

เอกสารวิชาการ

เรื่องที่ 2

การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

โดย

ยุภา ชูดำ

เลขทะเบียนวิชาการ : 63(2)-0211-086
สถานที่ดำเนินการ : กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์
ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม 2562 – มิถุนายน 2563
การเผยแพร่ : เว็บไซต์กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
(<http://extension.dld.go.th>)

คำนำ

การเลี้ยงสัตว์ เป็นธุรกิจอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับธุรกิจการค้าหรือธุรกิจอย่างอื่น ซึ่งมีกำไรเป็นเป้าหมายที่สำคัญ เป้าหมายที่แท้จริงของเกษตรกรส่วนมาก คือ การมีระดับความเป็นอยู่ที่ดีและครอบครัวมีรายได้มากขึ้น เกษตรกรจะต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจในการปรับปรุงแก้ไขการทำฟาร์มของตนเอง และควรจะคำนึงว่าตนเองทำหน้าที่เป็นผู้จัดการธุรกิจอย่างหนึ่ง มีหน้าที่วางแผนและวินิจฉัยกิจการต่าง ๆ ภายในฟาร์มของตนในแต่ละปีว่าจะทำการผลิตอะไร เลี้ยงสัตว์ชนิดใดบ้าง มีเครื่องมือใดบ้างที่ต้องใช้ในการผลิต ทำการผลิตโดยวิธีใดและมีวิธีปฏิบัติอย่างไร เป็นจำนวนเท่าไร ควรจะทำการเลี้ยงสัตว์ในช่วงเวลาไหน จึงจะสามารถขายผลิตผลให้ได้ราคาดี และมีทรัพยากรต่าง ๆ เพียงพอที่จะทำการผลิตตามแผนที่วางไว้หรือไม่

ปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาฟาร์ม คือ เกษตรกรไม่มีข้อมูลหรือมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่มีการจดบันทึก เกษตรกรส่วนใหญ่มักอาศัยความจำและประสบการณ์ที่ผ่านมาช่วยในการวินิจฉัยและตัดสินใจในการผลิตสัตว์ในแต่ละรอบ ซึ่งอาจจะมีข้อผิดพลาดในการวางแผนดำเนินธุรกิจฟาร์มได้ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น เกษตรกรควรจะต้องมีการลงบัญชีและบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ของกิจการฟาร์มที่เกิดขึ้นในแต่ละปี เช่น รายได้ รายจ่าย จำนวนผลผลิต จำนวนสัตว์ในฟาร์ม เป็นต้น

เนื้อหาของเอกสารฉบับนี้เป็นการอธิบายแนวความคิด ขั้นตอนการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ การจดบันทึกข้อมูลรายได้ - รายจ่ายจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ การบันทึกและการประมวลผลข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft excel การจดบันทึกจำนวนสัตว์ในฟาร์ม โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายพร้อมมีตัวอย่างประกอบทุกหัวข้อ เพื่อง่ายต่อการเรียนรู้และสามารถปฏิบัติได้จริง

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านในการแนะนำปรับปรุงผลงานวิชาการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หัวหน้ากลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์และเพื่อนร่วมงานกลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ ที่ให้ความร่วมมือในการทำผลงานวิชาการครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้จัดทำหวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ และเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ให้ประสบความสำเร็จต่อไป

ยุภา ชูคำ
มิถุนายน 2563

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิชาการฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้บังคับบัญชาที่ได้ให้โอกาสในการเรียนรู้ด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ ร่วมกับนักวิชาการภายในกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์และนักวิชาการในส่วนภูมิภาค ประสบการณ์และคำแนะนำของผู้บังคับบัญชา พร้อมข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ความเมตตา ทูมเท เสียสละเวลาอันมีค่า ผู้จัดทำขอน้อมระลึกถึงพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ในการแนะนำปรับปรุงผลงานวิชาการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หัวหน้ากลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์และเพื่อนร่วมงาน กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ที่ให้ความร่วมมือในการทำผลงานวิชาการครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าและความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากผลงานวิชาการนี้ มีอาจเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี หากขาดการสนับสนุนเมตตาจากท่านทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระคุณของบิดามารดาและครอบครัวของผู้จัดทำที่สนับสนุนและให้กำลังใจในการจัดทำผลงานวิชาการฉบับนี้ ผู้จัดทำมีอาจหาสิ่งใดมาทดแทนพระคุณทุกท่านได้ นอกจากกล่าวคำกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ด้วยความระลึกถึงยิ่ง

ยุภา ชูคำ
มิถุนายน 2563

บทสรุป

การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นคู่มือในการทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะเนื้อ สุกร ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่

การเลี้ยงสัตว์ เป็นธุรกิจอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับธุรกิจการค้าหรือธุรกิจอย่างอื่น ซึ่งมีกำไรเป็นเป้าหมายที่สำคัญ เป้าหมายที่แท้จริงของเกษตรกรส่วนมาก คือ การมีระดับความเป็นอยู่ที่ดีและครอบครัวมีรายได้มากขึ้น เกษตรกรจะต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจในการปรับปรุงแก้ไขการทำฟาร์มของตนเอง และควรจะคำนึงว่าตนเองทำหน้าที่เป็นผู้จัดการธุรกิจอย่างหนึ่ง มีหน้าที่วางแผนและวินิจฉัยกิจการต่าง ๆ ภายในฟาร์มของตนในแต่ละปีว่าจะทำการผลิตอะไร เลี้ยงสัตว์ชนิดใดบ้าง มีเครื่องมือใดบ้างที่ต้องใช้ในการผลิต ทำการผลิตโดยวิธีใดและมีวิธีปฏิบัติอย่างไร เป็นจำนวนเท่าไร ควรจะทำการเลี้ยงสัตว์ในช่วงเวลาไหน จึงจะสามารถขายผลิตผลให้ได้ราคาดี และมีทรัพยากรต่าง ๆ เพียงพอที่จะทำการผลิตตามแผนที่วางไว้หรือไม่

ปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาฟาร์ม คือ เกษตรกรไม่มีข้อมูลหรือมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่มีการจดบันทึก เกษตรกรส่วนใหญ่มักอาศัยความจำและประสบการณ์ที่ผ่านมาช่วยในการวินิจฉัยและตัดสินใจในการผลิตสัตว์ในแต่ละรอบ ซึ่งอาจจะมีข้อผิดพลาดในการวางแผนดำเนินธุรกิจฟาร์มได้ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น เกษตรกรควรจะต้องมีการลงบัญชีและบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ของกิจการฟาร์มที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบการผลิต เช่น รายได้ รายจ่าย ผลิตผล แรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

ขั้นตอนการจัดทำบัญชีต้นทุนการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์มี 3 ขั้นตอน คือ

1) ศึกษารายละเอียดการเลี้ยงสัตว์แต่ละชนิด ซึ่งประกอบด้วยกระบือ โคเนื้อ สุกร แพะเนื้อ ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่

2) ศึกษารายละเอียดรายได้และรายจ่ายจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ สุกร แพะเนื้อ ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ และออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ สำหรับจดบันทึกรายละเอียดรายได้ - รายจ่าย ประจำเดือนของแต่ละชนิดสัตว์ เนื่องจากรายได้และรายจ่ายในการเลี้ยงสัตว์ไม่ได้เกิดขึ้นทุกวันจึงได้ออกแบบให้มีการจดบันทึกเป็นรายสัปดาห์ ในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ประกอบด้วยรายการหลัก 3 รายการ คือ

- รายการทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินที่เกษตรกรซื้อหรือสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ สุกร แพะเนื้อ ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ ต้องมีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าตั้งแต่ 500 ขึ้นไป

- รายจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ สุกร แพะเนื้อ ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ เช่น ค่าซื้อพันธุ์สัตว์ ค่าจ้างผสมพันธุ์ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหารสำเร็จรูป ค่าซื้ออาหารข้น ค่าซื้ออาหารหยาบ ค่าซื้ออาหาร TMR ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงสัตว์ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าแร่ธาตุ ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการการเลี้ยงสัตว์) ฯลฯ

- รายได้ หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการขายผลิตผลจากการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ สุกร แพะเนื้อ ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ เช่น สัตว์มีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ สัตว์มีชีวิตทั่วไป(รวมทั้งพ่อแม่พันธุ์ที่ปลดระวาง) มูลสัตว์ ไข่ไก่ เป็นต้น

3) ออกแบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนสำหรับบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยง กระบือ โคเนื้อ สุกร แพะเนื้อ ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ในรูปแบบ excel เป็น spreadsheet จำนวน 13 spreadsheet ซึ่งประกอบด้วย spreadsheet รายเดือนจำนวน 12 เดือน ซึ่งใน spreadsheet รายเดือนนี้ให้ ป้อนข้อมูลเฉพาะในเซลล์สีขาวเท่านั้น ส่วนเซลล์สีทึบไม่ต้องป้อนข้อมูลใดๆ ทั้งสิ้น เนื่องจากเซลล์สีทึบผู้ศึกษา ได้ใส่สูตรคำนวณประมวลไว้ ซึ่งจะประมวลผลรายได้ - รายจ่ายรวมในแต่ละเดือนโดยอัตโนมัติ และ spreadsheet Y เป็น spreadsheet ประมวลผลรายได้-รายจ่ายในรอบปีโดยอัตโนมัติ สำหรับ spreadsheet นี้ไม่ต้องป้อนข้อมูลใดๆ ลงไป เนื่องจากมีการเชื่อมโยงข้อมูลมาจาก spreadsheet รายได้ - รายจ่ายของแต่ละ เดือนทั้ง 12 เดือน

อย่างไรก็ตาม เกษตรกรต้องมีการบันทึกข้อมูลรายได้ - รายจ่ายของฟาร์มตามที่เกิดขึ้นจริง และต้องมีการบันทึกอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จึงจะทำให้ได้ข้อมูลต้นทุนการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ที่แท้จริง การทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เกษตรกรมีข้อมูลของฟาร์มเพื่อใช้ในการวางแผนและ ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานของฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความยั่งยืนในการ ประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทสรุป.....	ค
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
ขอบเขตการจัดทำ.....	1
นิยามศัพท์.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
บทที่ 2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	3
บัญชีต้นทุน.....	3
การทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์.....	5
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	7
บทที่ 3 ขั้นตอนการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์.....	10
ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ.....	10
ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ.....	19
ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร.....	28
ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ.....	37
ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง.....	46
ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่.....	51
บทที่ 4 การจดบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์.....	61
วิธีการคิดรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี.....	61
วิธีการคิดรายจ่ายค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปี.....	61
การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ.....	62
การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ.....	65
การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร.....	68
การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ.....	71
การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง.....	74
การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่.....	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
การบันทึกและประมวลผลข้อมูลบัญชีต้นทุน	
ประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์.....	80
ตัวอย่างการจดข้อมูลและการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุน	
ประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ.....	80
ตัวอย่างการจดข้อมูลและการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุน	
ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ.....	96
ตัวอย่างการจดข้อมูลและการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุน	
ประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร.....	112
ตัวอย่างการจดข้อมูลและการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุน	
ประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ.....	127
ตัวอย่างการจดข้อมูลและการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุน	
ประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง.....	144
ตัวอย่างการจดข้อมูลและการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุน	
ประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่.....	161
บทที่ 6	
การนำไปใช้ประโยชน์.....	188
บรรณานุกรม.....	189

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือสำหรับ จดบันทึกรายละเอียด รายได้ - รายจ่าย ประจำเดือน.....	15
2	แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนกระบือในฟาร์ม.....	16
3	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ สำหรับจดบันทึกรายละเอียด รายได้- รายจ่าย ประจำเดือน.....	24
4	แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนโคเนื้อในฟาร์ม.....	25
5	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร สำหรับจดบันทึกรายละเอียด รายได้- รายจ่าย ประจำเดือน.....	33
6	แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนสุกรในฟาร์ม.....	34
7	รายละเอียดการให้นมลูกแพะ.....	39
8	รายละเอียดโปรแกรมการให้อาหารแพะ.....	40
9	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ สำหรับจดบันทึกรายละเอียดรายได้- รายจ่าย ประจำเดือน.....	42
10	แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนแพะเนื้อในฟาร์ม.....	43
11	ตัวอย่างโปรแกรมการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับไก่พื้นเมือง.....	49
12	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง สำหรับจดบันทึกรายละเอียด รายได้- รายจ่าย ประจำเดือน.....	51
13	แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนไก่พื้นเมืองในฟาร์ม.....	52
14	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ สำหรับจดบันทึกรายละเอียดรายได้- รายจ่ายประจำเดือน.....	59
15	แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนไก่ไข่ในฟาร์ม.....	60
16	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ สำหรับจดบันทึกรายได้ - รายจ่าย ประจำเดือน.....	64
17	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ สำหรับจดบันทึกรายได้ - รายจ่าย ประจำเดือน.....	17
18	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร สำหรับจดบันทึกรายได้ - รายจ่าย ประจำเดือน.....	70
19	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะ เนื้อสำหรับจดบันทึกรายได้ - รายจ่าย ประจำเดือน.....	73
20	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง สำหรับจดบันทึกรายได้-รายจ่าย ประจำเดือน.....	76
21	แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ สำหรับจดบันทึกรายได้ - รายจ่าย ประจำเดือน.....	79

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แบบฟอร์มต้นทุนประกอบอาชีพของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์.....	5
2	ตัวอย่างการจดบันทึกรายได้ – รายจ่ายจากการประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์.....	6
3	ตัวอย่างการบันทึกต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์.....	6
4	ตัวอย่างการคิดกำไร – ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์.....	7
5	spreadsheet แบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือรายเดือน จำนวน 12 spreadsheet.....	17
6	spreadsheet สรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำปี จำนวน 1 spreadsheet.....	18
7	spreadsheet แบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ รายเดือน จำนวน 12 spreadsheet.....	26
8	spreadsheet สรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำปี จำนวน 1 spreadsheet	27
9	9 spreadsheet แบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร รายเดือน จำนวน 12 spreadsheet.....	35
10	spreadsheet สรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำปี จำนวน 1 spreadsheet.....	36
11	spreadsheet แบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ รายเดือน จำนวน 12 spreadsheet.....	44
12	spreadsheet สรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำปี จำนวน 1 spreadsheet.....	45
13	spreadsheet แบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง รายเดือน จำนวน 12 spreadsheet.....	52
14	spreadsheet แบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง รายเดือน จำนวน 12 spreadsheet.....	53
15	spreadsheet สรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประจำปี จำนวน 1 spreadsheet.....	54
16	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน มกราคม.....	81
17	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน กุมภาพันธ์.....	82

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
18	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน มีนาคม.....	83
19	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน เมษายน.....	84
20	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน พฤษภาคม.....	85
21	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน มิถุนายน.....	86
22	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน กรกฎาคม.....	87
23	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน สิงหาคม.....	88
24	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน กันยายน.....	89
25	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน ตุลาคม.....	90
26	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือประจำเดือน พฤศจิกายน.....	91
27	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน ธันวาคม.....	92
28	ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงกระบือ ประจำปี 2562.....	93
29	ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนกระบือในฟาร์มรายเดือนปี 2562.....	95
30	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน มกราคม.....	97
31	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน กุมภาพันธ์.....	98
32	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน มีนาคม.....	99
33	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน เมษายน.....	100

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
34	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน พฤษภาคม.....	101
35	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน มิถุนายน.....	102
36	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน กรกฎาคม.....	103
37	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน สิงหาคม.....	104
38	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน กันยายน.....	105
39	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน ตุลาคม.....	106
40	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน พฤศจิกายน.....	107
41	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน ธันวาคม.....	108
42	ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อประจำปี 2562.....	109
43	ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนโคเนื้อในฟาร์มรายเดือนปี 2562.....	111
44	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน มกราคม.....	113
45	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน กุมภาพันธ์.....	114
46	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน มีนาคม.....	115
47	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน เมษายน.....	116
48	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน พฤษภาคม.....	117
49	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน กรกฎาคม.....	119
50	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน สิงหาคม.....	120

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
51	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน กันยายน.....	121
52	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน ตุลาคม.....	122
53	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำเดือน พฤศจิกายน.....	123
54	ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ประจำปี 2562.....	124
55	ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนสุกรในฟาร์มรายเดือนปี 2562.....	126
56	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน มกราคม.....	128
57	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน กุมภาพันธ์.....	130
58	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน มีนาคม.....	131
59	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน เมษายน.....	132
60	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน พฤษภาคม.....	133
61	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน มิถุนายน.....	134
62	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน กรกฎาคม.....	135
63	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน สิงหาคม.....	136
64	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน กันยายน.....	137
65	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน ตุลาคม.....	138
66	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน พฤศจิกายน.....	139
67	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน ธันวาคม.....	140

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
68	ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำปี 2562.....	141
69	ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนแพะเนื้อในฟาร์มรายเดือนปี 2562.....	143
70	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน มกราคม.....	145
71	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน กุมภาพันธ์.....	146
72	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน มีนาคม.....	147
73	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน เมษายน.....	148
74	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน พฤษภาคม.....	149
75	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน มิถุนายน.....	150
76	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน กรกฎาคม.....	152
77	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน สิงหาคม.....	153
78	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน กันยายน.....	154
79	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน ตุลาคม.....	155
80	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน พฤศจิกายน.....	156
81	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน ธันวาคม.....	157
82	ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประจำปี 2562.....	158
83	ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนไก่พื้นเมืองในฟาร์มรายเดือนปี 2562.....	160
84	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน มกราคม.....	162

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
85	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน กุมภาพันธ์.....	164
86	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน มีนาคม.....	166
87	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน เมษายน.....	168
88	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน พฤษภาคม.....	170
89	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน มิถุนายน.....	172
90	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน กรกฎาคม.....	174
91	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน สิงหาคม.....	176
92	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน กันยายน.....	178
93	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน ตุลาคม.....	180
94	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน พฤศจิกายน.....	182
95	ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน ธันวาคม.....	184
96	ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การเลี้ยงไก่ไข่ ประจำปี 2562.....	185
97	ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนไก่ไข่ในฟาร์มรายเดือนปี 2562.....	187

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลี้ยงสัตว์ เป็นธุรกิจอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับธุรกิจการค้าหรือธุรกิจอย่างอื่น ซึ่งมีกำไรเป็นเป้าหมายที่สำคัญ เป้าหมายที่แท้จริงของเกษตรกรส่วนมาก คือ การมีระดับความเป็นอยู่ที่ดี และครอบครัวมีรายได้มากขึ้น เกษตรกรจะต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจในการปรับปรุงแก้ไขการทำฟาร์มของตนเอง และควรคำนึงว่าตนเองทำหน้าที่เป็นผู้จัดการธุรกิจอย่างหนึ่ง มีหน้าที่วางแผนและวินิจฉัยกิจการต่าง ๆ ภายในฟาร์มของตน เช่น จะทำการผลิตสินค้าอะไร เลี้ยงสัตว์ชนิดใดบ้าง มีเครื่องมืออะไรบ้างที่ต้องใช้ในการผลิต ทำการผลิตโดยวิธีไหน และมีวิธีปฏิบัติอย่างไร ผลิตสินค้าจำนวนเท่าใด ทำการเลี้ยงสัตว์ในช่วงเวลาไหน จึงจะสามารถขายผลิตผลให้ได้ราคาดี และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่เพียงพอที่จะทำการผลิตตามแผนที่วางไว้หรือไม่ หลังจากที่เกษตรกรได้ตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งดำเนินการผลิตตามแผนที่วางไว้แล้ว เกษตรกรควรจะทำการสรุปผลการดำเนินธุรกิจของฟาร์มในรอบปีว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรจะปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนไหน เพื่อจะได้หาแนวทางวางแผนการเลี้ยงสัตว์ให้ดียิ่งขึ้นในปีต่อไป

ปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาฟาร์ม คือ เกษตรกรไม่มีข้อมูลหรือมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่มีการจดบันทึก เกษตรกรส่วนใหญ่มักจะมีอคติความจำและประสบการณ์ที่ผ่านมาช่วยในการวินิจฉัยและตัดสินใจในการผลิตสัตว์ในแต่ละปี ซึ่งอาจจะมีข้อผิดพลาดในการวางแผนดำเนินธุรกิจฟาร์มได้ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เกษตรกรจึงควรมีการลงบัญชีและบันทึกรายละเอียดรายได้และรายจ่ายของกิจการฟาร์มที่เกิดขึ้นในแต่ละปี

ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์มีข้อมูลใช้สำหรับวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินงานของกิจการฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นคู่มือสำหรับเกษตรกรในการจัดทำบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นคู่มือในการทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะเนื้อ สุกร ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่

ขอบเขตการจัดทำ

- 1.การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ
- 2.การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ
- 3.การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ
- 4.การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร
- 5.การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- 6.การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่

นิยามศัพท์

บัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลรายได้และรายจ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะเนื้อ สุกร ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่

การจดบันทึกข้อมูล หมายถึง การจดยละเอียดรายได้และรายจ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะเนื้อ สุกร ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ เป็นรายเดือน

การประมวลผลบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ หมายถึง การสรุปผลรายได้และรายจ่ายจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะเนื้อ สุกร ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ เป็นรายปี เพื่อคำนวณผลกำไร - ขาดทุน จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะเนื้อ สุกร ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ ในรอบปี

รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการขายผลผลิตจากการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะเนื้อ สุกร ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ เช่น รายได้จากการขายสัตว์มีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ รายได้จากการขายมีชีวิตทั่วไป รายได้จากการขายไข่ไก่ รายได้จากการขายมูลสัตว์ เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างถูกต้อง

2) เกษตรกรสามารถนำข้อมูลบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ไปประกอบการวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินงานของฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด และทฤษฎี

2.1 บัญชีต้นทุน (Cost Accounting)

จากเอกสารประกอบการบรรยายวิชาบัญชีต้นทุน (อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์, 2558) ได้กล่าวถึง คำนิยาม บัญชีต้นทุน วัตถุประสงค์ของบัญชีต้นทุน ประโยชน์ของบัญชีต้นทุน และการจำแนกต้นทุน ดังนี้

บัญชีต้นทุน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุนของธุรกิจประเภทต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์พื้นฐานการจัดทำรายงานการเงิน รวมถึงการวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการบริหารต้นทุนตามความต้องการของผู้ประกอบการ

ปกติแล้วการบัญชีต้นทุน จะทำหน้าที่หลักในการรวบรวมข้อมูล ทางด้านต้นทุนที่เป็นข้อมูลตามจริง และเกิดขึ้นแล้ว เพื่อคำนวณหาต้นทุนของผลิตภัณฑ์รวมถึงการใช้ประมาณมูลค่าของสินค้าคงเหลือ และยังมี ส่วนเกี่ยวข้องกับการประมาณการต้นทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงทำให้การบัญชีต้นทุนได้เข้ามามีบทบาทต่อการตัดสินใจของผู้บริหารมากยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนที่ถูกต้องจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการกำหนดราคาขายอย่างมีหลักการด้วย ดังนั้น การบัญชีต้นทุนจึงมีความจำเป็นต่อการทำธุรกิจอย่างมาก

วัตถุประสงค์ของการบัญชีต้นทุน

คือ การคำนวณต้นทุนขายและการแสดงสินค้าคงเหลือ เพื่อจัดทำงบการเงินต่อไป ในส่วนของการบริหารจัดการสามารถนำข้อมูลทางด้านการบัญชีต้นทุนมาใช้ในการบริหารในเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

1) การควบคุม (Control) ในการประเมินผลงานที่ปฏิบัติว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ฝ่ายจัดการต้องทราบถึงข้อมูลที่แท้จริงแล้วนำมาเปรียบเทียบกับแผนงานที่วางไว้ ซึ่งอาจกำหนดในรูปของงบประมาณหรือต้นทุนมาตรฐาน หากผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากงบประมาณหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ จะก่อให้เกิดผลต่างที่พอใจหรือไม่พอใจ ผลต่างดังกล่าวจะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของปัญหา ตลอดจนเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยจัดทำเป็นรายงานประกอบ

2) การวางแผนกำไรและตัดสินใจ (Profit Planning and Decision Making) ข้อมูลด้านต้นทุนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการวางแผนกำไรและตัดสินใจ เช่น การวิเคราะห์หาจุดคุ้มทุนหรือการตัดสินใจระยะสั้นในกรณีต่าง ๆ ได้ เช่น การปิดโรงงานชั่วคราว การรับผลิตสินค้าในราคาต่ำกว่าต้นทุนขาย การยกเลิกสายผลิตภัณฑ์ที่ขาดทุน เป็นต้น

3) การเพิ่มประสิทธิภาพ (Maximize Efficiency) การเพิ่มประสิทธิภาพสามารถกระทำได้โดยการวัดผลการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานได้ โดยใช้วิธีการบัญชีตามความรับผิดชอบ (Responsibility Accounting) การบัญชีต้นทุนกิจกรรม (Activity-based Costing) การบริหารคุณภาพ (Total Quality Management) เป็นต้น

4) การงบประมาณ (Budgeting) ในการจัดทำงบประมาณของธุรกิจ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางด้านบัญชี ซึ่งแสดงถึงผลงานในอดีตที่ผ่านมารวมทั้งการพยากรณ์ในอนาคต ฝ่ายจัดการต้องพยากรณ์รายได้ หรือยอดขายเพื่อทราบถึงสัดส่วนการตลาด และนำยอดขายหรือปริมาณขายมาวางแผนการผลิต และจัดทำงบประมาณการผลิต งบประมาณลงทุน และงบประมาณดำเนินการ รวมถึงประมาณการกำไร

ขาดทุนและงบบุล ตลอดจนงบประมาณเงินสด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารการเงินด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในกรอบหรือแผนงบประมาณที่กำหนด ข้อมูลการวางแผนงบประมาณที่ดีต้องอาศัยข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงในอดีต เช่น ข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่ายการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร เป็นต้น

ประโยชน์ของบัญชีต้นทุน มีดังนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตจนถึงต้นทุนการขายในแต่ละรอบการผลิต ซึ่งจะนำไปหักออกจาก รายได้ จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถทราบผลการดำเนินงานของกิจการว่ามีผลกำไรหรือขาดทุนเท่าไร
2. เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ราคาสินค้าคงเหลือในธุรกิจ ซึ่งสินค้าคงเหลือในงบดุลส่วนใหญ่จะเป็นวัตถุดิบ งานระหว่างผลิตหรือสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งจะแสดงมูลค่าของสินค้าคงเหลือได้อย่างถูกต้องหรือใกล้เคียงกับความ เป็นจริงให้มากที่สุด โดยต้องอาศัยวิธีทางบัญชีต้นทุนที่มีประสิทธิภาพมาช่วย
3. เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจวางแผนและควบคุม ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถดำเนินธุรกิจ ได้อย่างมีแบบแผนและสามารถบรรลุเป้าหมายความต้องการของธุรกิจได้สำเร็จ นอกจากนี้ ข้อมูลทางการบัญชี ต้นทุนยังช่วยให้ผู้บริหารทราบถึงจุดบกพร่องหรือความผิดพลาดของธุรกิจและสามารถหาทางกำหนดวิธีการ ปฏิบัติเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างทันท่วงที
4. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาและการตัดสินใจ เพราะการทำธุรกิจผู้บริหารหรือ ผู้ประกอบการจะต้องเจอกับปัญหาที่ต้องทำการแก้ไขอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นปัญหาระยะสั้นหรือปัญหา ระยะยาว บัญชีต้นทุนเป็นหลักการบัญชีที่เกี่ยวกับการสะสม การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร เพื่อการวางแผน ควบคุม และการตัดสินใจในเรื่องอื่นๆ

การจำแนกต้นทุน

ส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (Cost of a Manufactured Product) ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิตซึ่งถ้าพิจารณาในด้าน ทรัพยากรที่เป็นส่วนประกอบของสินค้าแล้ว ประกอบด้วย

วัตถุดิบ (Materials)

วัตถุดิบนับว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญของการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ซึ่งต้นทุนที่ เกี่ยวกับการใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้าอาจจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) วัตถุดิบทางตรง (Direct materials) หมายถึง วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต และสามารถ ระบุได้อย่างชัดเจนว่าใช้ในการผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในปริมาณและต้นทุนเท่าใด รวมทั้งจัดเป็นวัตถุดิบ ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการผลิตสินค้าชนิดนั้นๆ เช่น ไม้แปรรูปจัดเป็นวัตถุดิบทางตรงของการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ใช้ ในอุตสาหกรรมเสื้อผ้า ยางดิบที่ใช้ในการผลิตยางรถยนต์ แร่เหล็กที่ใช้ในอุตสาหกรรมถลุงเหล็ก กระดาษที่ใช้ ในธุรกิจสิ่งพิมพ์ เป็นต้น
- 2) วัตถุดิบทางอ้อม (Indirect materials) หมายถึง วัตถุดิบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยทางอ้อมกับ การผลิตสินค้า แต่ไม่ใช่วัตถุดิบหลักหรือวัตถุดิบส่วนใหญ่ เช่น ตะปู กาว กระดาษทรายที่ใช้เป็นส่วนประกอบ ของการทำเครื่องหนังหรือเฟอร์นิเจอร์ น้ำมันหล่อลื่นเครื่องจักร เส้นด้ายที่ใช้ในการตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น โดยปกติแล้ว วัตถุดิบทางอ้อมอาจจะถูกเรียกว่า วัสดุโรงงาน ซึ่งจะถือเป็นค่าใช้จ่ายการผลิตชนิดหนึ่ง

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการจดบันทึกรายได้ - รายจ่ายจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตัวอย่าง		เกษตรกรประกอบอาชีพเลี้ยงโค มีรายการรับ - จ่ายเงินจากการประกอบอาชีพ ดังนี้				
วันที่ 1	สิงหาคม	2551	ซื้อโคแม่พันธุ์ 2 ตัว	20,000	บาท	
			ซื้อเมล็ดพันธุ์หญ้า	100	บาท	
			จ่ายค่าขนส่งโค	200	บาท	
วันที่ 12	ตุลาคม	2551	จ่ายค่าผสมพันธุ์โค 2 ตัว	1,000	บาท	
วันที่ 2	พฤศจิกายน	2551	จ่ายค่าผสมพันธุ์โค 1 ตัว	500	บาท	
วันที่ 31	ธันวาคม	2551	คิดค่าแรงงานตนเอง	400	บาท	
วันที่ 10	มกราคม	2552	ขายโคแม่พันธุ์ 1 ตัว (เป็นหมัน)	9,000	บาท	
วันที่ 2	สิงหาคม	2552	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้	1,500	บาท	
วันที่ 20	ตุลาคม	2552	จ่ายค่าผสมพันธุ์โค 1 ตัว	500	บาท	
วันที่ 31	ธันวาคม	2552	คิดค่าแรงงานตนเอง	1,000	บาท	
วันที่ 1	สิงหาคม	2553	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้	1,200	บาท	
วันที่ 5	ตุลาคม	2553	ขายลูกโค 1 ตัว	7,500	บาท	
วันที่ 30	กันยายน	2553	จ่ายค่าผสมพันธุ์โค 1 ตัว	500	บาท	
วันที่ 31	ธันวาคม	2553	คิดค่าแรงงานตนเอง	1,000	บาท	
วันที่ 2	สิงหาคม	2554	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้	900	บาท	
วันที่ 10	ตุลาคม	2554	ขายลูกโค 1 ตัว	7,500	บาท	
วันที่ 31	ธันวาคม	2554	คิดค่าแรงงานตนเอง	1,000	บาท	
วันที่ 2	สิงหาคม	2555	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้	700	บาท	
วันที่ 25	ตุลาคม	2555	ขายลูกโค 1 ตัว	7,000	บาท	
			ขายโคแม่พันธุ์ 1 ตัว	9,500	บาท	
วันที่ 31	ธันวาคม	2555	คิดค่าแรงงานตนเอง	1,000	บาท	

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

วัน เดือน ปี	รายการ	อาชีพ เลี้ยงโค		อาชีพ.....		อาชีพ.....		อาชีพ.....		ลงทุนในสินทรัพย์ถาวร
		รายได้	ต้นทุนค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุนค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุนค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุนค่าใช้จ่าย	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1 ส.ค. 51	ซื้อโคแม่พันธุ์ 2 ตัว		20,000							
	ซื้อเมล็ดพันธุ์หญ้า		100							
	จ่ายค่าขนส่งโค		200							
12 ต.ค. 51	จ่ายค่าผสมพันธุ์โค 2 ตัว		1,000							
2 พ.ย. 51	จ่ายค่าผสมพันธุ์โค 1 ตัว		500							
31 ธ.ค. 51	คิดค่าแรงงานตนเอง		400							
10 ม.ค. 52	ขายโคแม่พันธุ์ 1 ตัว (เป็นหมัน)	9,000								
2 ส.ค. 52	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้		1,500							
20 ต.ค. 52	จ่ายค่าผสมพันธุ์โค 1 ตัว		500							
31 ธ.ค. 52	คิดค่าแรงงานตนเอง		1,000							
1 ส.ค. 53	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้		1,200							
5 ต.ค. 53	ขายลูกโค 1 ตัว	7,500								
30 ก.ย. 53	จ่ายค่าผสมพันธุ์โค 1 ตัว		500							
31 ธ.ค. 53	คิดค่าแรงงานตนเอง		1,000							
2 ส.ค. 54	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้		900							
10 ต.ค. 54	ขายลูกโค 1 ตัว	7,500								
31 ธ.ค. 54	คิดค่าแรงงานตนเอง		1,000							
2 ส.ค. 55	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้		700							
25 ต.ค. 55	ขายลูกโค 1 ตัว	7,000								
	ขายโคแม่พันธุ์ 1 ตัว	9,500								
31 ธ.ค. 55	คิดค่าแรงงานตนเอง		1,000							
	รวม	40,500	31,500							

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการคิดกำไร – ขาดทุนจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

จากตัวอย่าง		เกษตรกรคิดกำไร - ขาดทุนจากการประกอบอาชีพเลี้ยงโค ได้ดังนี้	
	รายได้		
	- ขายโคแม่พันธุ์ 2 ตัว	18,500 บาท	
	- ขายลูกโค 3 ตัว	22,000 บาท	
		40,500 บาท	
	หัก ต้นทุนค่าใช้จ่าย		
	- ซื้อโคแม่พันธุ์ 2 ตัว	20,000 บาท	
	- ค่าเมล็ดพันธุ์หญ้า	100 บาท	
	- ค่าขนส่งโค	200 บาท	
	- ค่าผสมพันธุ์โค	2,500 บาท	
	- ดอกเบี้ยเงินกู้	4,300 บาท	
	- คิดค่าแรงงานตนเอง	4,400 บาท	
		31,500 บาท	
	กำไรจากการประกอบอาชีพเลี้ยงโค	9,000 บาท	
<p>สรุป เกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยงโค 9,000 บาท และสามารถหากำไร - ขาดทุนจากการประกอบอาชีพเลี้ยงโคได้โดยใช้วิธีการเช่นเดียวกับตัวอย่างข้างต้น</p>			

การทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงได้ใช้แนวคิดและรูปแบบการจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับการประกอบอาชีพ การคิดกำไร - ขาดทุนจากการประกอบอาชีพของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นต้นแบบสำหรับการออกแบบฟอร์มในการเก็บและการบันทึกข้อมูล ซึ่งเป็นแบบฟอร์มที่มีความเข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โดยผู้ศึกษาได้ออกแบบรายการรายได้ - รายการรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์จำนวน 6 ชนิด ประกอบด้วย กระบือ โคเนื้อ สุกร แพะเนื้อ ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ โดยให้เกษตรกรจดบันทึกจำนวนตัวเลขรายได้ - รายจ่ายในการเลี้ยงสัตว์เป็นรายสัปดาห์

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการผลิตและต้นทุนการผลิต

จากเอกสารประกอบการบรรยาย วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (สันติยา เอกอัคร, 2553) ได้กล่าวถึง คำนิยามการผลิต ฟังก์ชันการผลิต และต้นทุนการผลิต ดังนี้

การผลิต (Production) คือการสร้างอรรถประโยชน์ให้กับผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยแปรรูปปัจจัยการผลิตตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป ให้เป็นผลผลิตหรือสินค้าและบริการที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ฟังก์ชันการผลิต (Production Function) แสดงจำนวนผลผลิตรวมสูงสุดที่อาจทำการผลิตได้ด้วยการใช้ปัจจัยการผลิตจำนวนหนึ่ง

$$Q_x = f(a,b,c,d \dots\dots z)$$

โดย	Q_x	=	จำนวนผลผลิตรวม
	f	=	กระบวนการผลิต
	$a,b,c,d \dots\dots z$	=	ปัจจัยการผลิต

โดยจำนวนผลผลิตรวมเพิ่มขึ้นได้จากการลดหรือเพิ่มปัจจัยการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การขยายขนาดการผลิต การปรับปรุงการบริหารงาน และการเพิ่มระยะเวลาการผลิต

ปัจจัยการผลิต แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยผันแปร (Variable Factors) เป็นปัจจัยการผลิตที่เปลี่ยนแปลงตามปริมาณการผลิต และปัจจัยคงที่ (Fixed Factors) เป็นปัจจัยการผลิตที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามปริมาณการผลิต

ต้นทุนการผลิต (Cost of Production) เป็นค่าใช้จ่ายที่เสียไปในการผลิตสินค้า หรือ เป็นผลตอบแทนที่จ่ายให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิต

การแบ่งประเภทต้นทุนการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ แบ่งตามลักษณะของต้นทุนการผลิต ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะการจ่าย ประกอบด้วย
 - 1.1. ต้นทุนที่เป็นตัวเงิน (Monetary Cost)
 - 1.2. ต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน (Non-Monetary Cost)
2. แบ่งตามลักษณะกระบวนการผลิต ประกอบด้วย
 - 2.1. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost)
 - 2.2. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost)
3. แบ่งตามระยะเวลาการผลิต ประกอบด้วย
 - 3.1. ต้นทุนระยะสั้น (Short Run Cost)
 - 3.2. ต้นทุนระยะยาว (Long Run Cost)

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต

$$\begin{array}{l} \text{ต้นทุนการผลิตทั้งหมด} \\ \text{(Total Cost)} \end{array} = \begin{array}{l} \text{ต้นทุนคงที่ทั้งหมด} \\ \text{(Total Fixed Cost)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{ต้นทุนผันแปรทั้งหมด} \\ \text{(Total Variable Cost)} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย} \\ \text{(Average Cost)} \end{array} = \begin{array}{l} \text{ต้นทุนการผลิตทั้งหมด/ปริมาณผลผลิต} \\ \text{(Total Cost) / (Total Product)} \\ \\ \text{(ต้นทุนการผลิตคงที่ทั้งหมด + ต้นทุนผันแปรทั้งหมด)/ปริมาณผลผลิต} \\ \text{(Total Fixed Cost + Total Variable Cost) / (Total Product)} \\ \\ \text{ต้นทุนคงที่เฉลี่ย} \quad + \quad \text{ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย} \\ \text{(Average Fixed Cost) + (Average Variable Cost)} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{ต้นทุนการผลิตเพิ่ม} \\ \text{(Marginal Cost)} \end{array} = \begin{array}{l} \text{ต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่เพิ่มขึ้น/ปริมาณผลผลิตทั้งหมดที่เพิ่มขึ้น} \\ \text{(Marginal Total Cost) / (Marginal Total Product)} \end{array}$$

รายรับจากการผลิต (Revenue) คือ ผลคูณของปริมาณสินค้าที่ผลิตและขายได้กับราคาสินค้าที่จำหน่ายต่อหน่วย

$$\text{(Total Revenue)} = Q \times P$$

โดย Q = ปริมาณสินค้าที่ผลิตและขายได้

P = ราคาสินค้าที่จำหน่ายต่อหน่วย

รายรับจากการผลิตที่เพิ่มขึ้น (Marginal Revenue) คือ รายรับที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มการผลิตสินค้าหนึ่งหน่วย

กำไรของผู้ผลิต (Profit) คือ ผลต่างของรายรับรวมกับต้นทุนรวม

กำไรสูงสุดของผู้ผลิต (Maximum Profit) คือ กำไรของผู้ผลิตในระดับที่รายรับจากการผลิตที่เพิ่มขึ้น เท่ากับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น

การวิเคราะห์การผลิตและต้นทุนการผลิตสินค้าปศุสัตว์

การผลิตสัตว์ ต้องใช้ปัจจัยการผลิต ที่ประกอบด้วย

1. ปัจจัยคงที่ ได้แก่ ที่ดิน โรงเรือน อุปกรณ์ให้อาหาร ให้น้ำ ระบบทำความเย็น คอก เป็นต้น
2. ปัจจัยผันแปร ได้แก่ พันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ น้ำ ไฟฟ้า วัคซีน ยารักษาโรค เป็นต้น

นำมาผ่านกระบวนการผลิต หรือเรียกว่า การเลี้ยงสัตว์ ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนซื้อปัจจัยการผลิตดังกล่าวข้างต้น ตามระยะเวลาที่เหมาะสมแต่ละชนิดสัตว์ ได้ผลผลิตสัตว์นำไปจำหน่าย เป็นรายได้หมุนเวียนของเกษตรกร สิ่งจำเป็นที่ต้องรู้ คือ การผลิตสัตว์แต่ละชนิดมีวงจรหรือรอบการผลิตอย่างไร มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นเท่าไร และเมื่อได้ผลผลิตนำไปจำหน่ายในราคาเท่าไร คิดเป็นรายได้เท่าไร

บทที่ 3

ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

การทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นคู่มือในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ สุกร แพะเนื้อ ไก่พื้นเมือง และไก่ไข่ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงกระบือ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ สำหรับจดบันทึกรายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงกระบือเป็นรายเดือน

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนกระบือในฟาร์มรายเดือน

ขั้นตอนที่ 5 ออกแบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงกระบือ

1. การเลี้ยงกระบือ

จากเอกสารคู่มือการเลี้ยงกระบือไทย (กรมปศุสัตว์, 2556) ได้กล่าวไว้ว่า พันธุ์กระบือที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย ได้แก่ กระบือปลักไทย ในสมัยก่อนที่ยังไม่มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม กระบือชนิดนี้จะเลี้ยงเพื่อใช้แรงงานในไร่นา และเมื่อกระบืออายุมากขึ้นก็จะส่งเข้าโรงฆ่าเพื่อใช้เนื้อเป็นอาหาร สำหรับลักษณะทั่วไปของกระบือปลักไทยส่วนใหญ่ชอบนอนแช่ปลัก มีรูปร่างลำสัน ผิวหนังมีสีเทาเข้มเกือบดำอาจมีสีขาวเผือก มีขนเล็กน้อย ลำตัวหนาเล็ก ท้องใหญ่ หัวยาวแคบ เขามีลักษณะแบบโค้งไปข้างหลัง หน้าสั้น หน้าผากแบนราบ ตาขนเด่นชัด ช่วงระหว่างรูจมูกทั้งสองข้างกว้าง คอยาวและบริเวณใต้คอจะมีขนขาวเป็นรูปตัววี (chevron) หัวไหล่และอกนูนเห็นชัด

1.1 การเลี้ยงกระบือในแต่ละช่วงอายุ

จากเอกสารคู่มือการเลี้ยงกระบือไทย (กรมปศุสัตว์, 2556) ได้แนะนำการเลี้ยงกระบือดังนี้

1.1.1 การเลี้ยงกระบือพ่อพันธุ์

กระบือที่ใช้เป็นพ่อพันธุ์ควรเกิดจากพ่อแม่ที่มีลักษณะดีให้ลูกตก มีอายุระหว่าง 3 ปีครึ่งถึง 10 ปี มีส่วนสูง 130 เซนติเมตรขึ้นไป และมีความยาวรอบอกเมื่อวัดตรงซอกขาหน้าไม่ต่ำกว่า 195 เซนติเมตร มีอวัยวะเพศสมบูรณ์ มีลักษณะเปลี่ยวขึ้น และไม่ดูร้าย

กระบือพ่อพันธุ์ควรให้กินอาหารที่มีคุณภาพดีมีคุณค่าทางอาหาร ได้แก่ โปรตีน พลังงาน และแร่ธาตุอย่างเพียงพอ กระบือหนุ่มอายุ 2 ปีครึ่งขึ้นไปสามารถใช้เป็นพ่อพันธุ์ได้หากมีความแข็งแรงและสมบูรณ์เพียงพอ อย่างไรก็ตามควรใช้กระบือหนุ่มเฉพาะกับแม่กระบือที่ตัวเล็กไม่สามารถผสมกับพ่อกระบือตัวโตได้เท่านั้น ไม่ควรให้พ่อกระบือผสมพันธุ์กับลูกสาวหรือแม่กระบือที่เป็นพี่น้องกันเพราะจะเป็นการผสมแบบเลือดชิดจะทำให้ได้ลูกที่มีลักษณะไม่ดี ดังนั้น ควรเปลี่ยนพ่อกระบือทุก ๆ 3 หรือ 4 ปี

1.1.2 การเลี้ยงกระป๋องสาว

กระป๋องเพศเมียที่เหมาะสมสำหรับทำพันธุ์ควรเกิดจากพ่อแม่ที่มีลักษณะดีให้ลูกตก มีส่วนสูง 125 เซนติเมตรขึ้นไป และมีความยาวรอบอกไม่ต่ำกว่า 180 เซนติเมตร หรือมีน้ำหนัก 350 กิโลกรัมขึ้นไป อายุระหว่าง 2 ปี ถึง 10 ปีมีอวัยวะเพศสมบูรณ์ไม่เป็นหมัน เต้านมไม่ผิดปกติและสุขภาพสมบูรณ์

กระป๋องเพศเมียที่จะผสมติดได้จะต้องอยู่ในระยะเป็นสัด อาการแสดงการเป็นสัดของกระป๋องไม่ค่อยชัดเจนเหมือนในโคกระป๋องจะเป็นสัดอยู่นานประมาณ 24 ถึง 36 ชั่วโมง ถ้าไม่ได้รับการผสมหรือผสมไม่ติดอีกประมาณ 20 ถึง 22 วัน (เฉลี่ย 21 วัน) จะกลับเป็นสัดใหม่อีก ระยะเวลาในการอุมท้องของกระป๋องประมาณ 10 เดือน หรือ 316 วัน

1.1.3 การเลี้ยงกระป๋องท้อง

การเลี้ยงกระป๋องท้องเกษตรกรต้องเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษกว่าปกติ คือ ต้องให้กระป๋องออกกำลังกายโดยปกติ แต่อย่ามากเกินไป อย่าให้อุจจาระผูกจะคลอดลูกยากและควรให้อาหารที่ฟาม (bulky) อย่าให้เดินไกล ๆ มาก หรืออย่าขนย้ายกระป๋องท้องถ้าไม่จำเป็น อย่าเอาไปไว้รวมกับกระป๋องแห้งลูก ต้องให้อาหารที่บำรุงลูกในท้องเพิ่มขึ้นด้วยเพื่อสร้างกระดูกและกล้ามเนื้อ เมื่อเวลาท้องแก่จนคลอด ควรแยกไปขังไว้ต่างหาก

เมื่อแม่กระป๋องท้องแก่ใกล้คลอดควรแยกออกไปไว้ต่างหาก และหาหญ้าหรือฟางแห้ง ๆ ปูรองนอน หมั่นทำความสะอาดคอกที่แม่กระป๋องอยู่ อาหารที่ให้ควรย่อยง่าย และเมื่อแม่กระป๋องคลอดแล้วควรใช้ยาฆ่าเชื้อราดในคอกและดิน และเผาหญ้าหรือฟางแห้งที่รองให้หมด หลังจากคลอดลูกแล้วต้องให้ลูกกระป๋องได้ดูดน้ำนมเหลือง (colostrum) ทันที น้ำนมระยะแรกนี้สำคัญมาก เพราะเป็นอาหารและยาถ่ายที่สำคัญที่สุด และแต่มสายสะดือด้วยยาฆ่าเชื้อ เช่น ทิงเจอร์ไอโอดีน ลูกกระป๋องที่แข็งแรงจะยืนขึ้นและกินนมภายใน 1 ชั่วโมง หลังจากคลอด ส่วนแม่กระป๋องเมื่อคลอดลูกแล้วควรให้น้ำและหญ้าอ่อน ๆ แม่กระป๋องที่คลอดลูกแล้วต้องใช้เวลอย่างน้อย 60 วัน มดลูกและอวัยวะสืบพันธุ์จึงจะกลับคืนสู่สภาพปกติ ดังนั้น จึงไม่ควรผสมแม่กระป๋องหลังจากคลอดลูกแล้วก่อนหน้านี

1.1.4 การเลี้ยงกระป๋องตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน

ลูกกระป๋องแรกเกิดจนถึงอายุ 6 เดือน จะต้องได้รับการดูแลเป็นอย่างดี ควรให้ลูกกระป๋องได้กินน้ำนมแม่จนอายุประมาณ 3 - 4 สัปดาห์ แล้วจึงค่อยให้อาหารอย่างอื่นแทน โดยลดจำนวนน้ำนมลงทีละน้อย ต่อจากนั้นฝึกให้ลูกกระป๋องกินอาหารผสมหรือเมล็ดพืชที่บดแล้ว เช่น ข้าวโพด ถั่วแห้งหรือถั่วสด โดยใส่ในรางหญ้าให้กินตลอดเวลา ลูกกระป๋องจะเริ่มกินอาหารเหล่านี้เมื่ออายุประมาณ 2 สัปดาห์ และเมื่อลูกกระป๋องอายุ 2 เดือนขึ้นไป ต้องเริ่มฝึกให้ลูกกระป๋องกินหญ้าและอาหารผสมจนอายุ 10 เดือน

1.1.5 การเลี้ยงลูกกระป๋องอายุ 6 เดือน - 10 เดือน

ลูกกระป๋องอายุ 6 เดือน เป็นช่วงระยะเวลาที่ลูกกระป๋องหย่านม ระยะนี้ลูกกระป๋องสามารถกินหญ้าได้มากขึ้นและควรเสริมด้วยอาหารผสมและเมล็ดพืชชนิดอื่น ๆ ควรแยกออกจากฝูงเพื่อป้องกันมิให้กระป๋องผสมเมื่ออายุน้อย ถ้าปล่อยให้ผสมในขณะที่กระป๋องยังไม่โตและสมบูรณ์เต็มที่ จะทำให้ได้ลูกขนาดเล็กและตัวแม่ก็ไม่เจริญเติบโต

1.1.6 การเลี้ยงกระป๋องตั้งแต่อายุ 10 เดือน ขึ้นไป

อายุกระป๋องในตอนนี้เป็นช่วงที่อวัยวะย่อยอาหารเจริญเต็มที่แล้ว มีจุลินทรีย์ที่สามารถย่อยอาหารหยาบได้ ถ้ากระป๋องได้กินอาหารหยาบที่มีคุณภาพสูง การให้อาหารผสมก็จะให้น้อยลงหรือไม่ต้องให้เลย แต่แร่ธาตุต่างๆ ต้องให้กินตลอดเวลา

1.2 อาหารกระป๋อง

นิกร สางห้วยไพร และคณะ (2556) กล่าวว่า อาหารเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยให้กระป๋องเติบโต และให้ผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น อาหารกระป๋องนั้นแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ

อาหารหยาบ (roughage) หมายถึง อาหารที่มีเยื่อใยสูงกว่า 18% ส่วนมากได้จากพวกพืชและเศษเหลือจากพวกพืชต่าง ๆ เช่น หญ้าสด หญ้าแห้ง หญ้าหมัก ฟางข้าว ต้นข้าวโพด ยอดอ้อย ใบมันสำปะหลังแห้ง ต้นถั่วลิสง ต้นถั่วเหลือง และเศษเหลือจากผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ เนื่องจากกระป๋องสามารถสังเคราะห์โปรตีนต่าง ๆ ที่จำเป็นขึ้นใช้เอง และรวมทั้งวิตามินบางชนิดด้วย ดังนั้น อาหารหลักของกระป๋อง ได้แก่ อาหารหยาบชนิดต่าง ๆ

อาหารข้น หมายถึง อาหารที่มีความเข้มข้นทางโภชนาสูงโดยเฉพาะโปรตีน และมีเปอร์เซ็นต์เยื่อใยต่ำ เมื่อสัตว์กินเข้าไปสามารถย่อยได้ง่าย ในการเลี้ยงกระป๋องหากมีหญ้าอุดมสมบูรณ์แล้วโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน ไม่จำเป็นต้องให้อาหารข้น นอกจากในกรณีที่กระป๋องสุขภาพไม่ดีหรือในภาวะที่อาหารพืชสดขาดแคลน เช่น ในฤดูแล้งควรให้เสริมบ้าง ยกเว้นกรณีการเลี้ยงขุนในเชิงธุรกิจ ซึ่งการให้อาหารข้นเสริมจะทำให้กระป๋องลดการกินหญ้าลง อาหารข้นแยกได้ดังนี้

1) อาหารข้นชนิดเดียว ได้แก่ รำ ปลายข้าว ข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง กากปาล์ม มันเส้น เป็นต้น

2) อาหารข้นสำเร็จรูป ใช้เลี้ยงเสริมร่วมกับอาหารหยาบ สามารถนำมาใช้เลี้ยงกระป๋องได้เลยโดยผู้เลี้ยงไม่จำเป็นต้องนำวัตถุดิบอย่างอื่นมาผสมอีก อาจอยู่ในรูปอาหารผงหรืออัดเม็ด ส่วนใหญ่ประกอบด้วย รำ ปลายข้าวหรือข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง กากปาล์ม ปลาป่น ไบโกระถินป่น วิตามิน และแร่ธาตุ

3) หัวอาหาร เป็นอาหารที่ประกอบด้วยวัตถุดิบที่มีอาหารโปรตีนสูงผสมกัน เช่น กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง ปลาป่น วิตามิน และแร่ธาตุ เมื่อเกษตรกรจะใช้ต้องนำวัตถุดิบอาหารอย่างอื่นซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ให้พลังงานสูงที่สามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่นมาผสมตามสัดส่วนที่ผู้ผลิตหัวอาหารกำหนดไว้ จึงจะได้คุณค่าอาหารตามที่ต้องการ วัตถุดิบที่นำมาผสม เช่น รำ ปลายข้าว ข้าวโพดบด มันเส้น เป็นต้น

4) อาหารผสมครบส่วนหรือทีเอ็มอาร์ (TMR: Total Mixed Ration) เป็นอาหารผสมระหว่างอาหารหยาบและอาหารข้น สามารถนำไปใช้ในการเลี้ยงกระป๋องได้เลยโดยไม่ต้องให้อาหารหยาบ

1.3 โรคที่สำคัญในกระป๋อง

จากเอกสารคู่มือการเลี้ยงกระป๋องไทย (กรมปศุสัตว์, 2556) ได้กล่าวถึงโรคที่สำคัญในกระป๋องไว้ ดังนี้

1.3.1 โรคพยาธิภายนอก

พยาธิภายนอกของกระป๋องมีหลายชนิด เช่น เห็บ เหา ไร เหลือบ ยุง ริ้น แมลงวัน พยาธิพวกนี้จะดูดเลือด น้ำเหลืองจากตัวสัตว์ทำให้อ่อนแอ พวกเหาและขี้เรื้อนจะทำให้เกิดการคัน รำคาญ ทำให้เกิดความเครียดจนผิวหนังหยาบเสีย อาจแตกหรือลอก ขนร่วง อีกทั้งจะนำโรคต่างๆ มายังตัวกระป๋อง พยาธิภายในที่ทำอันตรายในลูกกระป๋องมาก คือ พยาธิตัวกลม พยาธิไส้เดือน พยาธิเส้นด้าย พยาธิปากขอ ในกระป๋องที่โตแล้วจะเป็นพวกพยาธิใบไม้ในตับ ซึ่งสามารถติดต่อสู่คนได้

เกษตรกรควรใช้ยากำจัดพยาธิภายนอกโดยการพ่นหรือทาทั้งตัวสัตว์ทุกตัว และบริเวณคอก เพื่อป้องกันการติดกลับมาเป็นอีก เหาหรือขี้เรื้อนควรรักษาติดต่อกัน 3 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน 1 สัปดาห์ ส่วนเห็บควรทำ 2 ครั้ง ห่างกัน 1 สัปดาห์ ยาที่ใช้กำจัดพยาธิภายนอก เช่น อาซุนโทลเนกูออน ไซเปอร์เมทริน ไดอาซินอน เป็นต้น

1.3.2 โรคพยาธิภายใน

พยาธิภายในที่ทำอันตรายในลูกกระป๋องมากคือพยาธิตัวกลม พยาธิไส้เดือน พยาธิเส้นด้าย และพยาธิปากขอ ในกระป๋องที่โตแล้วจะเป็นพยาธิใบไม้ในตับ อาการโรคพยาธิโดยทั่วไปจะมีอาการท้องเสีย ชี้อ่อน ออจมีสีเทาและมีกลิ่นเหม็น ลูกกระป๋องจะเบื่ออาหาร อาจมีอาการไอ หายใจถี่ ผอมแคระแกรน ผิวหนังหยาบ ขนหยอง ลูกกระป๋องมักจะตายในช่วงอายุ 3 - 4 สัปดาห์หลังจากคลอด

เกษตรกรควรเลี้ยงกระป๋องในคอกที่สะอาด หมั่นทำความสะอาดกำจัดขยะและขี้ควาย ที่ใส่น้ำและหญ้าควรทำความสะอาดและเปลี่ยนทุกวัน ควรทำการถ่ายพยาธิตัวกลมตั้งแต่ลูกกระป๋องอายุ 3 สัปดาห์ และถ่ายซ้ำอีกเมื่ออายุ 6 สัปดาห์ ยากำจัดพยาธิภายใน เช่น บีบเปอร์ราซิน ลิวามิโซล ไดอาเบนดาโซล คอนคูราท พานาคัวร์ เนมาแฟกซ์ รินทาล เป็นต้น

1.3.3 โรคปากและเท้าเปื่อย

เป็นโรคระบาดที่ติดต่อได้รวดเร็วชนิดหนึ่งของโค - กระบือ ซึ่งมักจะไม่ทำให้สัตว์ตายแต่สัตว์จะกินอาหารไม่ได้ เนื่องจากมีแผลบนลิ้นและในปาก ทำให้สัตว์ซบเซาและผลที่ขาและเท้าจะทำให้ขาเจ็บเดินไม่ได้ การตายเกิดขึ้นเนื่องจากสัตว์กินอาหารไม่ได้ สาเหตุของโรคเกิดจากเชื้อไวรัส ในประเทศไทยมี 3 ชนิด คือ ชนิดโอ ชนิดเอ และชนิดเอเซียวัน เกษตรกรต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย โดยสัตว์ที่อายุมากกว่า 6 เดือน และไม่เคยฉีดวัคซีนมาก่อนควรทำการฉีด 2 ครั้ง โดยการฉีดซ้ำครั้งที่ 2 ในระยะ 3 เดือนหลังจากฉีดครั้งแรกและฉีดซ้ำทุก 6 เดือน สำหรับสัตว์ที่อายุน้อยกว่า 6 เดือน ควรทำการฉีด 3 ครั้ง โดยทำการฉีดครั้งที่ 2 ในระยะ 3 เดือนหลังจากฉีดครั้งแรก และครั้งที่ 3 ในระยะ 3 เดือนหลังจากฉีดครั้งที่ 2 จากนั้นให้ทำการฉีดซ้ำทุก ๆ 6 เดือน

1.3.4 โรคเฮโมรายิกเซฟติซิเมีย

โรคเฮโมรายิกเซฟติซิเมียหรือโรคคอบวม โรคนี้เกิดในโค - กระบือ จะมีระบาดอยู่ทั่วไปในประเทศไทย โดยทั่วไปจะพบเชื้ออยู่ในร่างกายของสัตว์ที่สมบูรณ์เป็นปกติ แต่เชื่อนี้ยังมีได้ทำอันตรายแก่สัตว์ประการใด แต่เมื่อร่างกายสัตว์อ่อนแอและไม่สมบูรณ์ เชื้อโรคที่มีอยู่ก็จะเริ่มแสดงปฏิกิริยาทำให้เกิดเป็นพิษต่อร่างกาย และแพร่ระบาดลุกลามติดต่อสัตว์อื่นต่อไป สาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรียพวกปัสเจอร์เรลล่า มัลโตซิตา เชื้อนี้จะมียูอยู่ทั่วไป ติดต่อกันโดยเชื้อเข้าทางแผลที่ผิวหนัง เยื่อหุ้มในปากและลำไส้ ปกติแล้วสัตว์รับเชื้อนี้จากดินและน้ำ โดยกินหญ้าหรือน้ำที่มีเชื้อชนิดนี้เข้าไป เกษตรกรต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอบวมเมื่อกระป๋องอายุ 6 เดือน และทำการฉีดซ้ำทุก ๆ 6 เดือน

1.3.5 โรคบรูเซลโลซิส

โรคบรูเซลโลซิส โรคนี้จะทำให้สัตว์แท้งลูกในโค - กระบือ และคนก็สามารถติดโรคนี้ได้ บางคนอาจเรียกโรคนี้ว่าโรคแท้งติดต่อ สาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรียจำพวกบรูเซลล่า ซึ่งมีอยู่หลายชนิด เกษตรกรต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคบรูเซลโลซิสให้แก่กระป๋องเพศเมียที่อายุ 3-8 เดือน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ

- รายได้ในการเลี้ยงกระบือ ประกอบด้วย ขายกระบือมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป และขายชีกระบือ

- ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงกระบือ ประกอบด้วย ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ค่าซื้อกระบือ ค่าจ้างผสมพันธุ์ กระบือ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหารสำเร็จรูป ค่าซื้ออาหารข้น ค่าซื้ออาหารหยาบ ค่าซื้ออาหารTMR ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงกระบือ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าแร่ธาตุ ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการกระบือ) ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือสำหรับจดบันทึก รายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงกระบือเป็นรายเดือน

รายได้และรายจ่ายในการเลี้ยงกระบือไม่ได้เกิดขึ้นทุกวัน ผู้ศึกษาจึงได้ออกแบบให้มีการจดบันทึก เป็นรายสัปดาห์ แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือประกอบด้วยรายการหลัก 3 รายการ คือ

- รายการทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินที่เกษตรกรซื้อหรือสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเลี้ยงกระบือ มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป เช่น ค่าสร้างโรงเรือน/คอก รั้วไฟฟ้า เครื่องตัดหญ้า เครื่องปั้มน้ำ เป็นต้น เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งานก่อน จึงจะนำไปรวมในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณ จะกล่าวไว้ในบทที่ 4

- รายจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือ เช่น ค่าซื้อพันธุ์สัตว์ ค่าจ้างผสมพันธุ์ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหารสำเร็จรูป ค่าซื้ออาหารข้น ค่าซื้ออาหารหยาบ ค่าซื้ออาหารTMR ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงกระบือ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าแร่ธาตุ ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการการเลี้ยงกระบือ) ฯลฯ

สำหรับกระบือมีชีวิตที่เกษตรกรซื้อเข้าฟาร์มเพื่อใช้สำหรับทำพันธุ์ เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็น ค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งาน ก่อนที่จะบันทึกในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ส่วนกระบือมีชีวิตที่เกษตรกรซื้อมาเลี้ยงขุนไม่ต้องนำมาคิดค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีให้บันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

-รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการขายผลผลิตจากการเลี้ยงกระบือ เช่น รายได้จากการขายกระบือมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ รายได้จากการขายกระบือมีชีวิตทั่วไป รายได้จากการขายมูลกระบือ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนกระป๋องในฟาร์มรายเดือน

กระป๋องในฟาร์มแบ่งออกตามช่วงอายุ ดังนี้

กระป๋องแรกเกิด - 6 เดือน	หมายถึง	ลูกกระป๋องเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด - 6 เดือน
กระป๋องอายุ 6 เดือน - 1 ปี	หมายถึง	กระป๋องเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี
กระป๋องอายุ 1 ปี - 2 ปี	หมายถึง	กระป๋องเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี
กระป๋องอายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป	หมายถึง	กระป๋องเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 2 ปี
กระป๋องพ่อพันธุ์	หมายถึง	กระป๋องเพศผู้ที่ใช้เป็นพ่อพันธุ์
กระป๋องแม่พันธุ์	หมายถึง	กระป๋องเพศเมียที่ตั้งท้องแรกขึ้นไป

ตารางที่ 2 แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนกระป๋องในฟาร์ม

แบบบันทึกจำนวนกระป๋องในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....อายุ.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....													
ที่อยู่.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนกระป๋อง เฉลี่ยทั้งปี
รวมกระป๋องทั้งหมด													
กระป๋องแรกเกิด - 6 เดือน													
กระป๋องอายุ 6 เดือน - 1 ปี													
กระป๋องอายุ 1 ปี - 2 ปี													
กระป๋องอายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป													
กระป๋องพ่อพันธุ์													
กระป๋องแม่พันธุ์													

ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงโคเนื้อ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ สำหรับจดบันทึกรายละเอียด รายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงโคเนื้อเป็นรายเดือน

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนโคเนื้อในฟาร์มรายเดือน

ขั้นตอนที่ 5 ออกแบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงโคเนื้อ

2. การเลี้ยงโคเนื้อ

โคเนื้อที่เลี้ยงในประเทศไทยแต่เดิมเป็นพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งขนาดค่อนข้างเล็ก ขนสั้นเกรียนมีหลายสี มีน้ำหนักน้อยประมาณ 200 - 350 กิโลกรัม สามารถหากินและเติบโตจากการหาหญ้ากินเองตามธรรมชาติ โตช้าแต่มีความต้านทานโรคเมืองร้อนได้ดี ต่อมามีการนำโคพันธุ์ดีจากต่างประเทศเข้ามาผสมกับโคพื้นเมือง เพื่อให้ได้โคลูกผสมที่มีขนาดใหญ่ขึ้นและยังคงมีความต้านทานโรคเมืองร้อน ซึ่งพันธุ์ที่นิยมและเหมาะสมที่สุดทั้งด้านใช้แรงงานและให้เนื้อ คือ พันธุ์บราห์มัน ปัจจุบันนิยมเลี้ยงพันธุ์ออสเตรเลียบราห์มัน และอเมริกันบราห์มัน ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ทางรัฐให้การส่งเสริม นอกจากนี้ยังมีการนำพันธุ์โคอื่น ๆ เข้ามาผสมกับโคพื้นเมืองเพิ่มขึ้น ซึ่งมีคุณสมบัติให้เนื้อโดยตรงและสามารถเติบโตได้ในสภาพแวดล้อมของไทยได้ดี คือ พันธุ์ชาร์โรเลส์ ลิมุซัน และเฮียฟอร์ด เป็นต้น (สุวิช บุญโปร่ง, 2558)

2.1 การผสมพันธุ์

2.1.1 การผสมพันธุ์

การผสมพันธุ์โคมีอยู่ 3 วิธี คือ

(1) การปล่อยพ่อพันธุ์ให้คุมฝูงแม่โคและให้มีการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ

ข้อดี คือ ผู้เลี้ยงไม่ต้องคอยสังเกตการเป็นสัดของแม่พันธุ์ พ่อพันธุ์จะทราบและผสมกับแม่โคเอง แต่มีข้อเสีย คือ ถ้าแม่โคเป็นสัดพ่อพันธุ์จะคอยไล่ตามจนไม่สนใจกินอาหาร ถ้ามีแม่โคเป็นสัดหลายตัวในเวลาใกล้เคียงกันจะทำให้พ่อพันธุ์มีร่างกายทรุดโทรม พ่อพันธุ์อายุ 3 ปี ควรใช้คุมฝูงแม่โคประมาณ 20 - 30 แม่ ต่อพ่อพันธุ์ 1 ตัว แต่พ่อพันธุ์อายุ 2 ปีถึง 2 ปีครึ่งควรใช้คุมฝูงแม่โคประมาณ 12 - 25 ตัว ต่อพ่อพันธุ์ 1 ตัว

(2) การจูงผสม

เป็นการผสมโดยจูงพ่อพันธุ์มาผสมกับแม่โคหรือจูงแม่โคมาผสมกับพ่อพันธุ์ การผสมโดยวิธีนี้ควรแยกพ่อพันธุ์เลี้ยงต่างหากเพราะจะทำให้พ่อพันธุ์มีสุขภาพสมบูรณ์ดี และพ่อพันธุ์สามารถผสมกับแม่โคได้จำนวนมากว่าการใช้คุมฝูง แต่มีข้อเสียคือผู้เลี้ยงต้องคอยสังเกตการเป็นสัดของแม่โค ปกติพ่อพันธุ์สามารถใช้ผสมได้สัปดาห์ละ 5 ครั้ง

(3) การผสมเทียม

เป็นวิธีการผสมที่นำน้ำเชื้อพ่อพันธุ์มาผสมกับแม่โคที่เป็นสัด โดยผู้ทำการผสมเทียมจะสอดฉีดน้ำเชื้อเข้าไปในอวัยวะเพศของแม่โคที่เป็นสัด ปกติจะสอดหลอดผ่านคอมดลูก (cervic) เข้าไปปล่อยน้ำเชื้อในมดลูกของแม่โค สำหรับในแม่โคที่ผสมเทียมแล้ว 3 ครั้งไม่ติด ครั้งต่อ ๆ ไปควรผสมโดยใช้พ่อพันธุ์ หากผสมหลายครั้งแล้วไม่ติดควรคัดแม่โคขายทิ้ง (กรมปศุสัตว์, 2548ก)

2.1.2 การเป็นสัด

ช่วงการเป็นสัด หมายถึง ระยะเวลาการเป็นสัดจากครั้งก่อนถึงครั้งหลัง ช่วงการเป็นสัดของโคเฉลี่ย 21 วัน แต่แม่โคในฝูงประมาณ 84% จะมีช่วงการเป็นสัดในระยะ 18 - 24 วัน อีก 5% เป็นสัดก่อน 18 วัน และ 11% เป็นสัดหลัง 24 วัน การเก็บประวัติการเป็นสัดของแม่โคจึงเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยสังเกตการเป็นสัดของแม่โคที่ใช้การผสมเทียมและการจูงผสม แม่โคหลังคลอดจะกลับเป็นสัดอีกภายใน 30 - 50 วัน แต่ไม่ควรผสมเนื่องจากมดลูกและอวัยวะสืบพันธุ์ยังไม่กลับสู่สภาพปกติ ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 60 วัน และหากแม่โคได้รับการผสมภายใน 40 วันหลังคลอด อาจมีปัญหาทำให้เกิดการติดเชื้อจากแบคทีเรียได้ โดยแม่โคจะเป็นสัดนานประมาณ 24-36 ชั่วโมง ถ้าไม่ได้รับการผสมหรือผสมไม่ติดอีกประมาณ 21 วันจะกลับเป็นสัดใหม่ การที่จะให้แม่โคให้ลูกปีละตัวหากแม่โคผสมไม่ติดจะต้องได้รับการผสมซ้ำอีกไม่เกินระยะ 80 วันหลังคลอด (กรมปศุสัตว์, 2548ก)

2.2 การตั้งท้องแรกและการคลอดลูกของแม่พันธุ์

โคสาวหากได้รับผสมพันธุ์เร็วเท่าใดก็จะให้ลูกได้เร็วเท่านั้น น้ำหนักแม่โคเป็นปัจจัยสำคัญที่พิจารณาว่าควรผสมหรือไม่ น้ำหนักที่ควรผสม คือ 260 กิโลกรัมขึ้นไป ซึ่งหากมีการเลี้ยงดูที่ดี โคอายุ 15 เดือน ควรมีน้ำหนัก 260 กิโลกรัม หากผสมเมื่ออายุ 15 เดือน แม่โคจะคลอดลูกตัวแรกเมื่ออายุประมาณ 24 เดือน หรือ 2 ปี การผสมในระยะเวลาดังกล่าวไม่มีผลต่อการผสมติดหรือการให้ลูกในท้องต่อๆ มา (ภัทรภรณ์ ทศพงษ์, 2555)

ภายหลังแม่โคผสมติดและอุ้มท้อง 283 วัน ปล่อยให้แม่โคท้องว่าง 82 วัน โดยเริ่มจับสัตว์หลังคลอด 45 วัน และต้องผสมให้ติดภายใน 37 วัน แม่โคจะอุ้มท้องพร้อมเลี้ยงลูกเป็นเวลา 123 วัน และอุ้มท้องต่อไปอีก 160 วัน จึงคลอดลูก (ชยุต ดงปาลีธรรม์ และคณะ, 2560)

2.3 การเลี้ยงโคแต่ละช่วงอายุ

ภัทรภรณ์ ทศพงษ์ (2555) ได้แนะนำการเลี้ยงโคเนื้อแต่ละช่วงอายุไว้ดังนี้

2.3.1 การเลี้ยงลูกโค

ทันทีที่ลูกโคคลอดออกมาควรเช็ดตัวลูกโคให้แห้ง เอาน้ำเมือกบริเวณปากและจมูกออกและใช้ผ้าชุบน้ำสะอาดให้ห่างจากพื้นท้องประมาณ 5 เซนติเมตร ใช้กรรไกรที่สะอาดตัด แล้วใช้ทิชชูเช็ดทำความสะอาด และให้ลูกโคกินน้ำนมแม่ให้เร็วที่สุดเพราะนมโคระยะแรกที่เรียกว่านมน้ำเหลืองจะมีคุณค่าทางอาหารสูงและมีภูมิคุ้มกันโรคจากแม่ถ่ายทอดสู่ลูก ควรจัดหาอาหารและน้ำดื่มแยกจากฝูงต่างหาก จนกว่าลูกโคจะแข็งแรงดีแล้วจึงปล่อยให้ไปตามฝูง

การหย่านมลูกโค ควรหย่านมลูกโคเมื่ออายุประมาณ 4 เดือน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงสุขภาพของลูกโคด้วย ลูกโคจะหัดกินหญ้าและอาหารเมื่ออายุประมาณ 2 - 3 เดือน ในช่วงนี้เกษตรกรควรเริ่มให้กินอาหารอย่างอื่นด้วย เนื่องจากหลังคลอดแล้ว 3 เดือน แม่โคจะเริ่มผลิตน้ำนมเพื่อเลี้ยงลูกโคลดลงเรื่อยๆ ในขณะที่ลูกโคเจริญเติบโตขึ้นทุกวัน จึงจำเป็นต้องหาอาหารอื่นทดแทน

2.3.2 การเลี้ยงโคสาว

น้ำหนักแม่โคเป็นปัจจัยสำคัญที่พิจารณาว่าควรผสมหรือไม่ น้ำหนักที่ควรผสมคือ 260 กิโลกรัมขึ้นไป ซึ่งหากมีการเลี้ยงดูอย่างดีโคอายุ 15 เดือน ควรมีน้ำหนัก 260 กิโลกรัม หากผสมเมื่ออายุ 15 เดือน แม่โคจะคลอดลูกตัวแรกเมื่ออายุประมาณ 24 เดือน หรือ 2 ปี การผสมในระยะเวลาดังกล่าวไม่มีผลต่อการผสมติดหรือการให้ลูกในท้องต่อ ๆ มา แม้ว่าโคที่ให้ลูกเร็วเมื่ออายุ 2 ปี จะให้ลูกเมื่อหย่านมมีน้ำหนักน้อย

กว่าแม่โคที่ให้ลูกตัวแรกเมื่ออายุ 3 ปี แต่น้ำหนักต่างกันไม่มากนัก เมื่อเทียบที่อายุ 3 ปีเท่ากันแล้ว แม่โคตัวแรกยอมให้ลูกมากกว่าและให้ผลตอบแทนดีกว่า

2.3.3 การเลี้ยงโคแม่พันธุ์

การเลี้ยงโคแม่พันธุ์ให้มีสุขภาพสมบูรณ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการผสมติดของแม่โคและทำให้แม่โคได้ลูกอย่างสม่ำเสมอ ถ้าโคกินอาหารหยาดคุณภาพต่ำที่มีโปรตีนต่ำกว่า 7% ของน้ำหนักตัวโคจะต้องได้รับอาหารโปรตีนเสริมซึ่งจะช่วยให้โคกินอาหารได้มากขึ้น เนื่องจากโคจะสนองตอบต่อโปรตีนมากกว่าพลังงาน แต่ถ้าให้อาหารโปรตีนแล้วโคยังมีสภาพไม่ดีตามที่ต้องการ จำเป็นต้องให้อาหารชั้นที่มีเมล็ดพืชและโปรตีนสูงจำนวนมากหรือให้อาหารหยาดที่มีคุณภาพดี

2.3.4 การเลี้ยงแม่โคอุ้มท้อง

ควรแยกแม่โคท้องแก่ออกมาเลี้ยงต่างหาก โดยเฉพาะระยะก่อนคลอดประมาณ 2 เดือน ควรให้แม่โคกินอาหารคุณภาพดีที่มีโปรตีน พลังงาน วิตามิน และแร่ธาตุอย่างเพียงพอ แม่โคที่ได้รับอาหารคุณภาพต่ำจะมีผลทำให้ลูกที่คลอดออกมาอ่อนแอ ไม่มีความต้านทานต่อโรค แม่โคที่ได้รับอาหารดีจะมีสุขภาพสมบูรณ์ฟื้นตัวหลังคลอดได้เร็ว ไม่โทรมมากขณะเลี้ยงลูก ประมาณ 1 สัปดาห์ก่อนคลอดควรแยกแม่โคให้อยู่ในคอกที่สะอาดและมีฟางหรือหญ้าแห้งรอง)

2.4 อาหารโค

อาหารโค แบ่งเป็น 2 ชนิด

2.4.1 อาหารหยาด โคเป็นสัตว์ที่ธรรมชาติสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ประโยชน์จากอาหารหยาดเป็นหลัก ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั้งในยุโรป สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลียว่า การเลี้ยงโคเนื้อและโคนมที่มีประสิทธิภาพโดยใช้ต้นทุนต่ำต้องเลี้ยงด้วยอาหารหยาดเป็นหลัก ดังนั้นการเลี้ยงโคเนื้อควรให้อาหารหยาดเป็นหลัก ให้อาหารชั้น เฉพาะเมื่อจำเป็นเท่านั้น อาหารหยาดที่สำคัญสำหรับโค คือ หญ้าสด พันธุ์หญ้าที่กรมปศุสัตว์ส่งเสริมให้เกษตรกรทั่วไปปลูกเลี้ยงสัตว์ เช่น เนเปียร์ปากช่อง รุจี กินนีสีม่วง หญ้าขน แพงโกล่า เป็นต้น นอกจากหญ้าแล้วพืชตระกูลถั่วยังเป็นพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง เนื่องจากถั่วส่วนใหญ่มีระบบรากลึกกว่าหญ้าจึงทนแล้งได้ดีกว่า พืชตระกูลถั่วที่กรมปศุสัตว์แนะนำให้ปลูก เช่น ถั่วฮามาต้า แกรมสไตโล คาวาลเคต ชนโตรซีมา ซีราโตร กระถิน แคฝรั่ง เป็นต้น วัสดุพลอยได้จากการปลูกพืชสามารถนำมาใช้เลี้ยงโคได้ เช่น ฟางข้าว ต้นข้าวโพด ยอดอ้อย ต้นถั่วลิสง ต้นถั่วเหลือง เป็นต้น ผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมการเกษตรก็สามารถนำมาใช้ได้ เช่น กากน้ำตาล เปลือกสับปะรด เป็นต้น

2.4.2 อาหารชั้น หมายถึง อาหารที่มีความเข้มข้นทางโภชนาสูงโดยเฉพาะโปรตีนมีเปอร์เซ็นต์เยื่อใยต่ำเมื่อสัตว์กินเข้าไปสามารถย่อยได้ง่าย จำแนกเป็น

- อาหารชนิดเดียว เช่น รำ ปลายข้าว ข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง กากปาล์ม ฯลฯ
- อาหารชั้นสำเร็จรูป ใช้เลี้ยงเสริมกับอาหารหยาดสามารถนำมาใช้เลี้ยงโคได้เลย โดยผู้เลี้ยงไม่ต้องนำวัตถุดิบอย่างอื่นมาผสมอีกอาจอยู่ในรูปอาหารผงหรืออัดเม็ดก็ได้ ส่วนใหญ่ประกอบด้วย รำ ปลายข้าว หรือข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง กากปาล์ม ปลาป่น ไบโกระถินป่น ไวตามิน และแร่ธาตุ
- หัวอาหาร เป็นอาหารที่ประกอบด้วยอาหารโปรตีนสูงผสมกัน เช่น กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง ปลาป่น ไบโกระถินป่น ไวตามิน และเกลือแร่ เมื่อจะใช้เกษตรกรจะต้องนำวัตถุดิบอย่างอื่นซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ให้พลังงานสูงที่สามารถหาง่ายในท้องถิ่นมาผสมตามสัดส่วนที่ผู้ผลิตหัวอาหารกำหนดไว้ จึงจะได้คุณค่าทางอาหารตามที่ต้องการ วัตถุดิบที่ต้องนำมาผสม เช่น รำ ปลายข้าว ข้าวโพดบด เป็นต้น

- อาหารผสมครบส่วน (Total Mixed Ration : TMR) เป็นอาหารผสมระหว่างอาหารหยาบและอาหารข้น สามารถนำไปใช้เลี้ยงโคได้เลยโดยไม่ต้องให้อาหารหยาบอีก เหมาะสำหรับฟาร์มที่หาอาหารหยาบได้ยาก การให้อาหารข้นเสริมจะทำให้โคลดการกินหญ้าลง เมื่อขาดแคลนหญ้าหรือหญ้ามีโปรตีนต่ำเท่านั้น จึงควรให้อาหารข้น โดยทั่วไปไม่ควรให้กินเกินวันละครั้ง (นอกจากโคขุน) เพราะถ้าให้หลายครั้งโดยให้ครั้งละน้อย ๆ โคบางตัวจะแย่งกินอาหารไม่ทัน
- แร่ธาตุเสริม แร่ธาตุทำให้สัตว์เจริญเติบโต และทำให้การทำงานของร่างกายและระบบสืบพันธุ์เป็นปกติ

2.5 โรคที่สำคัญในโค

2.5.1 โรคปากและเท้าเปื่อย

เป็นโรคระบาดที่ติดต่อได้รวดเร็วชนิดหนึ่งของโค - กระบือ ซึ่งมักจะไม่ทำให้สัตว์ตายแต่สัตว์จะกินอาหารไม่ได้ เนื่องจากมีแผลบนลิ้นและในปาก ทำให้สัตว์ซบเซาและแผลที่ขาและเท้าจะทำให้ขาเจ็บเดินไม่ได้ การตายเกิดขึ้นเนื่องจากสัตว์กินอาหารไม่ได้ สาเหตุของโรคเกิดจากเชื้อไวรัส เกษตรกรต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย โดยสัตว์ที่อายุมากกว่า 6 เดือน และไม่เคยฉีดวัคซีนมาก่อนควรทำการฉีด 2 ครั้ง โดยการฉีดซ้ำครั้งที่ 2 ในระยะ 3 เดือนหลังจากฉีดครั้งแรกและฉีดซ้ำทุก 6 เดือน สำหรับสัตว์ที่อายุน้อยกว่า 6 เดือนควรทำการฉีด 3 ครั้ง โดยทำการฉีดครั้งที่ 2 ในระยะ 3 เดือนหลังจากฉีดครั้งแรก และครั้งที่ 3 ในระยะ 3 เดือนหลังจากฉีดครั้งที่ 2 จากนั้นให้ทำการฉีดซ้ำทุก ๆ 6 เดือน

2.5.2 โรคเฮโมรายิกเซฟติซิเมีย

โรคเฮโมรายิกเซฟติซิเมียหรือโรคคอบวม โรคนี้เกิดในโค - กระบือ จะมีระบาดอยู่ทั่วไปในประเทศไทย โดยทั่วไปจะพบเชื้ออยู่ในร่างกายของสัตว์ที่สมบูรณ์เป็นปกติ แต่เชื้อมีชีวิตได้ทำอันตรายแก่สัตว์ประการใด แต่เมื่อร่างกายสัตว์อ่อนแอและไม่สมบูรณ์ เชื้อโรคที่มีอยู่ก็จะเริ่มแสดงปฏิกิริยาทำให้เกิดเป็นพิษต่อร่างกายและแพร่ระบาดลุกลามติดต่อสัตว์อื่นต่อไป สาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรียพวกปัสเจอร์เรลล่า มัลโตซิตา เชื้อนี้จะมียูอยู่ทั่วไป ติดต่อกันโดยเชื้อเข้าทางแผลที่ผิวหนัง เยื่อหุ้มในปากและลำไส้ ปกติแล้วสัตว์รับเชื้อนี้จากดินและน้ำ โดยกินหญ้าหรือน้ำที่มีเชื้อชนิดนี้เข้าไป เกษตรกรต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอบวม เมื่อกระบืออายุ 6 เดือน และทำการฉีดซ้ำทุก ๆ 6 เดือน

2.5.3 โรคบรูเซลโลซิส

โรคบรูเซลโลซิส โรคนี้จะทำให้สัตว์แท้งลูกในโค - กระบือ และคนก็สามารถติดโรคนี้อีก บางคนอาจเรียกโรคนี้อีกว่าโรคแท้งติดต่อ สาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรียจำพวกบรูเซลล่า ซึ่งมีอยู่หลายชนิด เกษตรกรต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคบรูเซลโลซิสให้แก่กระบือเพศเมียที่อายุ 3-8 เดือน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ

- รายได้ในการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบด้วย ขายโคเนื้อมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป และขายชีโค
- ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบด้วย ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ค่าซื้อโคเนื้อ ค่าจ้างผสมพันธุ์โคเนื้อ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหารสำเร็จรูป ค่าซื้ออาหารข้น ค่าซื้ออาหารหยาบ ค่าซื้ออาหารTMR ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าแร่ธาตุ ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการโคเนื้อ) ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อสำหรับจดบันทึก รายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงโคเนื้อเป็นรายเดือน

รายได้และรายจ่ายในการเลี้ยงโคเนื้อไม่ได้เกิดขึ้นทุกวัน ผู้ศึกษาจึงได้ออกแบบให้มีการจดบันทึกเป็นรายสัปดาห์ แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อประกอบด้วยรายการหลัก 3 รายการ คือ

- รายการทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินที่เกษตรกรซื้อหรือสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป เช่น ค่าสร้างโรงเรือน/คอก รั้วไฟฟ้า เครื่องตัดหญ้า เครื่องปั้มน้ำ เป็นต้น เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งานก่อน จึงจะนำไปรวมในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

- รายจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อ เช่น ค่าซื้อพันธุ์สัตว์ ค่าจ้างผสมพันธุ์ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหารสำเร็จรูป ค่าซื้ออาหารข้น ค่าซื้ออาหารหยาบ ค่าซื้ออาหารTMR ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าแร่ธาตุ ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการการเลี้ยงโคเนื้อ) ฯลฯ

สำหรับโคเนื้อมีชีวิตที่เกษตรกรซื้อเข้าฟาร์มเพื่อใช้สำหรับทำพันธุ์ เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งาน ก่อนที่จะบันทึกในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ส่วนโคเนื้อมีชีวิตที่เกษตรกรซื้อมาเลี้ยงขุนไม่ต้องนำมาคิดค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีให้บันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

-รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการขายผลผลิตจากการเลี้ยงโคเนื้อ เช่น รายได้จากการขายโคเนื้อมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ รายได้จากการขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป รายได้จากการขายมูลโคเนื้อ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนโคเนื้อในฟาร์มรายเดือน

โคเนื้อในฟาร์มแบ่งออกตามช่วงอายุ ดังนี้

โคเนื้อแรกเกิด - 6 เดือน	หมายถึง	ลูกโคเนื้อเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด - 6 เดือน
โคเนื้ออายุ 6 เดือน - 1 ปี	หมายถึง	โคเนื้อเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี
โคเนื้ออายุ 1 ปี - 2 ปี	หมายถึง	โคเนื้อเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี
โคเนื้ออายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป	หมายถึง	โคเนื้อเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 2 ปี
โคเนื้อพ่อพันธุ์	หมายถึง	โคเนื้อเพศผู้ที่ใช้เป็นพ่อพันธุ์
โคเนื้อแม่พันธุ์	หมายถึง	โคเนื้อเพศเมียที่ตั้งท้องแรกขึ้นไป

ตารางที่ 4 แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนโคเนื้อในฟาร์ม

แบบบันทึกจำนวนโคเนื้อในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....อายุ.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....													
ที่อยู่.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนโคเนื้อ เฉลี่ยทั้งปี
รวมโคเนื้อทั้งหมด													
โคเนื้อแรกเกิด - 6 เดือน													
โคเนื้ออายุ 6 เดือน - 1 ปี													
โคเนื้ออายุ 1 ปี - 2 ปี													
โคเนื้ออายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป													
โคเนื้อพ่อพันธุ์													
โคเนื้อแม่พันธุ์													

ภาพที่ 8 spreadsheet สรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนเนื้อ ประจำปี จำนวน 1 spreadsheet

The screenshot shows an Excel spreadsheet with the following structure:

- Title Bar:** แสดงข้อมูลค่างเนื้อ.xlsx - Excel
- Menu Bar:** File, Home, Insert, Page Layout, Formulas, Data, Review, View, Help, Tell me what you want to do
- Formula Bar:** ค่างทุนในสินทรัพย์ถาวร
- Grid:**
 - Columns:** A-Z, AA-AN
 - Rows:** 1-37
 - Row 1:** ระบุชนิดบัญชีต้นทุนการประมวลผลค่างเนื้อ ประจำปี _____
 - Row 2:** ระบุสาขา _____
 - Row 3:** ระบุ _____
 - Row 4:** ระบุ _____
 - Row 5:** ระบุ _____
 - Row 6:** ระบุ _____
 - Row 7:** ระบุ _____
 - Row 8:** ระบุ _____
 - Row 9:** ระบุ _____
 - Row 10:** ระบุ _____
 - Row 11:** ระบุ _____
 - Row 12:** ระบุ _____
 - Row 13:** ระบุ _____
 - Row 14:** ระบุ _____
 - Row 15:** ระบุ _____
 - Row 16:** ระบุ _____
 - Row 17:** ระบุ _____
 - Row 18:** ระบุ _____
 - Row 19:** ระบุ _____
 - Row 20:** ระบุ _____
 - Row 21:** ระบุ _____
 - Row 22:** ระบุ _____
 - Row 23:** ระบุ _____
 - Row 24:** ระบุ _____
 - Row 25:** ระบุ _____
 - Row 26:** ระบุ _____
 - Row 27:** ระบุ _____
 - Row 28:** ระบุ _____
 - Row 29:** ระบุ _____
 - Row 30:** ระบุ _____
 - Row 31:** ระบุ _____
 - Row 32:** ระบุ _____
 - Row 33:** ระบุ _____
 - Row 34:** ระบุ _____
 - Row 35:** ระบุ _____
 - Row 36:** ระบุ _____
 - Row 37:** ระบุ _____
- Bottom Bar:** ม.ค., ก.พ., มี.ค., เม.ย., พ.ค., มิ.ย., ก.ค., ส.ค., ก.ย., ต.ค., พ.ย., ธ.ค., Y, 27%

ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงสุกร

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร สำหรับจดบันทึกรายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงสุกรเป็นรายเดือน

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนสุกรในฟาร์มรายเดือน

ขั้นตอนที่ 5 ออกแบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร

โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงสุกร

3. การเลี้ยงสุกร

3.1 การเลี้ยงสุกรพันธุ์

การเลี้ยงสุกรพันธุ์จะต้องเริ่มด้วยสุกรพันธุ์ดี โดยเริ่มจากการซื้อลูกสุกรหย่านม (น้ำหนัก 10 - 15 กิโลกรัม) สุกรรุ่น สุกรสาว หรือแม่สุกร (อุ้มท้อง) ก็ได้ ลูกสุกรพันธุ์ที่ดีจะต้องมีลักษณะตรงตามพันธุ์ มีโครงกระดูกใหญ่ เส้นท้องตรง เส้นหลังโค้งงาม ตัวยาว ตะโพกใหญ่ ขาดตรง แข็งแรง คางกว้างใหญ่ ขนและหนังละเอียดเป็นมัน ตาใสไม่ขุ่นมัว ไม่เป็นไส้เลื่อนหรือสะดือจุ่น มีเต้านมมาก (14-16 เต้า) และหัวนมวางเรียงได้ระยะ มีขนาดเท่า ๆ กันอย่างสม่ำเสมอ เมื่อซื้อลูกสุกรหย่านมมาแล้วก็ทำการถ่ายพยาธิ หลังจากนั้นอีก 1 สัปดาห์ ก็ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคอหิวาต์สุกร (สัมฤทธิ์ แสนบัวและคณะ, 2548)

3.2 พันธุ์สุกรที่ควรเลี้ยง

จากการศึกษาเอกสารการเลี้ยงสุกรของสัมฤทธิ์ แสนบัวและคณะ (2548) กล่าวว่า พันธุ์สุกรที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทยมี ดังนี้

3.2.1 พันธุ์ลาร์จไวท์

พันธุ์ลาร์จไวท์ เป็นพันธุ์สุกรสีขาว หูตั้ง ร่างสูง ตัวยาวใหญ่ ให้ลูกตก โตเร็ว แข็งแรง มีอัตราการแลกเนื้อสูง คุณภาพซากดี

3.2.2 พันธุ์แลนด์เรซ

พันธุ์แลนด์เรซ เป็นสุกรพันธุ์สีขาว มีใบหูใหญ่ และหูปรก ตัวใหญ่ ลำตัวยาวและลึกมาก ตะโพกใหญ่ ร่างเตี้ย ขาสั้น ให้ลูกตก และเลี้ยงลูกเก่ง โตเร็ว อัตราการแลกเนื้อสูง คุณภาพซากดี มันบาง มีเนื้อแดงมาก แต่มีข้อเสียว่าขามักจะอ่อน เพราะตัวโต น้ำหนักมาก

3.2.3 พันธุ์ดुर็อกเจอร์ซี่

พันธุ์ดुर็อกเจอร์ซี่ เป็นสุกรที่มีขนาดใหญ่ มีผิวและขนสีน้ำตาลแดง หูขนาดกลาง ปรกไปข้างหน้าเล็กน้อย ลำตัวอ้วนสั้นกว่าลาร์จไวท์ แต่มีความแข็งแรง โตเร็ว และทนทานต่อสภาพของดินฟ้าอากาศ เมืองไทยดีกว่าสองพันธุ์ที่กล่าวแล้ว จึงเหมาะที่จะนำมาผสมกับพันธุ์ลาร์จไวท์และแลนด์เรซ เพื่อทำสุกร 2 และ 3 สายเลือด

3.3 โรงเรือนและอุปกรณ์

โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสุกรพันธุ์อาจเป็นโรงเรือนมุงจาก สังกะสีหรือกระเบื้องก็ได้ แต่เพื่อความถาวร ควรทำด้วยคอนกรีตหรือก่ออิฐฉาบปูน โรงเรือนที่สำคัญ คือ โรงเลี้ยงพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ โรงเลี้ยงลูกสุกรหย่านม ที่เก็บอาหาร วัสดุอุปกรณ์ และอาจมีคอกเลี้ยงสุกรป่วย โรงเรือนควรสร้างไปตามแนวทิศตะวันตก -

ออก อุปกรณ์ภายในคอกมีรางน้ำ รางอาหาร รางน้ำควรวางไว้ด้านหลังคอก และวางรางอาหารไว้ด้านหน้าใกล้ทางเดินกลาง

อุปกรณ์และเคมีภัณฑ์อื่น ๆ สำหรับการเลี้ยงสุกรเพื่อผลิตลูกจำหน่าย ได้แก่ เชื้อมดิดยา กรรไกร หรือมีดตัดสายสะดือ คีมตัดเขี้ยวลูกสุกร คีมตัดใบหูเพื่อทำเบอร์สุกร ยาทิงเจอร์ไอโอดีนไว้ทาแผลและสายสะดือ ใบมีดผ่าตัดไว้ตอนสุกร ยารักษาแผลและกันแมลงวัน เช่น เนกาซันท์ ด้ายสำหรับผูกสายสะดือ น้ำยาฆ่าเชื้อ ยาเสริมธาตุเหล็ก เช่น ไอออน เด็กซ์แทรน ไฟเด็กซ์ ฯลฯ ยาขัดช่องคลอด เช่น ยูโตซิล ยาแก้นโรคซีไพล์ ปอดบวม และอื่นๆ เช่น อ็อกซีเตตราไซคลิน ยาเทอร์รามัยซิน ฟาร์โมซิน ยาถ่ายพยาธิ ยาซัลฟาและอื่น ๆ (สัมฤทธิ์ แสนบัวและคณะ, 2548)

3.4 อาหารสุกร

สัมฤทธิ์ แสนบัวและคณะ (2548) ได้กล่าวถึงอาหารสุกรไว้ ดังนี้ อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรพันธุ์อาจใช้อาหารถุงสำเร็จรูปจากบริษัท ซึ่งมีโปรตีนในระดับต่าง ๆ ผู้เลี้ยงเลือกใช้อาหารตามขนาดและระยะต่าง ๆ ที่สุกรเป็นอยู่ การใช้อาหารสำเร็จรูปสะดวกและรวดเร็ว บางคนซื้อหัวอาหารเข้มข้นมาผสมกับวัตถุดิบในท้องถิ่น หรือฟาร์มใหญ่ ๆ ส่วนมากจะซื้อวัตถุดิบ (รำ ข้าวโพด กากถั่ว ปลาป่น วิตามิน ฯลฯ) มาผสมเองในฟาร์มสำหรับเกษตรกรทั่ว ๆ ไปควรซื้อหัวอาหารเข้มข้นสำหรับสุกรรวม (โปรตีน 36%) มาใช้แล้วผสมกับรำปลายข้าว หรือข้าวโพด แต่สำหรับสุกรพันธุ์ โปรตีนจะต้องไม่ต่ำกว่า 14%

การให้อาหารแก่สุกรพันธุ์ นิยมให้วันละ 2 เวลา คือ เช้าและเย็นให้สุกรกินจนอิ่ม โดยเฉลี่ยลูกสุกรหย่านมจะกินอาหารต่อหัวละ 0.5 กิโลกรัม/วัน ต้องจัดน้ำสะอาดให้กินเพียงพอ และอาจให้กินผักสดบ้าง ส่วนสุกรรุ่น จะกินอาหารต่อหัวละ 1 - 1.5 กิโลกรัม/วัน และสุกรสาวจะกินต่อหัวละ 1.5 - 2.5 กิโลกรัม/วัน การเลี้ยงดูสุกรพันธุ์ต้องระวังอย่าให้อ้วนเกินไป เมื่อน้ำหนักได้ประมาณ 30 - 40 กิโลกรัม จะต้องเริ่มจำกัดและควบคุมอาหาร คือต้องเลี้ยงให้มีสุขภาพสมบูรณ์ แต่ต้องไม่อ้วนหรือฟอมเกินไป (สัมฤทธิ์ แสนบัวและคณะ, 2548)

3.5 การผสมพันธุ์และการคลอด

สัมฤทธิ์ แสนบัวและคณะ (2548) ได้กล่าวถึงการผสมพันธุ์สุกรไว้ดังนี้ สุกรสาวมีขนาดน้ำหนักประมาณ 80 - 90 กิโลกรัม (อายุ 8 - 9 เดือน) ควรจะเริ่มทำการผสมพันธุ์ ก่อนการผสมพันธุ์ 1 สัปดาห์ ควรให้อาหารเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพื่อเร่งการเป็นสัดและช่วยให้ลูกตก พ่อพันธุ์ที่ใช้จะต้องมีอายุพอ ๆ กัน หรือมากกว่า ถ้าจะใช้พ่อพันธุ์เดียวกันกับแม่จะต้องดูว่าพ่อตัวนั้นมาจากคนละฝูงหรือคนละสายเลือด

การผสมพันธุ์สุกร ควรผสม 2 ครั้ง เช่น ตอนเช้าตรู่ 1 ครั้งและตอนเย็นอีก 1 ครั้ง หรือผสมในตอนเย็น 1 ครั้ง และตอนเช้าของวันถัดไปอีก 1 ครั้ง จะได้ลูกตกมากขึ้น แต่ไม่ควรให้พ่อสุกรหนุ่มผสมพันธุ์เกิน 2 ครั้งต่อวัน หรือเกิน 8 ครั้งต่อสัปดาห์ แม่สุกรที่ผสมติดแล้วจะตั้งท้องนาน 114 วัน (3 เดือน 3 สัปดาห์ 3 วัน) จึงจะคลอด ถ้าแม่สุกรตัวใดผสมไม่ติดก็จะกลับเป็นสัดอีกภายใน 21 วัน

ก่อนคลอด 3 - 4 วัน ควรใช้ยาฆ่าเชื้อ เช็ดหรืออาบให้ทั่วแม่สุกร ทำความสะอาดคอก และเตรียมอุปกรณ์ทำคลอด ในระยะนี้ต้องลดอาหารของแม่ลง เพื่อให้คลอดง่ายและควรให้กินน้ำอย่างเพียงพอ อีก 1 วัน ก่อนคลอดควรหาฟางแห้ง ๆ มาใส่ไว้ในคอก

เมื่อลูกสุกรคลอดออกมาแล้ว ต้องทำความสะอาดตัวลูกสุกร โดยการใช้น้ำเช็ดตัวให้แห้ง และรีบมดิดสายสะดือห่างจากตัว 1 นิ้ว ตัดด้วยกรรไกร แล้วทาแผลด้วยยาทิงเจอร์ นำลูกสุกรไปไว้ในลังไม้ เปิดไฟกกให้อบอุ่นสัก 2-3 วัน การฉีดธาตุเหล็กให้ลูกสุกร ควรฉีดธาตุเหล็กในระยะ 1-3 วันหลังคลอด และฉีดเข้ากล้ามเนื้อ 1-2 ซี.ซี.ต่อตัว และควรฉีดยาปฏิชีวนะให้แม่สุกร 1 เข็มหรือใช้ยาสอดช่องคลอดใส่ในช่องคลอดต่อหัวละ 1-2 เม็ด

เพื่อช่วยป้องกันโรคมดลูกและเต้านมอักเสบและช่วยให้มดลูกเข้าอู่เร็ว เมื่อลูกสุกรอายุได้ 7 - 10 วัน เริ่มฝึกให้กินอาหารสุกรนมซึ่งมีโปรตีน 22% วิธีนี้จะช่วยให้หย่านมได้เร็วขึ้น คือ ควรหย่านมเมื่ออายุ 30 - 45 วัน

3.6 การเลี้ยงสุกรขุน

เกษตรกรควรเริ่มเลี้ยงสุกรขุน ตั้งแต่ระยะที่สุกรนั้นหย่านม โดยมีน้ำหนักที่ประมาณ 20 กิโลกรัม หรืออายุประมาณ 40 - 45 วัน โดยใช้อาหารที่มีโปรตีนประมาณ 18 เปอร์เซ็นต์ และให้สุกรกินเต็มที่ประมาณ วันละ 1 - 2 กิโลกรัม จากนั้นเมื่อสุกรขุนมีน้ำหนักประมาณ 60 กิโลกรัม ก็จะเปลี่ยนอาหารโดยใช้อาหารที่มีโปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์แทน และให้สุกรกินอาหารวันละ 2.5 - 3.5 กิโลกรัม จนถึงระยะที่จะส่งตลาดเมื่อสุกรมีน้ำหนัก ประมาณ 100 กิโลกรัม โดยตลอดระยะเวลาการเลี้ยงสุกรนั้น ต้องมีน้ำสะอาดให้สุกรกินตลอดทั้งวัน รวมระยะเวลาในการเลี้ยงสุกรขุนทั้งหมดประมาณ 126 วัน (สัมฤทธิ์ แสนบัวและคณะ, 2548)

3.7 โรคที่สำคัญในสุกร

จากเอกสารประกอบการสอนวิชาการจัดการฟาร์มสุกร (สุทัศน์ ศิริ, 2540) ได้กล่าวถึงโรคที่สำคัญในสุกร ไว้ดังนี้

1. โรคติดเชื้อสเตรปโตคอคคัส ส่วนใหญ่จะพบในช่วงสุกรอนุบาลและขุน แต่มักเสียหายในระยะอนุบาล อาการมีไข้สูง มีไอจาม น้ำมูกเหลือง ตาบวม มีขี้ตา ขอบวม และชักเกร็ง ยาที่ใช้แบบกิน เช่น แอมม็อกซิซิลิน (ผสมอาหาร หรือผสมน้ำ) ยาที่ใช้แบบฉีด เช่น แอมม็อกซิซิลิน
2. โรคเกลสเซอร์หรือโรคเยื่อเสื่อม (Glasser's disease) ส่วนใหญ่จะพบในช่วงสุกรอนุบาลและสุกรขุนแต่มักเสียหายในระยะอนุบาล อาการมีไข้สูง น้ำมูกเขียวเกรอะกรัง หอบหายใจลำบาก แคระแกรน ขนหยาบ ยาที่ใช้แบบกิน เช่น แอมม็อกซิซิลิน หรือไทอะมูลิน (ผสมอาหารหรือผสมน้ำ) ยาที่ใช้แบบฉีด เช่น แอมม็อกซิซิลิน ไทอะมูลิน ซัลฟาไตรเมทโทพริม เพนเสตรป หรือเซฟฟาเลกซิน
3. โรคเอพีพีหรือโรคปอดและเยื่อหุ้มปอดอักเสบ (Actinobacillus) ส่วนใหญ่มักเสียหายในสุกรระยะขุน อาการมีไข้สูง อ้าปากหายใจ มีเลือดออกทางปากและจมูก และตายภายใน 24-36 ชั่วโมง รักษาโดยใช้ยาแบบกิน เช่น แอมม็อกซิซิลิน หรือไทอะมูลิน (ผสมอาหาร หรือผสมน้ำ) ยาแบบฉีด เช่น แอมม็อกซิซิลิน ไทอะมูลิน ซัลฟาไตรเมทโทพริม เพนเสตรป หรือเซฟฟาเลกซิน เป็นต้น
4. โรคติดเชื้อมัคโคพลาสมา ส่วนใหญ่มักพบในสุกรอนุบาลและสุกรขุน แต่มักเสียหายในระยะอนุบาล อาการมีไอแห้ง หายใจลำบาก อัตราป่วยสูง อัตราตายต่ำ อาจพบขอบวมร่วมด้วย รักษาโดยใช้ยาแบบกิน เช่น ไทอะมูลิน ทิลมิโคซินหรือลินโคมายซิน (ผสมอาหารหรือผสมน้ำ) การใช้ยาแบบฉีด เช่น ไทอะมูลิน ทิลมิโคซิน หรือลินโคมายซิน เป็นต้น
5. โรคพีอาร์อาร์เอส (Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome) โรคนี้พบในสุกรทุกระยะ แต่จะเสียหายมากในสุกรอนุบาล อาการมีไข้สูง หายใจลำบาก ตาบวม มีขี้มูกขี้ตา ลูกสุกรติดเชื้ออื่นแทรกซ้อนได้ง่าย รักษาโดยใช้ยาป้องกันการติดเชื้อแทรกซ้อนและลดความรุนแรงของอาการเท่านั้น โดยให้ยาลดไข้ร่วมกับยาปฏิชีวนะ ตัวอย่างการใช้ยา เช่น ยาลดไข้พาราเซตามอลหรือแอสไพริน (ผสมน้ำหรืออาหาร) หรือยาลดไข้แบบฉีด เช่น โทลฟีดิน ตัวอย่างการใช้ยาปฏิชีวนะ เช่น แอมม็อกซิซิลิน ไทอะมูลิน ทิลมิโคซิน เตตราซัยคลิน (ผสมอาหาร หรือแบบฉีด) เป็นต้น
6. โรคไขหวัดสุกร โรคนี้จะพบในสุกรทุกระยะ แต่จะเสียหายในสุกรอนุบาลและสุกรขุน อาการมีไข้สูง หายใจลำบาก ตาบวมแดง มีไอจาม ปลายหุ้มวง รักษาโดยใช้ยาป้องกันการติดเชื้อแทรกซ้อน และลดความรุนแรงของอาการเท่านั้น โดยให้ยาลดไข้ร่วมกับยาปฏิชีวนะ เช่น การใช้ยาลดไข้พาราเซตามอลหรือ

แอลไฟริน (ผสมน้ำหรืออาหาร) หรือยาลดไข้แบบฉีด เช่น โทลฟีดิน การใช้ยาปฏิชีวนะ เช่น แอมม็อกซิ อีซิลิน ไทอะมูลิน เตตราซัยคลิน (ผสมอาหารหรือแบบฉีด) เป็นต้น

7. โรคท้องเสียในลูกสุกรที่เกิดจากเชื้ออีโคไล (Colibacillosis) ส่วนใหญ่พบในสุกรตอนนมและสุกรอนุบาล อาการท้องเสียถ่ายเป็นน้ำ สีเหลืองเป็นฟอง รักษาโดยใช้ยาแบบกิน เช่น โคลิสติน (ผสมน้ำหรือผสมอาหาร) ยาแบบฉีด เช่น เอนโรฟลอกซาซินหรือเจนตั้มยซิน เป็นต้น

8. โรคกระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบติดต่อ (Transmissible Gastro-Enteritis) โรคนี้จะพบในสุกรทุกระยะ แต่มักเสียหายในช่วงสุกรตอนนมและสุกรอนุบาล มีอาการถ่ายเหลวเป็นน้ำ กลิ่นเหม็นคาว และมีอาเจียน เหมือนน้ำนมไม่ย่อยร่วมด้วย รักษาโดยใช้ยาป้องกันการติดเชื้อแทรกซ้อน และลดความรุนแรงของโรคเท่านั้น ต้องเน้นระบบการป้องกันโรคระบบการฆ่าเชื้อ รวมทั้งลูกสุกรควรได้รับนมน้ำเหลืองทุกตัว การใช้ยาแบบกิน เช่น โคลิสตินหรือเอนโรฟลอกซาซิน (กรอกปาก) ร่วมกับให้วิตามินแบบฉีด เช่น เอนโรฟลอกซาซินหรือเจนตั้มยซินร่วมกับให้วิตามิน

9. โรค Coccidiosis (โรคบิด) ส่วนใหญ่พบในลูกสุกรตอนนมอายุ 5 - 15 วัน มีอาการอุจจาระเป็นสีเหลืองครีมเหลืองนวล รักษาโดยใช้ยา โทลทาซูล (ปั้มปาก) ที่ลูกสุกรอายุ 3-4 วัน

10. โรคท้องเสียจากซัลโมเนลลา ส่วนใหญ่พบในสุกรอนุบาลช่วงปลายและสุกรขุนระยะเล็ก - รุ่น มีอาการอุจจาระสีเหมือนปูนซีเมนต์ สีเขียวปนเทา มีไข้สูงและพบจุดเลือดออกร่วม รักษาโดยใช้ยาแบบกิน เช่น ฮาควินอลหรือเสปคตินอิมยซิน (ผสมน้ำหรืออาหาร) การใช้ยาแบบฉีด เช่น ซัลฟา - ไตรเมโทพริมหรือเจนตั้มยซิน เป็นต้น

11. โรคท้องเสียจากบาลันทีเดียมโคไล ส่วนใหญ่พบในสุกรอนุบาลและสุกรขุนระยะเล็ก - รุ่น มีอาการถ่ายเหลว อุจจาระสีเทา หรือสีปนเปียก รักษาโดยใช้ยาแบบกิน เช่น ฮาควินอล ร่วมกับไทอะมูลิน (ผสมน้ำหรืออาหาร) การใช้ยาแบบฉีด เช่น ซัลฟา-ไตรเมโทพริม หรือเจนตั้มยซิน เป็นต้น

12. โรคบิดมูกเลือด ส่วนใหญ่พบในสุกรอนุบาลและสุกรขุนระยะเล็ก - รุ่น มีอาการลำไส้อักเสบ ถ่ายเหลว อุจจาระสีแดง มีมูกปนเลือด รักษาโดยใช้ยาแบบกิน เช่น ไทอะมูลิน ไทโลซิน หรือลินโคมัยซิน (ผสมอาหาร) การใช้ยาแบบฉีด เช่น ไทอะมูลิน ไทโลซิน หรือลินโคมัยซิน

13. โรคคหิวต์สุกร เป็นโรคที่ระบาดรุนแรง เกิดจากเชื้อไวรัส พบว่าเป็นได้กับสุกรทุกอายุ เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายโดยการกินอาหาร กินน้ำ หายใจ หรือทางบาดแผล ใช้เวลาฟักตัว ประมาณ 7 วัน อาการที่พบคือ มีไข้สูง สุกรจะเบื่ออาหาร ซึม เยื่อตาอักเสบ (มีขี้ตา) ท้องผูก (ขี้เป็นเม็ด) และท้องร่วง (ขี้เป็นน้ำ) อาจพบอาการอาเจียนร่วมด้วย ผิวหนังบริเวณ หู คอ ท้อง และด้านในของขาหนีบ จะพบจุดเลือดออกเล็ก ๆ ทำให้ผิวหนังมีสีแดง และต่อมาจะเปลี่ยนเป็นสีม่วง ในแม่สุกรท้องอาจจะเกิดการแท้งลูก ติดต่อกันจากสุกรตัวหนึ่งไปยังตัวอื่นได้รวดเร็วมากภายใน 7 วัน อาจเกิดโรคคหิวต์ได้ทั้งฟาร์มเมื่อสุกรเป็นโรคคหิวต์แล้ว อัตราการตายสูงถึง 90% และไม่มีทางรักษา การป้องกัน ทำวัคซีนเมื่อลูกสุกรอายุประมาณ 6 สัปดาห์ และสำหรับสุกรพ่อแม่พันธุ์ควรทำวัคซีนทุก 6 เดือน ห้ามทำวัคซีนกับสุกรที่อ่อนแอหรือสัตว์ป่วยหรือในสุกรตั้งท้องแก่ใกล้คลอด

14. โรคปากและเท้าเปื่อย เป็นโรคติดต่อที่รุนแรงและรวดเร็วในสัตว์ปีก (โค กระบือ แพะ แกะ, สุกร) โรคนี้เป็นได้กับสุกรทุกอายุ อัตราการเกิดโรคสูงแต่อัตราการตายต่ำ เกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งในเมืองไทยขณะพบอยู่ 3 ชนิด คือ โอ เอ และเอเซียวัน (ชนิดโอรุนแรงที่สุด) เมื่อเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายสุกรแล้วจะใช้เวลาในการฟักโรคประมาณ 3-6 วัน สุกรจะเริ่มแสดงอาการป่วยออกมาให้เห็น อาการที่พบคือ มีตุ่มน้ำใสที่บริเวณปลายจมูก ปาก ลิ้น ริมฝีปาก เหงือกและผิวหนังบริเวณไรกีบ ต่อมาตุ่มน้ำใสจะแตก นอกจากนี้ยังพบอาการ

ใช้สูง เบื่ออาหาร น้ำลายยืด ขาเจ็บ กีบลอกหลุด และน้ำหนักลด ป้องกันโดยทำวัคซีนเมื่อลูกสุกรอายุประมาณ 7 สัปดาห์และทำวัคซีนอีกครั้ง ในอีก 2 สัปดาห์ต่อมา สำหรับสุกรพ่อแม่พันธุ์ ทำวัคซีนทุก ๆ 4-6 เดือน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร

- รายได้ในการเลี้ยงสุกร ประกอบด้วย ขายสุกรมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป และขายขี้สุกร

- ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสุกร ประกอบด้วย ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ค่าซื้อสุกร ค่าจ้างผสมพันธุ์สุกร ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหารสุกร ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการสุกร) ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกรสำหรับจดบันทึกรายละเอียด รายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงสุกรเป็นรายเดือน

รายได้และรายจ่ายในการเลี้ยงสุกรไม่ได้เกิดขึ้นทุกวัน ผู้ศึกษาจึงได้ออกแบบให้มีการจดบันทึกเป็นรายสัปดาห์ แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกรประกอบด้วยรายการหลัก 3 รายการ คือ

- รายการทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินที่เกษตรกรซื้อหรือสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเลี้ยงสุกร มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป เช่น ค่าสร้างโรงเรือน/คอก เครื่องปั้มน้ำ เป็นต้น เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งานก่อน จึงจะนำไปรวมในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

- รายจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกร เช่น ค่าซื้อพันธุ์สัตว์ ค่าจ้างผสมพันธุ์ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงสุกร ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าแร่ธาตุ ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการการเลี้ยงสุกร) ฯลฯ

สำหรับสุกรมีชีวิตที่เกษตรกรซื้อเข้าฟาร์มเพื่อใช้สำหรับทำพันธุ์ เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งาน ก่อนที่จะบันทึกในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ส่วนสุกรมีชีวิตที่เกษตรกรซื้อมาเลี้ยงขุนไม่ต้องนำมาคิดค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีให้บันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

- รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการขายผลผลิตจากการเลี้ยงสุกร เช่น รายได้จาก การขายสุกรมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ รายได้จากการขายสุกรมีชีวิตทั่วไป รายได้จากการขายมูลสุกร

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนสุกรในฟาร์มรายเดือน

สุกรในฟาร์มแยกตามขนาดน้ำหนัก ดังนี้

ลูกสุกร	หมายถึง	ลูกสุกรเพศผู้และเพศเมียที่มีน้ำหนักไม่เกิน 15 กิโลกรัม
สุกรเล็ก	หมายถึง	สุกรเพศผู้และเพศเมียที่มีน้ำหนัก 15.01 กิโลกรัม – 30 กิโลกรัม
สุกรรุ่น	หมายถึง	สุกรเพศผู้และเพศเมียที่มีน้ำหนัก -30.01 กิโลกรัม – 60 กิโลกรัม
สุกรขุน	หมายถึง	สุกรเพศผู้และเพศเมียที่มีน้ำหนักมากกว่า 60 กิโลกรัมขึ้นไป เลี้ยงขุนเพื่อขายตลาดเพื่อบริโภค
สุกรสาวทดแทน	หมายถึง	สุกรเพศเมียที่คัดเลือกไว้สำหรับทำพันธุ์และมีอายุตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป
สุกรแม่พันธุ์	หมายถึง	สุกรเพศเมียที่คัดเลือกไว้เพื่อจะใช้ทำเป็นแม่พันธุ์หรือใช้เป็นแม่พันธุ์อยู่แล้ว

ตารางที่ 6 แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนสุกรในฟาร์ม

แบบบันทึกจำนวนสุกรในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....อายุ.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....													
ที่อยู่.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนสุกร เฉลี่ยทั้งปี
รวมสุกรทั้งหมด													
ลูกสุกร													
สุกรเล็ก													
สุกรรุ่น													
สุกรขุน													
สุกรสาวทดแทน													
สุกรแม่พันธุ์													
สุกรพ่อพันธุ์													

ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ

- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงแพะเนื้อ
- ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ
- ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ สำหรับจดบันทึกรายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงแพะเนื้อเป็นรายเดือน
- ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนแพะเนื้อในฟาร์มรายเดือน
- ขั้นตอนที่ 5 ออกแบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงแพะเนื้อ

4. การเลี้ยงแพะเนื้อ

จากเอกสารประกอบการสอนการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้องของ ภัทรภกร ทศพงษ์ (2556) ได้กล่าวเรื่องพันธุ์แพะที่เลี้ยงในประเทศไทยไว้ ดังนี้

4.1 แพะพื้นเมืองในประเทศไทย

แพะพื้นเมืองในประเทศไทยมีหลายพันธุ์ เช่น ที่จังหวัดตาก จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแพะจากประเทศอินเดียหรือปากีสถานมีรูปร่างใหญ่กว่าแพะทางใต้ ส่วนแพะทางใต้ของประเทศไทย มีขนาดเล็กสายพันธุ์เดียวกับแพะพื้นเมืองของมาเลเซีย คือ พันธุ์แกมบิงกัตจัง

4.2 สายพันธุ์แพะต่างประเทศ

เนื่องจากแพะพื้นเมืองของประเทศไทย มีขนาดเล็กให้ผลผลิตต่ำ กรมปศุสัตว์มีเป้าหมายที่จะปรับปรุงพันธุ์แพะของประเทศไทยให้มีคุณภาพสูงขึ้น แพะเป็นสัตว์ที่ให้ผลผลิตทั้งเนื้อและนม ดังนั้น จึงได้นำแพะพันธุ์ต่างประเทศเข้ามาเลี้ยงและขยายพันธุ์ให้เกษตรกรนำไปผสมพันธุ์กับแพะพื้นเมืองเพื่อให้อุณหภูมิของแพะดีขึ้น สำหรับแพะพันธุ์ต่างประเทศที่กรมปศุสัตว์นำเข้ามาขยายพันธุ์ มีดังนี้

4.2.1 แพะพันธุ์ซาเนน

เป็นแพะนมที่มีขนาดใหญ่ให้ผลผลิตนมสูงกว่าแพะพันธุ์อื่น ๆ แพะพันธุ์นี้มีขนสั้น ตั้งจุมุกและใบหน้ามีลักษณะตรง ใบหูเล็กและตั้งชี้ไปข้างหน้า ควรคัดเลือกแพะที่มีเขาไว้เป็นพ่อพันธุ์ แพะพันธุ์นี้มีสีขาวยาสีครีม หรือสีน้ำตาลอ่อน ๆ น้ำหนักโตเต็มที่ประมาณ 60 กิโลกรัม สูงประมาณ 70 - 90 เซนติเมตร ให้น้ำนมประมาณวันละ 2 ลิตร ระยะเวลาการให้นมนานถึง 200 วัน มีหลายประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เลี้ยงแพะพันธุ์นี้อยู่มาก เช่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์และประเทศไทย แพะพันธุ์นี้ปรับตัวเข้ากับภูมิอากาศในแถบนี้ไม่ค่อยดีนัก แต่ถ้าหากเลี้ยงแพะพันธุ์นี้ไว้ในลักษณะขังคอกตลอดเวลาจะทำให้ปัญหาเรื่องเจ็บป่วยลดลง

4.2.2 แพะพันธุ์แองโกลนูเบียน

กรมปศุสัตว์นำเข้ามาเลี้ยงขยายพันธุ์กว่า 20 ปีแล้ว เพื่อปรับปรุงพันธุ์แพะพื้นเมืองให้มีขนาดใหญ่ขึ้น แพะพันธุ์นี้มีขนาดใหญ่ น้ำหนักตัวแรกเกิด 2 - 5 กิโลกรัม น้ำหนักหย่านม (3 เดือน) 15 กิโลกรัม ตั้งจุมุกมีลักษณะโค้งและงุ้ม ใบหูยาวและปรกกลง ปกติแพะพันธุ์นี้จะไม่มีเขา ขนสั้นละเอียดเป็นมัน มีขายาวซึ่งช่วยให้เต้านมอยู่สูงกว่าระดับพื้นมากและทำให้ง่ายต่อการรีดนม และยังช่วยให้เต้านมไม่ได้รับบาดเจ็บเนื่องจากหนามวัชพืชเกี่ยว แพะพันธุ์นี้มีหลายสี เช่น ดำ เทา ครีมน้ำตาล น้ำตาลแดง และมีจุดหรือต่างขนาดต่าง ๆ ได้ผลผลิตน้ำนมประมาณ 1.5 ลิตรต่อวัน ระยะเวลาให้น้ำนมประมาณ 165 วัน

4.2.3 แพะพันธุ์เบอร์

กรมปศุสัตว์นำเข้ามาจากประเทศแอฟริกาใต้ เมื่อปี พ.ศ. 2539 เป็นแพะเนื้อขนาดใหญ่ ลักษณะเด่น คือมีลำตัวสีขาว หัวและคอจะมีสีแดง ใบหูยาวปรก มีน้ำหนักประมาณ 90 กิโลกรัม เพศเมียหนักประมาณ 65 กิโลกรัม

4.3 การจัดการเลี้ยงดู

จากเอกสารประกอบการสอนการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้องของ ภัทรภร ทศพงษ์ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติเลี้ยงดูแพะเพศผู้และเพศเมียก็คล้ายกันแต่ควรแยกแพะเพศผู้และเพศเมียออกจากกันตั้งแต่อายุ 3 เดือน การใช้พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ผสมพันธุ์กันควรมีอายุไม่ต่ำกว่า 8 เดือน

4.3.1 การเลี้ยงพ่อพันธุ์แพะ

ภายหลังจากแยกพ่อพันธุ์แพะอายุ 3 เดือนจากแพะเพศเมียแล้ว พ่อพันธุ์ควรได้รับอาหารที่มีพลังงานสูง พ่อพันธุ์แพะเริ่มให้ผสมพันธุ์เมื่ออายุ 8 เดือน ไม่ควรให้พ่อพันธุ์ผสมพันธุ์แบบคุมฝูงกับแพะเพศเมียเกินกว่า 20 ตัว ก่อนอายุครบ 1 ปี หลังจากนั้นสามารถให้ผสมพันธุ์ได้มากขึ้น แต่ทั้งนี้ไม่ควรใช้พ่อพันธุ์แพะคุมฝูงแพะเพศเมียเกินกว่า 25 ตัว (ภัทรภร ทศพงษ์, 2556)

4.3.2 การเลี้ยงดูแม่พันธุ์แพะ

อาการเป็นสัดของแพะเพศเมียจะเป็นประมาณ 3 วัน หลังจากนั้นจะเป็นสัดครั้งต่อไปห่างจากครั้งแรกประมาณ 21 วัน แพะเพศเมียเริ่มผสมพันธุ์เมื่ออายุ 8 เดือน ถ้าแพะเพศเมียที่ได้รับการผสมพันธุ์แล้วกลับมาเป็นสัดอีกภายหลังจากผสมพันธุ์ไปแล้ว 21 วัน ให้ทำการผสมพันธุ์ใหม่ หากแพะเพศเมียยังกลับเป็นสัดใหม่อีก และพ่อพันธุ์แพะที่ใช้ผสมมีความสมบูรณ์พันธุ์ดี ก็ควรจะคัดแพะเพศเมียที่ผสมไม่ติดทิ้ง โดยปกติแพะเพศเมียที่ผสมติดจะตั้งท้องนานประมาณ 150 วัน

4.3.3 ช่วงวัยเจริญพันธุ์ (ระยะการเป็นสัด)

แพะเริ่มวัยเจริญพันธุ์เมื่ออายุ 3 - 4 เดือน ควรแยกลูกแพะเมียออกไปเลี้ยงเฉพาะในคอกแพะเมีย และจะให้ผสมพันธุ์กันเมื่ออายุ 8 เดือนขึ้นไป เมื่อแม่แพะเป็นสัดแล้ว ระยะที่เหมาะสมในการผสมพันธุ์ คือ 12 - 18 ชั่วโมง หลังจากให้เห็นอาการการเป็นสัด อัตราส่วนการผสมพ่อหนุ่ม 1 ตัวต่อแม่ 10 - 15 ตัว สำหรับพ่ออายุ 2 ปีขึ้นไป 1 ตัวต่อแม่พันธุ์ 20 - 30 ตัว ไม่ควรนำพ่อผสมกับลูกแพะเมีย หรือลูกแพะผู้ผสมกับแม่ ควรสับเปลี่ยนหมุนเวียนพ่อพันธุ์ตัวใหม่ทุก 12 เดือน (แลกหรือขอยืมระหว่างฟาร์ม/หมู่บ้าน)

4.3.4 ช่วงการอุ้มท้อง (ระยะอุ้มท้อง 150 วัน)

ช่วงการอุ้มท้อง น้ำหนักแม่จะเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 5 กิโลกรัม ดังนั้น ควรเสริมด้วยหญ้าพืชตระกูลถั่วต่าง ๆ รำข้าว กากถั่วเหลือง หรือวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร เช่น แอ้วข้าวโพด ควรมีน้ำสะอาดวางให้กินตลอดเวลาและคอกเลี้ยงควรแห้ง สะอาด พื้นคอกแข็งแรงไม่ผุพัง เพื่อป้องกันการแท้งลูก

4.3.5 การเลี้ยงลูกแพะ

ควรให้ลูกแพะกินนมแม่หรือของเหลวของแม่แพะและปล่อยให้ลูกแพะได้อยู่กับแม่แพะ 3 - 5 วัน ถ้าต้องการรีดนมแม่ก็ให้แยกแม่แพะออก ระยะนี้เลี้ยงลูกแพะด้วยหางนมละลายน้ำในอัตราส่วนหางนม 1 ส่วนต่อน้ำ 8 ส่วน

ตารางที่ 7 รายละเอียดการให้นมลูกแพะ

อายุ	ปริมาณและความถี่ในการให้กิน
0 – 1 สัปดาห์	300 ซีซี/ 4 ครั้งต่อวัน
2 สัปดาห์	400 ซีซี/ 4 ครั้งต่อวัน
3 – 8 สัปดาห์	เพิ่มถึง 850 ซีซี/ 4 ครั้งต่อวัน / เริ่มหัดให้กินอาหารชั้นเสริม
9 – 10 สัปดาห์	ไม่เกิน 850 ซีซี/ 2 ครั้งต่อวัน
11 สัปดาห์	500 ซีซี/ 2 ครั้งต่อวัน
12 สัปดาห์	500 ซีซี/ 1 ครั้งต่อวัน
13 สัปดาห์	ให้กินอาหารชั้นและอาหารหยาบ

ที่มา : เอกสารประกอบการสอนการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้อง (ภัทรารกร ทศพงษ์, 2556)

โดยทั่วไปเกษตรกรมักไม่ได้แยกลูกแพะออกจากแม่ตั้งแต่เล็ก ส่วนใหญ่จะปล่อยให้ลูกแพะอยู่กับแม่แพะจนโต ด้วยเหตุนี้จึงทำให้แม่แพะไม่สมบูรณ์และผสมพันธุ์ได้ช้า เพราะแม่แพะไม่ค่อยเป็นสัด ดังนั้นเกษตรกรควรแยกลูกแพะออกจากแม่แพะเมื่อลูกแพะอายุประมาณ 3 เดือน ลูกแพะที่มีอายุ 3 เดือน สามารถคัดเลือกไว้เป็นพ่อ - แม่พันธุ์ แพะเพศผู้ที่ไม่ต้องการผสมพันธุ์ก็ทำการตอนในระยะนี้ ควรทำการถ่ายพยาธิตัวกลม พยาธิตัวตืด และพยาธิใบไม้ในตับ ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย และวัคซีนป้องกันโรคเฮโมเรียกเซพติกซีเมีย การถ่ายพยาธิและฉีดวัคซีนจะต้องทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แพะมีสุขภาพที่ดี และสามารถใช้ผสมพันธุ์ได้เมื่ออายุ 8 เดือน แม่แพะที่คลอดลูกแล้วประมาณ 3 เดือน เมื่อเป็นสัดก็สามารถเอาพ่อพันธุ์แพะมาทำการผสมพันธุ์ได้อีก (ภัทรารกร ทศพงษ์, 2556)

4.3.6 การเลี้ยงแพะขุน

เกษตรกรเริ่มขุนแพะที่น้ำหนักประมาณ 15-20 กิโลกรัม หรืออายุประมาณ 3 เดือน โดยใช้อาหารที่มีโปรตีนประมาณ 14 เปอร์เซ็นต์ ให้แพะกินอาหารอย่างขยันเต็มที่ประมาณวันละ 0.5 กิโลกรัม และให้กินอาหารหยาบเต็มที่ จนถึงระยะที่จะส่งตลาดเมื่อแพะขุนมีน้ำหนัก ประมาณ 30-40 กิโลกรัม รวมระยะเวลาในการเลี้ยงแพะขุนทั้งหมดประมาณ 2-3 เดือน

4.4 อาหารและการให้อาหารแพะ

ปกติแพะมีความต้องการอาหารหยาบ เช่น หญ้าสดต่าง ๆ ในปริมาณวันละประมาณร้อยละ 10 ของน้ำหนักตัวและต้องการอาหารชั้นประมาณวันละ 0.5 - 1.0 กิโลกรัม นอกจากนั้นแพะยังต้องการน้ำและแร่ธาตุเสริมเป็นประจำอีกด้วย แพะต้องการน้ำกินวันละประมาณ 5 - 9 ลิตร ความต้องการน้ำมากขึ้นขึ้นอยู่กับสภาพตัวแพะและภูมิอากาศ (กรมปศุสัตว์, 2548ข)

4.4.1 อาหารชั้นสำหรับลูกแพะแรกเกิด - อายุ 4 เดือน

ลูกแพะจะเริ่มกินอาหารชั้นตั้งแต่อายุ 2 สัปดาห์จนถึง 4 เดือน เป็นอาหารที่มีโปรตีนสูงไม่น้อยกว่า 18 เปอร์เซ็นต์ ผลิตจากวัตถุดิบที่ย่อยง่ายมีเยื่อใยไม่เกิน 9 เปอร์เซ็นต์ มีส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์นมและวิตามิน แร่ธาตุที่จำเป็นสำหรับลูกแพะระยะแรก เพื่อให้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ไม่ชะงักการเจริญเติบโตหลังจากหย่านม (กรมปศุสัตว์, 2548ข)

4.4.2 อาหารชั้นสำหรับแพะรุ่น - แพะท้องว่าง - แม่แพะท้องไม่เกิน 3 เดือน

เป็นอาหารที่มีโปรตีนไม่น้อยกว่า 14 เปอร์เซ็นต์ มีเยื่อใยไม่เกิน 13 เปอร์เซ็นต์ มีส่วนประกอบของวิตามิน แร่ธาตุที่จำเป็นสำหรับการเจริญเติบโต การสร้างโครงสร้างแพะรุ่น และการเสริมสร้างความสมบูรณ์ ทำให้เติบโตเป็นหนุ่มสาวเร็ว ผสมติดง่าย

ตารางที่ 8 รายละเอียดโปรแกรมการให้อาหารแพะ

อายุ/ระยะ	ชนิดอาหาร	ปริมาณการกิน(กรัม/ตัว/วัน)
ลูกแพะ		
แรกเกิด - 3 วัน	- น้านมเหลือง	เต็มที่ วันที่ 3-5 ครั้ง
4 วัน - 2 สัปดาห์	- นมสด / นมเทียม	- 500 - 900 กรัม แบ่งให้กินวันละ 2-3 ครั้ง
3 - 8 สัปดาห์	- นมสด / นมเทียม	- 700 - 900 กรัม แบ่งให้กินวันละ 2-3 ครั้ง
2 - 4 เดือน	- อาหารชั้น โปรตีน 18%	- เริ่มให้วันละน้อย แล้วค่อยๆ เพิ่มปริมาณ
	- หญ้าคุณภาพดี	- วางเสริมให้กิน
2 - 4 เดือน	- นมสด / นมเทียม	- 700 - 900 กรัม แบ่งให้กินวันละ 2 ครั้ง
	- อาหารชั้น โปรตีน 18%	- 100 กรัม/ตัว/วัน
	- หญ้าคุณภาพดี	- ให้กินเต็มที่
แพะรุ่น - แม่แพะท้องว่าง - ท้องไม่เกิน 3 เดือน - พ่อพันธุ์		
4 เดือน - ผสมพันธุ์	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 100 - 200 กรัม/ตัว/วัน
	-หญ้าคุณภาพดี	- ให้กินเต็มที่ (3 กก./ตัว/วัน)
แม่พันธุ์ท้องว่าง ถึง ท้องไม่เกิน 3 เดือน	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 300 - 600 กรัม/ตัว/วัน
	-หญ้าคุณภาพต่ำ	- ให้กินเต็มที่ (3 กก./ตัว/วัน)
พ่อพันธุ์	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 200 - 400 กรัม/ตัว/วัน
	-หญ้าคุณภาพดี	- ให้กินเต็มที่ (4-5กก./ตัว/วัน)
พ่อพันธุ์	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 400 - 800 กรัม/ตัว/วัน
	-หญ้าคุณภาพต่ำ	- ให้กินเต็มที่ (4-5กก./ตัว/วัน)
พ่อพันธุ์	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 400 - 800 กรัม/ตัว/วัน
	-อาหารหยาบคุณภาพต่ำ	- ให้กินเต็มที่
แม่พันธุ์ท้อง 3 เดือน - แม่แพะให้นม		
แม่พันธุ์ท้อง 3 เดือน ถึง แม่แพะให้นม	-อาหารชั้น โปรตีน 16%	- 600 - 1,000 กรัม/ตัว/วัน
	-หญ้าคุณภาพดี	- ให้กินเต็มที่ (4-5กก./ตัว/วัน)
แม่พันธุ์ท้อง 3 เดือน ถึง แม่แพะให้นม	-อาหารชั้น โปรตีน 16%	- 800 - 1,300 กรัม/ตัว/วัน
	-อาหารหยาบคุณภาพต่ำ	- ให้กินเต็มที่ (4-5กก./ตัว/วัน)
แพะขุน		
น้ำหนักตัว 10 กก.	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 400 กรัม/ตัว/วัน อาหารหยาบให้กินเต็มที่
น้ำหนักตัว 20 กก.	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 500 กรัม/ตัว/วัน อาหารหยาบให้กินเต็มที่
น้ำหนักตัว 30 กก.	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 600 กรัม/ตัว/วัน อาหารหยาบให้กินเต็มที่
น้ำหนักตัว 40 กก.	-อาหารชั้น โปรตีน 14%	- 700 กรัม/ตัว/วัน อาหารหยาบให้กินเต็มที่

ที่มา : พันธุ์และการเลี้ยงแพะ (กรมปศุสัตว์, 2548ข)

4.5 โรคที่สำคัญในแพะ

กรมปศุสัตว์ (2548ข) ได้กล่าวถึงโรคแพะที่สำคัญ ไว้ดังนี้

4.5.1 โรคพยาธิภายนอก

พยาธิภายนอก ได้แก่ เห็บ เหา และไร ซึ่งทำให้ตัวสัตว์รำคาญและขนหลุดเป็นหย่อม ๆ หรือเป็นขี้เรื้อนมีผลทำให้สุขภาพไม่ดี ผลผลิตลดลง การป้องกันแก้ไขโดยการอาบน้ำและฉีดพ่นลำตัวด้วยยากำจัดพยาธิภายนอก

4.5.2 โรคพยาธิภายใน

พยาธิภายใน ได้แก่ พยาธิตัวกลม พยาธิตัวตืด และพยาธิใบไม้ในตับ ซึ่งพยาธินี้จะทำให้ซูบผอม เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย ขนและผิวหนังหยาบกร้าน ท้องเสีย ผลผลิตลดลงถ้าเป็นรุนแรงทำให้มีอาการโลหิตจางและตาย การป้องกันแก้ไขถ่ายพยาธิทุก 3 เดือน แต่ถ้าพบว่าบริเวณที่เลี้ยงแพะมีพยาธิชุกชุม ให้ถ่ายพยาธิทุก 1 เดือน ยาถ่ายพยาธิตัวกลม เช่น อัลเบนดาโซล ไทอาเบนดาโซล ไพเรนเทล เลวามิซอล เป็นต้น ยาถ่ายพยาธิตัวตืด เช่น นิโคลซาไมด์ เมเบนดาโซล เป็นต้น ยาถ่ายพยาธิใบไม้ในตับ เช่น ราฟอกซาโนด ไนโตรไซนิน เป็นต้น ยากำจัดเชื้อบิด เช่น โทลทราซิรอล ซัลฟาคิวินอกซาลีน เป็นต้น หรือถ้าพบมีปัญหาพยาธิภายในและเชื้อบิดร่วมกัน อาจใช้ยาทั้ง 3 ชนิด และควรถ่ายทุก 4 - 6 สัปดาห์ สำหรับพยาธิตัวกลมควรเริ่มถ่ายครั้งแรกเมื่ออายุ 8 สัปดาห์

4.5.3 โรค布鲁เซลโลซิส

โรค布鲁เซลโลซิสหรือโรคแท้งติดต่อ โรคนี้จะทำให้สัตว์แท้งลูก ได้แก่ โค กระบือ สุกร แพะ แกะ และคนก็สามารถติดโรคนี้ได้ บางคนอาจเรียกโรคนี้ว่าโรคแท้งติดต่อ สาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรียจำพวก布鲁เซลล่าซึ่งมีอยู่หลายชนิด เกษตรกรต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรค布鲁เซลโลซิสให้แก่แพะเพศเมียที่อายุ 3 - 8 เดือน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ

- รายได้ใน การเลี้ยงแพะเนื้อ ประกอบด้วย ขายแพะเนื้อมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป และขายขี้แพะ

- ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงแพะเนื้อ ประกอบด้วย ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ค่าซื้อแพะเนื้อ ค่าจ้างผสมพันธุ์แพะเนื้อ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหารสำเร็จรูป ค่าซื้ออาหารข้น ค่าซื้ออาหารหยาบ ค่าซื้ออาหารTMR ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงแพะเนื้อ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าแร่ธาตุ ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการแพะเนื้อ) ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อสำหรับจดบันทึก รายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงแพะเนื้อเป็นรายเดือน

รายได้และรายจ่ายในการเลี้ยงแพะเนื้อไม่ได้เกิดขึ้นทุกวัน ผู้ศึกษาจึงได้ออกแบบให้มีการจดบันทึกเป็นรายสัปดาห์ แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อประกอบด้วยรายการหลัก 3 รายการ คือ

- รายการทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินที่เกษตรกรซื้อหรือสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเลี้ยงแพะเนื้อ มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป เช่น ค่าสร้างโรงเรือน/คอก รั้วไฟฟ้า เครื่องตัดหญ้า เครื่องปั้มน้ำ เป็นต้น เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งานก่อน จึงจะนำไปรวมในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนแพะเนื้อในฟาร์มรายเดือน

แพะเนื้อในฟาร์มแยกตามช่วงอายุ ดังนี้

แพะเนื้อแรกเกิด - 3 เดือน	หมายถึง	แพะเนื้อเพศผู้และเพศเมียตั้งแต่แรกเกิด - 3 เดือน
แพะเนื้ออายุ 3 เดือน - 6 เดือน	หมายถึง	แพะเนื้อเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน
แพะเนื้ออายุมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป	หมายถึง	แพะเนื้อเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป
แพะเนื้อพ่อพันธุ์	หมายถึง	แพะเนื้อเพศผู้ที่ใช้เป็นพ่อพันธุ์
แพะเนื้อแม่พันธุ์	หมายถึง	แพะเนื้อเพศเมียที่ตั้งท้องแรกขึ้นไป

ตารางที่ 10 แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนแพะเนื้อในฟาร์ม

แบบบันทึกจำนวนแพะเนื้อในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....อายุ.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....													
ที่อยู่.....													
รายการ	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	วันที่ 1	จำนวนแพะเนื้อ
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	เฉลี่ยทั้งปี
รวมแพะเนื้อทั้งหมด													
แพะเนื้อแรกเกิด - 3 เดือน													
แพะเนื้ออายุ 3 เดือน - 6 เดือน													
แพะเนื้ออายุมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป													
แพะเนื้อพ่อพันธุ์													
แพะเนื้อแม่พันธุ์													

ภาพที่ 12 spreadsheet สรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำปี จำนวน 1 spreadsheet

The spreadsheet displays a grid for recording monthly costs and profits for goat raising. The columns are organized as follows:

- Column 1: ประเภท (Category)
- Columns 2-25: Pairs of columns for each month (Jan-Dec), each pair containing 'ต้นทุน' (Cost) and 'กำไร' (Profit).
- Column 26: กำไรสุทธิ (Net Profit)

The rows list various cost items, including:

- ค่าที่ดิน (Land value)
- ค่าจ้าง (Wages)
- ค่าอาหาร (Feed)
- ค่าวัคซีน (Vaccines)
- ค่าขนส่ง (Transportation)
- ค่าเช่า (Rent)
- ค่าดอกเบี้ย (Interest)
- ค่าไฟฟ้า (Electricity)
- ค่าโทรศัพท์ (Phone)
- ค่าอินเทอร์เน็ต (Internet)
- ค่าประกันภัย (Insurance)
- ค่าซ่อมแซม (Repairs)
- ค่าวัสดุ (Materials)
- ค่าเดินทาง (Travel)
- ค่าโฆษณา (Advertising)
- ค่าลิขสิทธิ์ (Copyrights)
- ค่าภาษี (Taxes)
- ค่าเบี้ยประกัน (Insurance premiums)
- ค่าดอกเบี้ยค้างจ่าย (Accrued interest)
- ค่าดอกเบี้ยค้างรับ (Accrued interest)
- ค่าเงินปันผล (Dividends)
- ค่าเงินอุดหนุน (Subsidies)
- ค่าเงินลงทุน (Investment)
- ค่าเงินกู้ยืม (Loans)
- ค่าเงินฝาก (Savings)
- ค่าเงินคงเหลือ (Balances)
- ค่าเงินต้น (Principal)
- ค่าเงินกำไร (Profit)
- ค่าเงินขาดทุน (Loss)
- ค่าเงินสูญหาย (Lost)
- ค่าเงินอื่น ๆ (Others)

The bottom row of the spreadsheet provides a monthly summary with labels: ม.ค., ก.พ., มี.ค., เม.ย., พ.ค., มิ.ย., ก.ค., ส.ค., ก.ย., ต.ค., พ.ย., ธ.ค., and a final column for กำไรสุทธิ. The spreadsheet is currently showing a formula bar with '=ธ.ค.1110' and a zoom level of 26%.

ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง สำหรับจดบันทึก รายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นรายเดือน
- ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนไก่พื้นเมืองในฟาร์มรายเดือน
- ขั้นตอนที่ 5 ออกแบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

5. การเลี้ยงไก่พื้นเมือง

5.1 สายพันธุ์ไก่พื้นเมือง

ประภากร ดาราราย (2560) ได้กล่าวไว้ว่า พันธุ์ไก่พื้นเมือง ประกอบด้วย

5.1.1 ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 183 วัน และมีน้ำหนักตัวประมาณ 2.04 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 135 ฟอง/แม่/ปี

5.1.2 ไก่เหลืองหางขาวกบินทร์บุรี แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 189 วัน และมีน้ำหนักตัวประมาณ 1.94 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 113 ฟอง/แม่/ปี

5.1.3 ไก่แดงสุราษฎร์ แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 192 วัน และมีน้ำหนักตัวประมาณ 1.84 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 109 ฟอง/แม่/ปี

5.1.4 ไก่ชีท่าพระ แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 224 วัน และมีน้ำหนักตัวประมาณ 1.71 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 116 ฟอง/แม่/ปี

5.1.5 ไก่ดำภูพาน 1 แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 147 - 154 วัน และมีน้ำหนักตัวเฉลี่ย 1.5 - 2.0 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 30 - 45 ฟอง/แม่/ปี

5.1.6 ไก่เบตง แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 112 วัน และมีน้ำหนักตัวประมาณ 2.00 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 63 ฟอง/แม่/ปี

5.1.7 ไก่แม่ฮ่องสอน แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 159 วัน และมีน้ำหนักตัวประมาณ 1.92 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 81 ฟอง/แม่/ปี

5.1.8 ไก่ชี้ฟ้า แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 178 วัน และมีน้ำหนักตัวประมาณ 1.53 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 84 ฟอง/แม่/ปี

5.1.9 ไก่หลวงฟ้า แม่ไก่จะให้ไข่ฟองแรกเมื่ออายุประมาณ 178 วัน และมีน้ำหนักตัวประมาณ 1.53 กิโลกรัม ผลผลิตไข่ 93 ฟอง/แม่/ปี

5.2 โรงเรือนสำหรับไก่พื้นเมือง

โรงเรือนสำหรับเลี้ยงไก่พื้นเมืองนั้นไม่มีรูปแบบที่ตายตัวแน่นอน โรงเรือนอาจจะทำเป็นเพิงแหงน เพิงแหงนกลาย แบบหน้าจั่ว และอื่นๆ ก็ได้ขึ้นอยู่กับรูปแบบและวัตถุประสงค์ของการเลี้ยง วัสดุอุปกรณ์ ต้นทุน อย่างไรก็ตาม โรงเรือนเลี้ยงไก่พื้นเมืองที่ดีนั้นควรกันแดด กันลมและกันฝนได้ดี ภายในโรงเรือนควรโปร่ง ไม่อับทึบ ไม่ชื้นและมีการระบายอากาศดี แต่ไม่ถึงกับมีลมโกรก ควรสร้างโรงเรือนแบบประหยัด ใช้วัสดุ

สิ่งก่อสร้างที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น รักษาความสะอาดง่าย สามารถพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคและยากำจัดปรสิตภายนอกได้ง่ายและทั่วถึง ป้องกันศัตรูต่าง ๆ ได้ดี

อุปกรณ์ที่จำเป็น

(1) อุปกรณ์ให้อาหาร เพื่อป้องกันไม่ให้อาหารหกหล่นและปลอดภัยจากเชื้อโรคต่าง ๆ ที่อยู่บนพื้นดิน อาจทำจากวัสดุในท้องถิ่นที่หาได้ง่าย ทนทานและรักษาความสะอาดได้ง่าย เช่น ไม้ไผ่ผ่าซีก ยางรถยนต์ผ่าซีก หรือใช้ถังอาหารไก่แบบถังแขวน จะต้องจัดเตรียมไว้ให้เพียงพอกับจำนวนไก่ที่เลี้ยง เพราะตามธรรมชาติแล้ว ไก่พื้นเมืองจะกินอาหารพร้อม ๆ กัน

(2) อุปกรณ์ให้น้ำควรจัดหาน้ำให้ไก่ได้มีน้ำกินตลอดเวลา อุปกรณ์ให้น้ำอาจใช้ไม้ไผ่ผ่าซีก ถ้วย จาน อ่างดินหรือกระปุกน้ำพลาสติกก็ได้

(3) คอนนอน ตามธรรมชาติไก่พื้นเมืองจะไม่นอนบนพื้นดิน แต่ชอบนอนบนกิ่งไม้ บนต้นไม้หรือคอนไม้ ดังนั้น ควรจัดให้มีคอนนอนไว้มุมใดมุมหนึ่งเพื่อให้ไก่ใช้เป็นที่นอนในเวลากลางวัน

(4) รางไข่ ปกติไก่พื้นเมืองจะเริ่มไข่เมื่ออายุประมาณ 6 - 8 เดือน ดังนั้นผู้เลี้ยงจะต้องจัดหารางไข่ไว้ให้ไก่ ก่อนที่ไก่จะเริ่มวางไข่ ถ้าหากต้องการให้แม่ไก่ฟักไข่เองจะต้องจัดหารางไข่ให้มีจำนวนครบตามจำนวนหรือมากกว่าแม่ไก่ที่เลี้ยงเพื่อให้แม่ไก่เลือกรางที่เหมาะสม มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาแม่ไก่แย่งรางไข่กัน

5.3 การผสมพันธุ์และการเลี้ยงไก่พื้นเมือง (กรมปศุสัตว์, 2555)

5.3.1 ลักษณะของพ่อแม่พันธุ์ที่ดี

ลักษณะพ่อแม่พันธุ์ที่ดีจะต้องมีรูปร่างสมบูรณ์ แข็งแรง มีน้ำหนักตัวตั้งแต่ 2.5 กิโลกรัมขึ้นไป มีอายุตั้งแต่ 9 เดือนขึ้นไปแต่ไม่ควรเกิน 3 ปี

ลักษณะแม่พันธุ์ที่ดีจะต้องมีรูปร่างสมบูรณ์ แข็งแรง ไข่ดก มีน้ำหนักตัวตั้งแต่ 1.5 กิโลกรัมขึ้นไป มีอายุตั้งแต่ 7 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 3 ปี ให้ไข่อย่างน้อยปีละไม่น้อยกว่า 4 ครอก ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 12 ฟอง เลี้ยงลูกเก่ง และไม่มีนิสัยดุร้ายและไม่จิกตีลูกของแม่ไก่ตัวอื่น

การเลี้ยงแบบปล่อยนั้นจะต้องใช้ไก่เพศผู้คุมฝูงในอัตราส่วนเพศผู้ 1 ตัวต่อไก่ตัวเมีย 5 - 8 ตัว ถ้ามีไก่เพศผู้ในอัตราส่วนที่มากกว่านี้อาจจะทำให้ไก่เพศเมียไม่ได้รับการผสมพันธุ์ได้ เนื่องจากมีการแก่งแย่งไก่เพศเมีย

5.3.2 รางไข่

ผู้เลี้ยงจะต้องจัดหารางไข่ไว้ให้ไก่ก่อนที่ไก่จะเริ่มวางไข่ ถ้าหากต้องการให้แม่ไก่ฟักไข่เองจะต้องจัดหารางไข่ให้มีจำนวนครบตามจำนวนหรือมากกว่าแม่ไก่ที่เลี้ยงเพื่อให้แม่ไก่เลือกราง วัสดุทำรางมักจะนำมาดัดแปลงจากกล่องกระดาษ แข็งหรือตะกร้า ที่มีขนาดเหมาะสมกับตัวไก่ ตำแหน่งที่ตั้งของรางไข่ควรอยู่ในที่มืดซิด ไม่ร้อน ไม่อับชื้น ไม่มีตจจนเกินไป ไม่สว่างจนเกินไปและไม่มีสิ่งรบกวน เมื่อแม่ไก่ฟักไข่ออกแล้วจะต้องเปลี่ยนวัสดุรองและนำไข่แก่ออกไปทิ้งหรือเผาไฟเพื่อทำลายแมลงเหาและไร จากนั้นทำความสะอาดรางไข่เพื่อเตรียมไว้สำหรับให้แม่ไก่วางไข่ต่อไป

5.3.4 การออกไข่

แม่ไก่สาวจะเริ่มออกไข่เมื่ออายุประมาณ 8 เดือน ออกไข่ชุดละประมาณ 10 - 15 ฟอง เมื่อแม่ไก่ออกไข่จนหมดแล้วให้รีบเก็บไข่ออกมาจากรังในช่วงเช้าเพื่อนำไปฟักด้วยเครื่องฟักไข่แทนการให้แม่ไก่ฟักเอง ก่อนนำไปฟักด้วยตู้ฟักไข่ให้ใช้ผ้าชุบน้ำอุ่นเช็ดเปลือกไข่เพื่อทำความสะอาดก่อน จากนั้นนำเข้าตู้ฟัก ซึ่งวิธีการแบบนี้จะช่วยให้แม่ไก่ได้ผสมพันธุ์ใหม่โดยไม่ต้องมาเสียเวลากับการฟักไข่ด้วยตัวเอง

5.3.5 การฟักไข่ด้วยตู้ฟัก

โดยทั่วไปแล้วไข่ทุกฟองอาจไม่สามารถฟักออกมาเป็นตัวได้ทั้งหมด ภายหลังจากเข้าตู้ฟักแล้ว 4 - 5 วัน เกษตรกรสามารถมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของเชื้อไข่ที่พร้อมฟักได้ด้วยตาเปล่าโดยเอาไข่ไปส่องด้วยไฟฉายในที่มืดให้ไฟฉายแนบสนิทกับเปลือกไข่ ถ้าไข่มีเชื้อจะสังเกตเห็นจุดสีแดงและเส้นใยกระจายอยู่ภายในเนื้อไข่ ซึ่งสามารถนำไปเข้าตู้ฟักออกมาเป็นตัวได้ใช้ระยะเวลาในการฟักทั้งหมดประมาณ 21 วัน เมื่อไข่ไก่ฟักออกมาเป็นตัวแล้วให้ย้ายลูกไก่ไปเลี้ยงในคอกอนุบาลต่อไป ส่วนไข่ที่ไม่มีเชื้อให้คัดออกแล้วนำไปบริโภคต่อไป

5.3.6 การส่องไข่

การส่องไข่ฟักว่าไข่ฟองนั้นมีเชื้อหรือไม่สามารถทำได้ง่ายโดยใช้ไฟฉาย เพื่อคัดไข่ฟักที่ไม่มีเชื้อออก จะช่วยให้แม่ไก่สามารถฟักไข่ที่มีเชื้อได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การส่องไข่ฟักสามารถทำได้ที่อายุ 7 วัน 14 วัน และ 18 วัน ถ้าไข่มีเชื้ออายุฟัก 7 วัน จะพบเห็นเส้นเลือดเป็นร่างแห อายุฟัก 14 วันจะเห็นบางส่วนทึบและเห็นเส้นเลือดบางส่วน อายุฟัก 18 วัน ฟองไข่ส่วนใหญ่จะทึบแสง อาจมองเห็นตัวอ่อนลูกไก่เคลื่อนที่บ้าง สำหรับไข่ฟักที่ไม่มีเชื้อจะเห็นเป็นลักษณะโปร่งแสง ส่วนไข่เชื้อตายจะปรากฏเป็นจุดสีดำภายในฟองไข่

5.4 การเลี้ยงไก่พื้นเมืองในแต่ละช่วงอายุ

5.4.1 การเลี้ยงลูกไก่พื้นเมือง

การเลี้ยงและการดูแลลูกไก่พื้นเมือง แบ่งออกได้ 2 วิธี ได้แก่

1) การให้แม่ไก่เลี้ยงลูกเอง เมื่อลูกไก่ออกจากไข่หมดแล้วให้ย้ายแม่ไก่และลูกไก่ออกมาขังในสุ่มหรือในกรงเพื่อให้แม่ไก่ได้ทำหน้าที่กกให้ความอบอุ่นแก่ลูกไก่โดยไม่จำเป็นต้องใช้ไฟกก จัดให้ไก่ได้กินอาหารและน้ำเต็มที่จะช่วยให้ลูกไก่แข็งแรง ลดอัตราการตายและทำให้แม่ไก่ฟื้นตัวได้เร็วขึ้น เมื่อลูกไก่แข็งแรงดีแล้ว (อายุ 1 - 2 สัปดาห์) จึงลูกไก่ออกไปหากินกับแม่ไก่ ปล่อยให้แม่ไก่เลี้ยงลูกต่อไปอีกประมาณ 2 สัปดาห์ จึงแยกลูกไก่ออกจากแม่ไก่ นำไปเลี้ยงในกรงหรือแยกเลี้ยงต่างหากเพื่อให้แม่ไก่ได้พักตัวและเตรียมตัวสำหรับการให้ไข่ในรอบต่อไป

2) การเลี้ยงดูลูกไก่แทนแม่ ลูกไก่แรกเกิดจะไม่สามารถรักษาอุณหภูมิร่างกายให้อบอุ่นได้และยังหาอาหารกินเองไม่เก่ง ดังนั้น หลังจากที่ลูกไก่ออกมาจะต้องนำไปเลี้ยงในกรงกกที่ให้ความอบอุ่น จัดให้มีน้ำและอาหารกินอย่างเต็มที่ เพื่อให้ลูกไก่แข็งแรงและเจริญเติบโตปกติใช้เวลาประมาณ 3 - 4 สัปดาห์ ขึ้นกับฤดูกาลและสภาพอากาศ อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการกกโดยจะเริ่มต้นที่ 35 องศาเซลเซียส จากนั้นจะลดอุณหภูมิกลงมาทุกสัปดาห์ ๆ ละประมาณ 3 องศาเซลเซียส จนกระทั่งอยู่ที่อุณหภูมิอากาศปกติ อย่างไรก็ตาม อุณหภูมิที่แนะนำนี้เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติเท่านั้นผู้เลี้ยงจะต้องสังเกตพฤติกรรมของลูกไก่อควบคู่ไปด้วย เช่น ถ้าหากอุณหภูมิต่ำเกินไปลูกไก่อจะนอนสุมรวมกัน ถ้าลูกไก่อพยายามหนีห่างจากเครื่องกกแสดงว่าอุณหภูมิสูงเกินไป เป็นต้น

5.4.2 การเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์

ไก่พ่อแม่พันธุ์ต้องการโปรตีนประมาณ 15 - 16% ในอาหารจะต้องมีวิตามินและแร่ธาตุเพียงพอต่อความต้องการ สำหรับการเลี้ยงไก่แบบปล่อยอิสระต้องการอาหารประมาณ 90 - 120 กรัม/ตัว/วัน สูตรอาหารสำหรับไก่พ่อแม่พันธุ์อาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ขึ้นกับชนิดของวัตถุดิบที่มีในแต่ละพื้นที่รวมทั้งราคาวัตถุดิบด้วย

5.4.3 การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อขุน

การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อขุนจำหน่ายนั้นจะแบ่งการให้อาหารออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่

1) อายุ 0 - 3 สัปดาห์ ควรให้อาหารสำเร็จรูปสำหรับไก่พื้นเมืองโปรตีน 17 - 19% หรืออาหารสำหรับลูกไก่เนื้อ (โปรตีน 21%) จะทำให้ไก่โตเร็วและแข็งแรงเนื่องจากเป็นช่วงที่ไก่ต้องการสารอาหารเพื่อการเจริญเติบโต และระบบทางเดินอาหารของลูกไก่ยังไม่สมบูรณ์จึงย่อยอาหารที่มีเยื่อใยสูงได้ไม่ดี อัตราการกินอาหารเฉลี่ยวันละ 30 กรัม

2) อายุ 4 - 6 สัปดาห์ ควรให้อาหารสำเร็จรูปที่มีโปรตีน 17 - 19% ผสมกับวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น ปลายข้าว รำละเอียด ข้าวโพดบด โดยใช้อาหารสำเร็จรูป 90% ผสมกับวัตถุดิบในท้องถิ่น 10% จะช่วยลดค่าอาหารลงได้เล็กน้อย อัตราการกินอาหารเฉลี่ยวันละ 33 กรัม

3) อายุ 7 - 16 สัปดาห์ ควรให้อาหารที่มีโปรตีน 14 - 15% ในระบบการเลี้ยงแบบปล่อยเกษตรกรอาจจะให้อาหารที่มีโปรตีนต่ำกว่านี้ก็ได้ เนื่องจากไก่สามารถหาอาหารจำพวกโปรตีนจากธรรมชาติ เช่น หนอน แมลง ไล่เดือนได้เอง อัตราการกินอาหารเฉลี่ยวันละ 61 กรัม

ระยะเวลาการเลี้ยงไก่พื้นเมืองรวมประมาณ 16 สัปดาห์ น้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 1.5 - 1.8 กิโลกรัม

5.5 การให้วัคซีนและการป้องกันโรค

ไก่ที่เลี้ยงอาจจะเกิดโรครุนแรงได้ตลอดเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงแบบปล่อยให้หาอาหารกินเองตามธรรมชาติ ดังนั้น ผู้เลี้ยงจึงต้องสร้างความต้านทานโรคโดยการให้วัคซีนป้องกันโรค โปรแกรมการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับไก่พื้นเมือง มีดังนี้

ตารางที่ 11 ตัวอย่างโปรแกรมการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับไก่พื้นเมือง

อายุ	วัคซีน	วิธีให้วัคซีน	ขนาดวัคซีน
1-3 วัน	นิวคาสเซิล (ครั้งที่ 1)	หยอดตาหรือจุ่ม	1 หยด
7-10 วัน	ฝีดาษ	แทงปีก	1 ครั้ง
14 วัน	หลอดลมอักเสบ	หยอดตาหรือจุ่ม	1 หยด
21 วัน	นิวคาสเซิล (ครั้งที่ 2)	หยอดตาหรือจุ่ม	1 หยด
ทุก ๆ 3 เดือน	นิวคาสเซิล	หยอดตาหรือจุ่ม	1 หยด
6 เดือน	อหิวาต์สัตว์ปีก	กล้ำมเนื้อ	1 มล.
ทุก ๆ 6 เดือน	อหิวาต์สัตว์ปีก	กล้ำมเนื้อ	1 มล.

ที่มา การเลี้ยงไก่พื้นเมือง (กรมปศุสัตว์, 2555)

5.6 โรคพยาธิภายนอก

พยาธิภายนอกในไก่พื้นเมือง ได้แก่ เหา ไร หมัดและเห็บ การเกิดพยาธิภายนอก จะไม่ทำให้ไก่ตายทันทีแต่จะทำให้ผลผลิตและการเจริญเติบโตลดลง เนื่องจากไก่จะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการไ้ขน แต่ถ้ารุนแรงมากอาจทำให้ตายได้เนื่องจากเกิดโรคโลหิตจาง การกำจัดพยาธิภายนอกทำได้โดยการจุ่มไก่ลงในน้ำผสมยาฆ่าแมลงหรือน้ำสมุนไพร เช่น น้อยหน่า ทางไหลหรือโล่ตั้น หนอนตายหยาก สะเดา ยาเส้นหรือยาฉุน เป็นต้น นอกจากนี้จะต้องฉีดพ่นยาฆ่าแมลงหรือน้ำผสมสมุนไพรกำจัดแมลงตามโรงเรือน รังไข่ ทุก ๆ 3 เดือน หรืออาจใช้แปรงโรยตัวสำหรับกำจัดเห็บหมัดสำหรับสุนัขโรยบนตัวไก่หรือรังไข่ก็ได้

5.7 โรคพยาธิภายใน

การเลี้ยงไก่พื้นเมืองแบบปล่อยมักจะพบปัญหาการเกิดพยาธิภายในเนื่องจากไก่จะไปคุ้ยเขี่ยหากินอาหารตามธรรมชาติบนพื้นดิน พยาธิภายในที่พบบ่อย ได้แก่ พยาธิตัวตืด และพยาธิตัวกลม การป้องกันและกำจัดจะต้องให้ไก่กินยาถ่ายพยาธิภายในเป็นระยะ ๆ หรืออาจจะใช้พืชสมุนไพร เช่น หมาก บอระเพ็ด ป้อนให้กินก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

- รายได้ในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประกอบด้วย ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์ ขายไก่พื้นเมืองมีชีวิตทั่วไป ขายไข่ไก่พื้นเมือง ขายขี้ไก่

- ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประกอบด้วย ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ค่ารังไข่ ค่าคอนนอน ค่าซื้อไก่พื้นเมือง ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง) ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองสำหรับจดบันทึก รายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นรายเดือน

รายได้และรายจ่ายในการเลี้ยงไก่พื้นเมืองไม่ได้เกิดขึ้นทุกวัน ผู้ศึกษาจึงได้ออกแบบให้มีการจดบันทึกเป็นรายสัปดาห์ แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประกอบด้วยรายการหลัก 3 รายการคือ

- รายการทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินที่เกษตรกรซื้อหรือสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป เช่น ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ลวดตาข่าย เครื่องปั้มน้ำ เป็นต้น เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งานก่อน จึงจะนำไปรวมในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

- รายจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เช่น ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ค่ารังไข่ ค่าคอนนอน

ค่าซื้อไก่พื้นเมือง ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง) ฯลฯ

สำหรับไก่พื้นเมืองมีชีวิตที่เกษตรกรซื้อเข้าฟาร์มเพื่อใช้สำหรับทำพันธุ์ เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งาน ก่อนที่จะบันทึกในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ส่วนไก่พื้นเมืองมีชีวิตที่เกษตรกรซื้อมาเลี้ยงขุนไม่ต้องนำมาคิดค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีให้บันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

- รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการขายผลผลิตจากการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เช่น ขายไก่พื้นเมืองมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ ขายไก่พื้นเมืองมีชีวิตทั่วไป ขายไข่ไก่พื้นเมือง ขายขี้ไก่ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนไก่พื้นเมืองในฟาร์มรายเดือน

ไก่พื้นเมืองในฟาร์มแยกตามขนาดอายุ ดังนี้

ลูกไก่พื้นเมืองแรกเกิด - 1 เดือน	หมายถึง	ลูกไก่พื้นเมืองทั้งเพศผู้และเพศเมียตั้งแต่แรกเกิด - 30 วัน
ไก่พื้นเมืองอายุ 2 เดือน	หมายถึง	ไก่พื้นเมืองทั้งเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุตั้งแต่ 31 - 60 วัน
ไก่พื้นเมืองอายุ 3 -4 เดือน	หมายถึง	ไก่พื้นเมืองทั้งเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุตั้งแต่ 61 - 120 วัน
ไก่พื้นเมืองอายุ >4 เดือน	หมายถึง	ไก่พื้นเมืองทั้งเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุมากกว่า 120 วันขึ้นไป
ไก่พื้นเมืองพ่อแม่พันธุ์	หมายถึง	ไก่พื้นเมืองเพศผู้ที่ใช้เป็นพ่อพันธุ์และไก่พื้นเมืองเพศเมียที่ใช้เป็นแม่พันธุ์

ตารางที่ 13 แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนไก่พื้นเมืองในฟาร์ม

แบบบันทึกจำนวนไก่พื้นเมืองในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....อายุ.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....													
ที่อยู่.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนไก่พื้นเมือง เฉลี่ยทั้งปี
รวมไก่พื้นเมืองทั้งหมด													
ลูกไก่พื้นเมืองแรกเกิด - 1 เดือน													
ไก่พื้นเมืองอายุ 2 เดือน													
ไก่พื้นเมืองอายุ 3 - 4 เดือน													
ไก่พื้นเมืองอายุ > 4 เดือน													
ไก่พื้นเมืองพ่อแม่พันธุ์													

ขั้นตอนการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่

- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงไก่ไข่
- ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่
- ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ สำหรับจดบันทึกรายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงไก่ไข่เป็นรายเดือน
- ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนไก่ไข่ในฟาร์มรายเดือน
- ขั้นตอนที่ 5 ออกแบบบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงไก่ไข่

6. การเลี้ยงไก่ไข่

ไก่ไฮบริด เป็นไก่พันธุ์ไข่ที่มีผู้นิยมเลี้ยงมากที่สุดในปัจจุบัน เป็นพันธุ์ไก่ที่ผสมขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งบริษัทผู้ผลิตลูกไก่พันธุ์จำหน่ายได้มีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ให้ได้ไก่พันธุ์ที่ให้ผลผลิตไข่สูง และมีคุณภาพตามความต้องการของตลาด คือ ให้ไข่โต เปลือกไข่สีน้ำตาล ไข่ฟองโตและไข่ทน ไก่ไฮบริดจะมีลักษณะเด่นประจำพันธุ์และมีข้อมูลประจำพันธุ์อย่างละเอียด เช่น อัตราการเจริญเติบโต เปอร์เซ็นต์การไข่ ระยะเวลาในการให้ไข่ ขนาดของแม่ไก่ อัตราการเลี้ยงรอด ขนาดของฟองไข่ สีของเปลือกไข่ ปริมาณอาหารที่กิน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ไก่ไฮบริดนี้ต้องเลี้ยงด้วยอาหารที่มีคุณภาพสูง มีการจัดการที่ถูกต้อง เช่น การควบคุมน้ำหนักตัว การควบคุมการกินอาหาร การควบคุมแสงสว่าง ตลอดจนการสุขาภิบาลและการป้องกันโรคที่ดี ด้วยเหตุนี้ที่ไก่ไฮบริดส่วนใหญ่มีการผสมพันธุ์ที่ดำเนินการโดยบริษัทผลิตพันธุ์ไก่เป็นการค้า ซึ่งจะรักษาไก่ต้นพันธุ์และระบบการผสมพันธุ์ไว้เป็นความลับเพื่อผลประโยชน์ในทางการค้า ไก่ไข่ไฮบริดจึงมีชื่อแตกต่างกันออกไปตามแต่บริษัทผู้ผลิตจะตั้งขึ้น

การเลี้ยงไก่ไข่เพื่อให้ได้ไข่ฟองโต อายุการให้ไข่นาน ประสิทธิภาพการใช้อาหารเพื่อผลิตไข่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดโรคแทรกซ้อนน้อย อัตราการตายและอัตราการคัตทิ้งต่ำ สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นผลสืบเนื่องมาจากการจัดการเลี้ยงดูเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตั้งแต่ลูกไก่ ไก่เล็ก ไก่รุ่น ไก่สาวนั่นเอง ดังนั้น ไก่ไข่ก่อนให้ไข่ถือว่าเป็นช่วงที่การลงทุนสูงที่สุด เพราะระยะต่อจากนี้ไปต้นทุนการผลิตจะเริ่มลดน้อยถอยลงตามอายุของการให้ไข่ ซึ่งผู้เลี้ยงจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อให้ไก่ไข่ให้ผลผลิตสูงเป็นระยะเวลาที่นานที่สุดนั้นก็หมายความว่า ผู้เลี้ยงจะได้ค่าตอบแทนสูงนั่นเอง (ประภากร ดาราฉาย, 2560)

6.1 โรงเรือนและอุปกรณ์

การเลี้ยงไก่เพื่อให้ผลผลิตสูงสุด ก่อนที่ไก่จะไข่ให้ผลผลิต 2 - 4 สัปดาห์ ผุงไก่รุ่นควรจะย้ายออกจากโรงเรือนเดิมไปเลี้ยงในโรงเรือนไก่ไข่ ผู้เลี้ยงต้องเตรียมโรงเรือนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในโรงเรือนโดยล้างทำความสะอาด ฆ่าเชื้อโรคภายในโรงเรือนและรอบนอกของโรงเรือน พร้อมมีระยะพักโรงเรือนอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ก่อนย้ายเข้าภายในโรงเรือน

ในกรณีเลี้ยงแบบปล่อยพื้นไม่จำเป็นต้องย้ายไก่ไข่อยู่โรงเรือนใหม่ แต่ต้องเพิ่มรังไข่ (nest) เข้าไปโดยนำรังไข่ใส่ในช่วงอายุประมาณ 15 - 17 สัปดาห์ หรือก่อนที่ไก่จะไข่ให้ผลผลิต 2 - 4 สัปดาห์ เพื่อให้ผุงไก่เหล่านั้นคุ้นเคย อัตราส่วนของรังไข่ต่อจำนวนไก่คือ 1 รัง ต่อจำนวนไก่ 5 - 6 ตัว

ส่วนการเลี้ยงแบบกรงตั้งซึ่งต้องมีการขนย้ายจากโรงเรือนเดิมเข้าสู่โรงเรือนไก่นั้น ก่อนที่จะมีการย้าย 1-2 สัปดาห์ ควรให้อาหารและน้ำอย่างเต็มที่แก่ผุงไก่เหล่านั้น โดยการเพิ่มอุปกรณ์ใส่น้ำและอาหาร

มากขึ้น เพื่อให้ไก่กินน้ำและอาหารได้อย่างเต็มที่ พร้อมกับการละลายยาปฏิชีวนะและวิตามินลงในน้ำดื่มให้กับฝูงไก่ก่อนการขนย้ายด้วย (ไสว นามคุณ, 2546)

6.2 ปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องต่อการให้ไข่

ประภากร ดาราฉาย (2560) กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการให้ไข่ของไก่มีดังนี้

6.2.1 อุณหภูมิ (Temperature)

อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงไก่ไข่จะอยู่ระหว่าง 1 - 27 องศาเซลเซียส ถ้าอุณหภูมิสูงเกินไปการให้ไข่จะลดลงเปลือกไข่บาง ไข่มีลักษณะเล็กลง ไก่จะกินน้ำมากขึ้นและกินอาหารน้อยลง ถ้าอุณหภูมิต่ำเกินไปประสิทธิภาพการใช้อาหารลดลง เพราะอาหารที่กินจะต้องนำไปสร้างความอบอุ่นแก่ร่างกายมากขึ้น ปริมาณการไข่ก็จะลดลงเช่นกัน อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิอย่างกะทันหัน ไม่ว่าจะสูงหรือต่ำ จะมีผลกระทบต่อการใช้ของไกรุนแรงกว่าการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป เพราะไก่สามารถปรับตัวได้

6.2.2 การถ่ายเทหรือการระบายอากาศ (Ventilation)

โรงเรือนไก่ไข่ควรสร้างให้โปร่ง การหมุนเวียนถ่ายเทอากาศดี อากาศเสียจะถูกขับออกนอกโรงเรือนและอากาศบริสุทธิ์จากภายนอกจะเข้าไปแทนที่ นอกจากนั้นจะเป็นการลดปริมาณเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ในระดับหนึ่ง

6.2.3 โปรแกรมแสงสว่าง

การเลี้ยงไก่ไข่แสงสว่างมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มเมื่อไก่มีอายุ 6 - 22 สัปดาห์ โดยค่อย ๆ เพิ่มแสงให้สัปดาห์ละ 1/2 - 1 ชั่วโมง จนครบ 4 ชั่วโมง รวมแสงธรรมชาติ 12 ชั่วโมงต่อวัน รวมเป็น 16 ชั่วโมง จึงจะเพียงพอต่อความต้องการ เพื่อที่จะให้ได้ผลผลิตสูงหรืออายุการให้ไข่นานและจะใช้แสงเช่นนี้ไปจนกว่าไก่จะหมดไข่หรือปลดจำหน่าย ในการปลดไก่ไข่ผู้เลี้ยงจะเปิดแสงสว่างตลอด 24 ชั่วโมงเพื่อให้ไก่กินอาหารได้เต็มที่เป็นการเพิ่มน้ำหนักตัวก่อนการส่งตลาดนานประมาณ 7 - 10 วัน

6.2.4 ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity)

ความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสมประมาณ 50 - 80 % ซึ่งถ้าความชื้นในอากาศต่ำ การระบายความร้อนออกจากร่างกายจะระบายได้ดีขึ้น ประเทศไทยมักจะมีปัญหาเรื่องความชื้นในฤดูฝน (ร้อน - ชื้น) ซึ่งทำให้การระบายความร้อนออกจากร่างกายไม่ดีขึ้น วิธีการลดความร้อนและความชื้นออกจากโรงเรือนใช้พัดลมระบายอากาศช่วยไล่ความร้อนและความชื้นออกจากโรงเรือน หรือใช้วัสดุฉนวนหลังคาที่สามารถสะท้อนความร้อนได้ดี และไม่เก็บสะสมความร้อน

6.3 อาหารไก่ไข่

สุชาติ สงวนพันธุ์ และคณะ (2552) ได้กล่าวถึงชนิดของอาหารที่ใช้เลี้ยงไก่ไข่ มีดังนี้

1) อาหารผสม เป็นอาหารผสมจากวัตถุดิบหลาย ๆ อย่างที่บดละเอียดแล้วคลุกเคล้าให้เข้ากัน โดยมากจะเติมยาปฏิชีวนะ วิตามิน แร่ธาตุ และกรดอะมิโนที่จำเป็นลงไปด้วย อาหารนี้นำไปเลี้ยงไก่ได้ทันทีโดยไม่ต้องเสริมอะไรอีก

2) หัวอาหาร เป็นอาหารเข้มข้นที่ผสมจากวัตถุดิบพวกโปรตีนจากพืชหรือสัตว์ วิตามิน แร่ธาตุ และยาต่าง ๆ เพื่อเป็นการลดต้นทุนค่าอาหารส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่ราคาถูกหรือที่ปลูกเก็บเกี่ยวเอง เช่น ข้าวฟ่าง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เมื่อผสมกับอาหารชั้นตามอัตราส่วนที่กำหนด ก็จะได้อาหารที่มีโภชนะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความต้องการ

3) อาหารอัดเม็ด เป็นการนำอาหารผสมสำเร็จรูปที่อยู่ในรูปของอาหารผสมไปผ่านกรรมวิธีการอัดเม็ด ก็จะได้อาหารอัดเม็ดขนาดต่าง ๆ ตามอายุของไก่

4) อาหารเสริม คืออาหารหรือวัตถุดิบที่ผสมลงไปในการให้อาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์ เพื่อช่วยเสริมคุณภาพของอาหารนั้น ๆ ให้ดีขึ้นและให้เป็นอาหารที่สมดุล

6.4 อาหารไก่ไข่แต่ละช่วงอายุ (สุชาติ สงวนพันธุ์ และคณะ, 2552)

ไก่ไข่เล็ก ตั้งแต่อายุแรกเกิดจนถึง 6 สัปดาห์ ต้องการอาหารที่มีโปรตีน ประมาณ 19% ปริมาณการกินอาหารเฉลี่ยต่อตัวต่อวันประมาณ 25 กรัม

ไก่ไข่รุ่น ตั้งแต่อายุ 6 -14 สัปดาห์ ต้องการอาหารที่มีโปรตีนประมาณ 16% ปริมาณการกินอาหารเฉลี่ยต่อตัวต่อวันประมาณ 50 กรัม

ไก่ไข่สาวก่อนไข่ ตั้งแต่อายุ 14 -17 สัปดาห์ ต้องการอาหารที่มีโปรตีนประมาณ 13% ปริมาณการกินอาหารเฉลี่ยต่อวันประมาณ 75 กรัม

ไก่ไข่ระยะให้ไข่ ตั้งแต่อายุ 18 สัปดาห์ขึ้นไป ต้องการอาหารที่มีโปรตีนประมาณ 16% ปริมาณการกินอาหารเฉลี่ยต่อตัวต่อวันประมาณ 110 กรัม

6.4 อายุการไข่ของไก่ไข่

ไก่ไข่พันธุ์ทางการค้าโดยทั่วไปจะเริ่มให้ไข่เมื่อประมาณ 18 สัปดาห์ โดยทั่วไปไก่ไข่จะให้ผลผลิตสูงสุดในช่วงอายุ 25 - 30 สัปดาห์ หลังจากนั้นผลผลิตไข่ไก่จะค่อยๆ ลดลงอย่างช้า การให้ผลผลิตโดยทั่วไปจะให้ประมาณ 60 สัปดาห์ การปลดไก่ออกส่วนใหญ่จะทำเมื่อไก่ไข่ให้ผลผลิตน้อยกว่า 60 % ของฝูง

อัตราการไข่

สุชาติ สงวนพันธุ์ และคณะ (2552) ได้กล่าวถึง วิธีการคิดคำนวณอัตราในการไข่ คิดได้ 2 วิธีคือ

1. Hen Day Production โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์การไข่ของไก่ทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น ๆ โดยไม่รวมไก่ไข่ที่ขายหรือคัดออกไปแล้ว

$$\text{สูตรการคิดคือ} \quad \text{เปอร์เซ็นต์การไข่ของไก่ที่เหลือ} = \frac{\text{จำนวนไก่ทั้งหมด} \times 100}{\text{จำนวนไก่ที่เหลือขณะนั้น}}$$

สมมติว่ามีไก่ 1,000 ตัว ให้ไข่ต่อวัน 800 ฟอง

$$\text{เปอร์เซ็นต์การไข่ของไก่ที่เหลือ} = \frac{800 \times 100}{1,000} = 80\%$$

2. Hen Housed Production โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์การไข่ของทั้งหมดที่เริ่มจำนวนทั้งหมดที่นำเข้าโรงเรือนไก่ไข่

$$\text{สูตรการคิดคือ} \quad \text{เปอร์เซ็นต์การให้ไข่ของไก่ทั้งหมด} = \frac{\text{จำนวนไข่ทั้งหมด} \times 100}{\text{จำนวนไก่ทั้งหมดที่เริ่มไข่}}$$

สมมติว่ามีไก่เริ่มต้นนำเข้าเพื่อให้ไข่ 1,000 ตัว ให้ไข่วันนี้ 850 ฟอง

$$\text{เปอร์เซ็นต์การให้ไข่ของไก่ทั้งหมด} = \frac{850 \times 100}{1,000} = 85\%$$

การหาอัตราของไข่โดยวิธี Hen Housed Production ทำให้ผู้เลี้ยงต้องใช้ความสามารถในด้านการจัดการเลี้ยงดูเพื่อมิให้ไก่ตาย หรือถูกคัดทิ้งออกมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการดำเนินกิจการ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายได้ - รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่

- รายได้ใน การเลี้ยงไก่ไข่ ประกอบด้วย ขายไข่ไก่ ขายไก่ไข่ ขายไก่ไข่ปลดระวาง ขายขี้ไก่
- ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงไก่ไข่ ประกอบด้วย ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ค่าซื้อไก่ไข่ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงไก่ไข่ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่) ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่สำหรับจดบันทึกรายละเอียดรายได้ - รายจ่าย จากการเลี้ยงไก่ไข่เป็นรายเดือน

รายได้ในการเลี้ยงไก่ไข่เกิดขึ้นทุกวันในขณะที่รายจ่ายไม่ได้เกิดขึ้นทุกวัน ผู้ศึกษาจึงได้ออกแบบให้มีการจดบันทึกเป็นรายสัปดาห์ แบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ประกอบด้วยรายการหลัก 3 รายการ คือ

- รายการทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินที่เกษตรกรซื้อหรือสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเลี้ยงไก่ไข่ มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปเช่น ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ลวดตาข่าย เครื่องปั้มน้ำ เป็นต้น เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งานก่อน จึงจะนำไปรวมในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

- รายจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ เช่น ค่าสร้างโรงเรือน/คอก ค่าซื้อไก่ไข่ ค่าจ้างแรงงาน ค่าแรงงานในครอบครัว ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเลี้ยงไก่ไข่ ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน ค่าขนส่ง ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่) ฯลฯ

สำหรับไก่ไข่มีชีวิตที่เกษตรกรซื้อเข้าฟาร์มเพื่อใช้สำหรับทำพันธุ์ เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งาน ก่อนที่จะบันทึกในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ส่วนไก่ไข่มีชีวิตที่เกษตรกรซื้อมาเลี้ยงเป็นแม่ไก่ยืนกรงไม่ต้องนำมาคิดค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปีให้บันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งรายละเอียดวิธีการคิดคำนวณจะกล่าวไว้ในบทที่ 4

- รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการขายผลผลิตจากการเลี้ยงไก่ไข่ เช่น ขายไข่ไก่ ขายไก่ไข่ ขายไก่ไข่ปลดระวาง ขายขี้ไก่

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบฟอร์มการจดบันทึกจำนวนไก่ไข่ในฟาร์มรายเดือน

ไก่ไข่ในฟาร์มแยกตามระยะการให้ไข่ ดังนี้

ไก่ไข่ระยะก่อนให้ไข่ หมายถึง ไก่ไข่ทุกช่วงอายุที่ยังไม่ให้ผลผลิตไข่ไก่

ไก่ไข่ระยะให้ไข่ หมายถึง ไก่ไข่ทุกช่วงอายุที่ให้ผลผลิตไข่ไก่

ตารางที่ 15 แบบฟอร์มจดบันทึกรายละเอียดจำนวนไก่ไข่ในฟาร์ม

แบบบันทึกจำนวนไก่ไข่ในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....อายุ.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....													
ที่อยู่.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนไก่เฉลี่ยทั้งปี
รวมไก่ทั้งหมด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไก่ไข่ระยะก่อนให้ไข่													-
ไก่ไข่ระยะให้ไข่													-

บทที่ 4

การจดบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

การจดบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ เป็นแบบฟอร์มสำหรับให้เกษตรกรจดบันทึกข้อมูลรายได้ – รายจ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ในแต่ละเดือน เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการจดบันทึก ผู้ศึกษาได้จัดทำรายละเอียดรายได้และรายจ่ายไว้เรียบร้อยแล้ว โดยให้เกษตรกรทำการจดบันทึกเฉพาะตัวเลขรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละสัปดาห์ หลังจากเกษตรกรได้จดข้อมูลลงในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ประจำเดือนเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการนำข้อมูลมาบันทึกลงในแบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ในรูปแบบ excel ที่ผู้ศึกษาได้ออกแบบไว้แล้ว สำหรับการป้อนข้อมูลแบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพในรูปแบบ excel เป็น spreadsheet รายเดือน ให้ป้อนข้อมูลเฉพาะในเซลล์ที่เป็นสีขาเท่านั้น เนื่องจากเซลล์สีที่ผู้ศึกษาได้ใส่สูตรคำนวณไว้ ซึ่งจะประมวลผลรายได้ – รายจ่ายรวมในแต่ละเดือนโดยอัตโนมัติ

ทรัพย์สินถาวรที่เกษตรกรซื้อหรือสร้างขึ้นเพื่อใช้ในกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ จะต้องบันทึกไว้ในช่องค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร โดยเกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งาน เพื่อนำไปรวมเป็นบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

วิธีการคิดรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี

$$\text{วิธีการคิดรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายซื้อทรัพย์สินถาวร}}{\text{อายุการใช้งานของทรัพย์สินถาวร}}$$

ตัวอย่างเช่น เกษตรกรซื้อเครื่องตัดหญ้าแบบเหยียง จำนวน 1 ตัว เป็นเงิน 5,000 บาท คาดว่าเครื่องตัดหญ้าแบบเหยียงมีอายุการใช้งาน 5 ปี

$$\begin{aligned}\text{ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} &= \frac{5,000}{5} \text{ บาท} \\ &= 1,000 \text{ บาทต่อปี}\end{aligned}$$

ดังนั้น เกษตรกรต้องนำรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี จำนวน 1,000 บาท ไปบันทึกในบัญชีต้นทุน

ค่าพันธุ์สัตว์ที่เกษตรกรซื้อมาใช้สำหรับเป็นพ่อแม่พันธุ์ เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปี ตามอายุการใช้งาน เพื่อนำไปรวมเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

วิธีการคิดรายจ่ายค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปี

$$\text{วิธีการคิดรายจ่ายค่าแม่พันธุ์เฉลี่ยต่อปี} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายซื้อแม่พันธุ์}}{\text{อายุการใช้งานของแม่พันธุ์}}$$

ตัวอย่างเช่น เกษตรกรซื้อแม่แพะ จำนวน 5 ตัว เป็นเงิน 50,000 บาท คาดว่าแม่แพะแต่ละตัวมีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปี

$$\begin{aligned} \text{ค่าแม่พันธุ์เฉลี่ยต่อปี} &= \frac{50,000}{5} \text{ บาท} \\ &= 10,000 \text{ บาทต่อปี} \end{aligned}$$

ดังนั้น เกษตรกรต้องนำรายจ่ายค่าแม่พันธุ์เฉลี่ยต่อปี 10,000 บาท ไปบันทึกในบัญชีต้นทุนในรายจ่ายรายการค่าซื้อพันธุ์สัตว์

4.1 การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ มีวิธีการจดบันทึกแบบฟอร์ม ดังนี้

หมายเลข (1) เขียนเดือนที่จะทำข้อมูล

หมายเลข (2) เขียน ชื่อ-สกุล เกษตรกร อายุ และหมายเลขโทรศัพท์

หมายเลข (3) เขียนที่อยู่ของเกษตรกร ประกอบด้วย บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

หมายเลข (4) รายการ ประกอบด้วย

- รายการทรัพย์สินถาวร

หมายถึง โรงเรือน/คอก รั้วไฟฟ้า หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกษตรกรซื้อมาสำหรับใช้ในการเลี้ยงกระบือ โดยมีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีราคาตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป ซึ่งในส่วนของทรัพย์สินถาวร เกษตรกรสามารถเพิ่มรายการได้ตามข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน โดยตัวเลขที่จดบันทึกจะต้องเป็นค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณมาเรียบร้อยแล้ว

- รายจ่าย ประกอบด้วย

1. ค่าซื้อกระบือ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อกระบือทุกช่วงอายุที่เกษตรกรซื้อเข้ามาในฟาร์ม
2. ค่าจ้างผสมพันธุ์ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างพ่อพันธุ์กระบือจากนอกฟาร์มมาผสมพันธุ์ให้กับแม่กระบือในฟาร์ม
3. ค่าจ้างแรงงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างแรงงานสำหรับทำกิจกรรมในการเลี้ยงกระบือ เช่น จ้างตัดหญ้า จ้างเลี้ยงกระบือ จ้างเก็บขี้กระบือ เป็นต้น
4. ค่าแรงงานในครอบครัว หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้แรงงานในครอบครัวที่ช่วยกันทำกิจกรรมเลี้ยงกระบือ โดยคิดตามจำนวนชั่วโมงทำงานที่เกิดขึ้นจริง สำหรับอัตราค่าจ้างคิดตามค่าแรงงานขั้นต่ำในแต่ละท้องถิ่น
5. ค่าอาหารชั้น หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว ข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง กากปาล์ม ปลาป่น ใบกระถินป่น เป็นต้น
6. ค่าอาหารหยاب หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อหญ้าชนิดต่าง ๆ วัสดุพลอยได้ทางการเกษตร ทั้งแบบสด แบบหมัก และแบบแห้ง
7. ค่าอาหารTMR (Total Mixed Ration) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารTMR สำหรับนำมาเลี้ยงกระบือ (อาหารTMR เป็นอาหารผสมระหว่างอาหารหยابและอาหารชั้น สามารถนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ได้)
8. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงกระบือ เช่น ถังน้ำ ไม้กวาดทางมะพร้าว เป็นต้น

9. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อยา เวชภัณฑ์ และวัคซีนต่าง ๆ เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้ปวด ยาถ่ายพยาธิ ยาบำรุงต่าง ๆ เป็นต้น

10. ค่าแร่ธาตุ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อแร่ธาตุก่อนและแร่ธาตุผงสำหรับให้กระบือกิน

11. ค่าขนส่ง เช่น ค่าขนส่งสำหรับการเคลื่อนย้ายกระบือเข้า-ออก จากฟาร์ม ค่าขนอาหารเข้ามาในฟาร์ม เป็นต้น

12. ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้บริการจากสัตวแพทย์หรือสัตวบาลในการเข้ามาดูแลสุขภาพกระบือหรืออาการป่วยของกระบือ

13. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงกระบือ เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับตัดหญ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับไปซื้ออาหารสัตว์ เป็นต้น

14. ค่าน้ำ หมายถึง ค่าน้ำที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือ

15. ค่าไฟฟ้า หมายถึง ค่าไฟฟ้าที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือ

16. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการกระบือ) หมายถึง ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่เกิดจากการไปกู้เงินมาใช้ลงทุนในกิจกรรมกระบือ

17. ค่าอื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือ นอกเหนือจากรายการที่ 1 – 16 เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำแปลงหญ้า (ค่าเมล็ดพันธุ์/ท่อนพันธุ์ ค่าปุ๋ย ฯลฯ) ค่าซ่อมแซมโรงเรือน/คอก เป็นต้น

- รายได้ ประกอบด้วย

1. ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายกระบือทุกช่วงอายุ สำหรับนำไปทำพันธุ์

2. ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายกระบือทุกช่วงอายุสำหรับนำไปเลี้ยงหรือนำไปเข้าโรงฆ่า

3. มูลสัตว์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายมูลกระบือ

หมายเลข (5) เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน

หมายเลข (6) เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน

หมายเลข (7) เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน

หมายเลข (8) เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน

หมายเลข (9) เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน

หมายเลข (10) เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน

หมายเลข (11) เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน

หมายเลข (12) เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน

หมายเลข (13) เขียนจำนวนรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี

หมายเลข (14) แสดงผลรวมของรายได้แต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในรอบเดือน

หมายเลข (15) แสดงผลรวมของรายจ่ายแต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงกระบือในรอบเดือน

4.2 การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ มีวิธีการจดบันทึกแบบฟอร์ม ดังนี้

หมายเลข (1) เขียนเดือนที่จะทำข้อมูล

หมายเลข (2) เขียน ชื่อ-สกุล เกษตรกร อายุ และหมายเลขโทรศัพท์

หมายเลข (3) เขียนที่อยู่ของเกษตรกร ประกอบด้วย บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

หมายเลข (4) รายการ ประกอบด้วย

- **รายการทรัพย์สินถาวร**

หมายถึง โรงเรือน/คอก รั้วไฟฟ้า หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกษตรกรซื้อมาสำหรับใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ โดยมีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีราคาตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป ซึ่งในส่วนของทรัพย์สินถาวร เกษตรกรสามารถเพิ่มรายการได้ตามข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน โดยตัวเลขที่จดบันทึกจะต้องเป็นค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณมาเรียบร้อยแล้ว

- **รายจ่าย ประกอบด้วย**

1. **ค่าซื้อโคเนื้อ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อโคเนื้อทุกช่วงอายุที่เกษตรกรซื้อเข้ามาในฟาร์ม
 2. **ค่าจ้างผสมพันธุ์** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างพ่อพันธุ์โคเนื้อนอกฟาร์มมาผสมพันธุ์ให้กับแม่โคเนื้อในฟาร์ม หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการผสมเทียม

3. **ค่าจ้างแรงงาน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างแรงงานสำหรับทำกิจกรรมในการเลี้ยงโคเนื้อ เช่น จ้างตัดหญ้า จ้างเลี้ยงโคเนื้อ จ้างเก็บขี้โคเนื้อ เป็นต้น

4. **ค่าแรงงานในครอบครัว** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการแรงงานในครอบครัวที่ช่วยกันทำกิจกรรมเลี้ยงโคเนื้อ โดยคิดตามจำนวนชั่วโมงทำงานที่เกิดขึ้นจริง สำหรับอัตราค่าจ้างคิดตามค่าแรงงานขั้นต่ำในแต่ละท้องถิ่น

5. **ค่าอาหารข้น** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารสำเร็จรูป ข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง ปลาป่น เป็นต้น

6. **ค่าอาหารหยาบ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อหญ้าชนิดต่างๆ วัสดุพลอยได้ทางการเกษตร ทั้งแบบสด แบบหมัก และแบบแห้ง

7. **ค่าอาหารTMR (Total Mixed Ration)** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารTMR สำหรับนำมาเลี้ยงโคเนื้อ (อาหารTMR เป็นอาหารผสมระหว่างอาหารหยาบและอาหารข้น สามารถนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ได้)

8. **ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงโคเนื้อ เช่น ถังน้ำ ไม้กวาดทางมะพร้าว เป็นต้น

9. **ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อยา เวชภัณฑ์ และวัคซีนต่าง ๆ เช่น ยาแก้อักเสบ ยาถ่ายพยาธิ ยาบำรุงต่าง ๆ เป็นต้น

10. **ค่าแร่ธาตุ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อแร่ธาตุก้อนและแร่ธาตุผงสำหรับให้โคเนื้อกิน

11. **ค่าขนส่ง** เช่น ค่าขนส่งสำหรับการเคลื่อนย้ายโคเนื้อเข้า - ออกจากฟาร์ม ค่าขนอาหารเข้ามาในฟาร์ม เป็นต้น

12. **ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้บริการจากสัตวแพทย์หรือสัตวบาลในการเข้ามาดูแลสุขภาพโคเนื้อ หรืออาการป่วยของโคเนื้อ

13. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงโคเนื้อเช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับตัดหญ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับไปซื้ออาหารสัตว์ เป็นต้น
14. ค่าน้ำ หมายถึง ค่าน้ำที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อ
15. ค่าไฟฟ้า หมายถึง ค่าไฟฟ้าที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อ
16. ดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการโคเนื้อ) หมายถึง ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่เกิดจากการไปกู้เงินมาใช้ลงทุนในกิจกรรมโคเนื้อ
17. ค่าอื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อ นอกเหนือจากรายการที่ 1 – 16 เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำแปลงหญ้า (ค่าเมล็ดพันธุ์/ท่อนพันธุ์ ค่าปุ๋ย ฯลฯ) ค่าซ่อมแซมโรงเรือน/คอก เป็นต้น

- รายได้ ประกอบด้วย

1. ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายโคเนื้อทุกช่วงอายุ สำหรับนำไปทำพันธุ์
2. ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายโคเนื้อทุกช่วงอายุสำหรับนำไปเลี้ยงขุนต่อหรือนำไปเข้าโรงฆ่า
3. มูลสัตว์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายมูลโค

- หมายเลข (5)** เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
- หมายเลข (6)** เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
- หมายเลข (7)** เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
- หมายเลข (8)** เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
- หมายเลข (9)** เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
- หมายเลข (10)** เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
- หมายเลข (11)** เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
- หมายเลข (12)** เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
- หมายเลข (13)** เขียนจำนวนรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี
- หมายเลข (14)** แสดงผลรวมของรายได้แต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในรอบเดือน
- หมายเลข (15)** แสดงผลรวมของรายจ่ายแต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อในรอบเดือน

4.3 การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร มีวิธีการจดบันทึกแบบฟอร์ม ดังนี้

หมายเลข (1) เขียนเดือนที่จะทำข้อมูล

หมายเลข (2) เขียน ชื่อ-สกุล เกษตรกร อายุ และหมายเลขโทรศัพท์

หมายเลข (3) เขียนที่อยู่ของเกษตรกร ประกอบด้วย บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

หมายเลข (4) รายการ ประกอบด้วย

- **รายการทรัพย์สินถาวร**

หมายถึง โรงเรือน/คอก หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกษตรกรซื้อมาสำหรับใช้ในการเลี้ยงสุกรโดยมีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีราคาตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป ซึ่งในส่วนของทรัพย์สินถาวร เกษตรกรสามารถเพิ่มรายการได้ตามข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน โดยตัวเลขที่จดบันทึกจะต้องเป็นค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณมาเรียบร้อยแล้ว

- **รายจ่าย ประกอบด้วย**

1. ค่าซื้อสุกร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อสุกรทุกช่วงอายุที่เกษตรกรซื้อเข้ามาในฟาร์ม
2. ค่าจ้างผสมพันธุ์ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างพ่อพันธุ์สุกรนอกฟาร์มมาผสมพันธุ์ให้กับแม่พันธุ์ในฟาร์ม และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างผสมเทียม
3. ค่าจ้างแรงงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างแรงงานสำหรับทำกิจกรรมในการเลี้ยงสุกร เช่น จ้างเลี้ยง จ้างให้อาหาร จ้างล้างคอก เป็นต้น
4. ค่าแรงงานในครอบครัว หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้แรงงานในครอบครัวที่ช่วยกันทำกิจกรรมเลี้ยงสุกร โดยคิดตามจำนวนชั่วโมงทำงานที่เกิดขึ้นจริง สำหรับอัตราค่าจ้างคิดตามค่าแรงงานขั้นต่ำในแต่ละท้องถิ่น
5. ค่าอาหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารสำเร็จรูป รำ ปลาขี้ขาว มันเส้นบด ข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง ปลาป่น เป็นต้น
6. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงสุกร เช่น รางน้ำ รางอาหาร ไม้กวาดทางมะพร้าว เป็นต้น
7. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อยา เวชภัณฑ์ และวัคซีนต่าง เช่น ยาแก้อักเสบ ยาถ่ายพยาธิ วิตามินและยาบำรุงต่างๆ เป็นต้น
8. ค่าขนส่ง เช่น ค่าขนส่งสำหรับการเคลื่อนย้ายสุกรเข้า - ออกจากฟาร์ม ค่าขนอาหารเข้ามาในฟาร์ม เป็นต้น
9. ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้บริการจากสัตวแพทย์หรือสัตวบาลในการเข้ามาดูแลสุขภาพสุกร หรืออาการป่วยของสุกร
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงสุกร เช่น น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับไปซื้ออาหารสุกร เป็นต้น
11. ค่าน้ำ หมายถึง ค่าน้ำที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกร
12. ค่าไฟฟ้า หมายถึง ค่าไฟฟ้าที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกร
13. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการสุกร) หมายถึง ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่เกิดจากการไปกู้เงินมาใช้ลงทุนในกิจกรรมสุกร

14. ค่าอื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกร นอกเหนือจากรายการที่ 1 - 13 เช่น ค่าซ่อมโรงเรือน/คอก เป็นต้น

- รายได้ ประกอบด้วย

1. ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายสุกรทุกช่วงอายุ สำหรับนำไปทำพันธุ์
2. ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายสุกรทุกช่วงอายุสำหรับนำไปเลี้ยงหรือนำไปเข้าโรงฆ่า
3. ขายมูลสัตว์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายมูลสุกร

<u>หมายเลข (5)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
<u>หมายเลข (6)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
<u>หมายเลข (7)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
<u>หมายเลข (8)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
<u>หมายเลข (9)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
<u>หมายเลข (10)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
<u>หมายเลข (11)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
<u>หมายเลข (12)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
<u>หมายเลข (13)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี
<u>หมายเลข (14)</u>	แสดงผลรวมของรายได้แต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในรอบเดือน
<u>หมายเลข (15)</u>	แสดงผลรวมของรายจ่ายแต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงสุกรในรอบเดือน

4.4 การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ มีวิธีการจดบันทึกแบบฟอร์ม ดังนี้

หมายเลข (1) เขียนเดือนที่จะทำข้อมูล

หมายเลข (2) เขียน ชื่อ-สกุล เกษตรกร อายุ และหมายเลขโทรศัพท์

หมายเลข (3) เขียนที่อยู่ของเกษตรกร ประกอบด้วย บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

หมายเลข (4) รายการ ประกอบด้วย

- **รายการทรัพย์สินถาวร**

หมายถึง โรงเรือน/คอก รั้วไฟฟ้า หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกษตรกรซื้อมาสำหรับใช้ในการเลี้ยงแพะเนื้อ โดยมีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีราคาตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป ซึ่งในส่วนของทรัพย์สินถาวร เกษตรกรสามารถเพิ่มรายการได้ตามข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน โดยตัวเลขที่จดบันทึกจะต้องเป็นค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณมาเรียบร้อยแล้ว

- **รายจ่าย ประกอบด้วย**

1. **ค่าซื้อแพะเนื้อ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อแพะเนื้อทุกช่วงอายุที่เกษตรกรซื้อเข้ามาในฟาร์ม
 2. **ค่าจ้างผสมพันธุ์** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างพ่อพันธุ์แพะเนื้อนอกฟาร์มมาผสมพันธุ์ให้กับแม่แพะเนื้อในฟาร์ม หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการผสมเทียม

3. **ค่าจ้างแรงงาน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างแรงงานสำหรับทำกิจกรรมในการเลี้ยงแพะเนื้อ เช่น จ้างตัดหญ้า จ้างเลี้ยงแพะเนื้อ จ้างเก็บขี้แพะเนื้อ เป็นต้น

4. **ค่าแรงงานในครอบครัว** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้แรงงานในครอบครัวที่ช่วยกันทำกิจกรรมเลี้ยงแพะเนื้อ โดยคิดตามจำนวนชั่วโมงทำงานที่เกิดขึ้นจริง สำหรับอัตราค่าจ้างคิดตามค่าแรงงานขั้นต่ำในแต่ละท้องถิ่น

5. **ค่าอาหารข้น** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว ข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง กากปาล์ม ปลาป่น ใบกระถินป่น เป็นต้น

6. **ค่าอาหารหยาบ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อหญ้าชนิดต่างๆ วัสดุพลอยได้ทางการเกษตร ทั้งแบบสด แบบหมัก และแบบแห้ง

7. **ค่าอาหารTMR (Total Mixed Ration)** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารTMR สำหรับนำมาเลี้ยงแพะเนื้อ (อาหารTMR เป็นอาหารผสมระหว่างอาหารหยาบและอาหารข้น สามารถนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ได้เลย)

8. **ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงแพะเนื้อ เช่น ถังน้ำ ไม้กวาดทางมะพร้าว เป็นต้น

9. **ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อยา เวชภัณฑ์ และวัคซีนต่าง ๆ เช่น ยาแก้แสบ ยาถ่ายพยาธิ ยาบำรุงต่าง ๆ เป็นต้น

10. **ค่าแร่ธาตุ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อแร่ธาตุก้อนและแร่ธาตุผงสำหรับให้แพะเนื้อกิน

11. **ค่าขนส่ง** เช่น ค่าขนส่งสำหรับการเคลื่อนย้ายแพะเนื้อเข้า - ออกจากฟาร์ม ค่าขนอาหารเข้ามาในฟาร์ม เป็นต้น

12. **ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้บริการจากสัตวแพทย์หรือสัตวบาลในการเข้ามาดูแลสุขภาพแพะเนื้อ หรืออาการป่วยของแพะเนื้อ

13. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงแพะเนื้อ เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับตัดหญ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับไปซื้ออาหารสัตว์ เป็นต้น
14. ค่าน้ำ หมายถึง ค่าน้ำที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อ
15. ค่าไฟฟ้า หมายถึง ค่าไฟฟ้าที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อ
16. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการแพะเนื้อ) หมายถึง ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่เกิดจากการไปกู้เงินมาใช้ลงทุนในกิจกรรมแพะเนื้อ
17. ค่าอื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อ นอกเหนือจากรายการที่ 1 - 16 เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำแปลงหญ้า (ค่าเมล็ดพันธุ์/ท่อนพันธุ์ ค่าปุ๋ย ฯลฯ) เป็นต้น

- รายได้ ประกอบด้วย

1. ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายแพะเนื้อทุกช่วงอายุสำหรับนำไปทำพันธุ์
2. ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายแพะเนื้อทุกช่วงอายุสำหรับนำไปเลี้ยงหรือนำไปเข้าโรงฆ่า
3. มูลสัตว์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายมูลแพะเนื้อ

<u>หมายเลข (5)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
<u>หมายเลข (6)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
<u>หมายเลข (7)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
<u>หมายเลข (8)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
<u>หมายเลข (9)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
<u>หมายเลข (10)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
<u>หมายเลข (11)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
<u>หมายเลข (12)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
<u>หมายเลข (13)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี
<u>หมายเลข (14)</u>	แสดงผลรวมของรายได้แต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในรอบเดือน
<u>หมายเลข (15)</u>	แสดงผลรวมของรายจ่ายแต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงแพะเนื้อในรอบเดือน

4.5 การจัดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง มีวิธีการจัดบันทึกแบบฟอร์ม ดังนี้

หมายเลข (1) เขียนเดือนที่จะทำข้อมูล

หมายเลข (2) เขียน ชื่อ-สกุล เกษตรกร อายุ และหมายเลขโทรศัพท์

หมายเลข (3) เขียนที่อยู่ของเกษตรกร ประกอบด้วย บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

หมายเลข (4) รายการ ประกอบด้วย

- **รายการทรัพย์สินถาวร**

หมายถึง โรงเรือน/คอก หรืออุปกรณ์อื่นๆ ที่เกษตรกรซื้อมาสำหรับใช้ในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง โดยมีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีราคาตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป ซึ่งในส่วนของทรัพย์สินถาวร เกษตรกรสามารถเพิ่มรายการได้ตามข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน โดยตัวเลขที่จัดบันทึกจะต้องเป็นค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีที่ได้คำนวณมาเรียบร้อยแล้ว

- **รายการจ่าย ประกอบด้วย**

1. ค่าซื้อไก่พื้นเมือง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อไก่พื้นเมืองทุกช่วงอายุที่เกษตรกรซื้อเข้ามาในฟาร์ม

2. ค่าจ้างแรงงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างแรงงานสำหรับทำกิจกรรมในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เช่น จ้างเลี้ยง จ้างให้อาหาร เป็นต้น

3. ค่าแรงงานในครอบครัว หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้แรงงานในครอบครัวที่ช่วยกันทำกิจกรรมเลี้ยงไก่พื้นเมือง โดยคิดตามจำนวนชั่วโมงทำงานที่เกิดขึ้นจริง สำหรับอัตราค่าจ้างคิดตามค่าแรงงานขั้นต่ำในแต่ละท้องถิ่น

4. ค่าอาหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว มันเส้นบด ข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง ปลาป่น เป็นต้น

5. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เช่น รางน้ำ รางอาหาร ไม้กวาดทางมะพร้าว เป็นต้น

6. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อยา เวชภัณฑ์ และวัคซีนต่าง ๆ เช่น ยาแก้อักเสบ ยาถ่ายพยาธิ วิตามินและยาบำรุงต่าง ๆ เป็นต้น

7. ค่าขนส่ง เช่น ค่าขนส่งสำหรับการเคลื่อนย้ายไก่พื้นเมือง เข้า - ออกจากฟาร์ม ค่าขนอาหารเข้ามาในฟาร์ม เป็นต้น

8. ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้บริการจากสัตวแพทย์หรือสัตวบาลในการเข้ามาดูแลสุขภาพไก่พื้นเมือง หรืออาการป่วยของไก่พื้นเมือง

9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับไปซื้ออาหารไก่พื้นเมือง เป็นต้น

10. ค่าน้ำ หมายถึง ค่าน้ำที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

11. ค่าไฟฟ้า หมายถึง ค่าไฟฟ้าที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

12. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง) หมายถึง ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่เกิดจากการไปกู้เงินมาใช้ลงทุนในกิจกรรมไก่พื้นเมือง

13. ค่าอื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง นอกเหนือจากรายการที่ 1 – 12

- รายได้ ประกอบด้วย

1. ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายไก่พื้นเมืองทุกช่วงอายุสำหรับนำไปทำพันธุ์
2. ขายไก่พื้นเมืองมีชีวิตทั่วไป หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายไก่พื้นเมืองทุกช่วงอายุสำหรับนำไปเลี้ยงหรือนำไปเข้าโรงฆ่า
3. ขายไข่ไก่ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายไข่ไก่พื้นเมืองที่ผลิตได้ในฟาร์ม
4. มูลสัตว์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายมูลไก่พื้นเมือง

<u>หมายเลข (5)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
<u>หมายเลข (6)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
<u>หมายเลข (7)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
<u>หมายเลข (8)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
<u>หมายเลข (9)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
<u>หมายเลข (10)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
<u>หมายเลข (11)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
<u>หมายเลข (12)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
<u>หมายเลข (13)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี
<u>หมายเลข (14)</u>	แสดงผลรวมของรายได้แต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในรอบเดือน
<u>หมายเลข (15)</u>	แสดงผลรวมของรายจ่ายแต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในรอบเดือน

4.6 การจดบันทึกแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ มีวิธีการจดบันทึกแบบฟอร์ม ดังนี้

หมายเลข (1) เขียนเดือนที่จะทำข้อมูล

หมายเลข (2) เขียน ชื่อ-สกุล เกษตรกร อายุ และหมายเลขโทรศัพท์

หมายเลข (3) เขียนที่อยู่ของเกษตรกร ประกอบด้วย บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

หมายเลข (4) รายการ ประกอบด้วย

- **รายการทรัพย์สินถาวร**

หมายถึง โรงเรือน/คอก หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกษตรกรซื้อมาสำหรับใช้ในการเลี้ยงไก่ไข่โดยมีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีราคาตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป ซึ่งในส่วนของทรัพย์สินถาวร เกษตรกรสามารถเพิ่มรายการได้ตามข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน โดยตัวเลขที่จดบันทึกจะต้องเป็นค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปีที่ได้คำนวณมาเรียบร้อยแล้ว

- **รายจ่าย ประกอบด้วย**

1. ค่าซื้อไก่ไข่ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อไก่ไข่ทุกช่วงอายุที่เกษตรกรซื้อเข้ามาในฟาร์ม
2. ค่าจ้างแรงงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างแรงงานสำหรับทำกิจกรรมในการเลี้ยงไก่ไข่ เช่น จ้างเลี้ยง จ้างให้อาหาร เป็นต้น
3. ค่าแรงงานในครอบครัว หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้แรงงานในครอบครัวที่ช่วยกันทำกิจกรรมเลี้ยงไก่ไข่ โดยคิดตามจำนวนชั่วโมงทำงานที่เกิดขึ้นจริง สำหรับอัตราค่าจ้างคิดตามค่าแรงงานขั้นต่ำในแต่ละท้องถิ่น
4. ค่าอาหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้ออาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว ข้าวเปลือก ข้าวโพดบด กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง ปลาป่น เป็นต้น
5. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงไก่ไข่ เช่น รางน้ำ รางอาหาร รางไข่ เป็นต้น
6. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อยา เวชภัณฑ์ และวัคซีนต่าง ๆ เช่น ยาแก้ไข้ วิตามินและยาบำรุงต่าง ๆ เป็นต้น
7. ค่าขนส่ง เช่น ค่าขนส่งสำหรับการเคลื่อนย้ายไก่ไข่ เข้า - ออกจากฟาร์ม ค่าขนอาหารเข้ามาในฟาร์ม เป็นต้น
8. ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้บริการจากสัตวแพทย์หรือสัตวบาลในการเข้ามาดูแลสุขภาพไก่ไข่ หรืออาการป่วยของไก่ไข่
9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการเลี้ยงไก่ไข่ เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับไปซื้ออาหารไก่ไข่ เป็นต้น
10. ค่าน้ำ หมายถึง ค่าน้ำที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่
11. ค่าไฟฟ้า หมายถึง ค่าไฟฟ้าที่เกิดจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่
12. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการไก่ไข่) หมายถึง ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่เกิดจากการไปกู้เงินมาลงทุนในกิจกรรมไก่ไข่
13. ค่าอื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ นอกเหนือจากรายการที่

- รายได้ ประกอบด้วย

1. ขายไข่ไก่ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายไข่ไก่ที่ผลิตได้ในฟาร์ม
2. ขายไข่ไข่ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายไข่ไก่ทุกช่วงอายุสำหรับนำไปเลี้ยง
3. ขายไข่ปลอด หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายแม่ไก่ไข่ปลอดระวาง
4. มูลสัตว์ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายมูลไก่ไข่

<u>หมายเลข (5)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
<u>หมายเลข (6)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน
<u>หมายเลข (7)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
<u>หมายเลข (8)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
<u>หมายเลข (9)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
<u>หมายเลข (10)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน
<u>หมายเลข (11)</u>	เขียนจำนวนรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
<u>หมายเลข (12)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน
<u>หมายเลข (13)</u>	เขียนจำนวนรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี
<u>หมายเลข (14)</u>	แสดงผลรวมของรายได้แต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในรอบเดือน
<u>หมายเลข (15)</u>	แสดงผลรวมของรายจ่ายแต่ละรายการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ในรอบเดือน

บทที่ 5

การบันทึกและประมวลผลข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

เมื่อเกษตรกรได้จดข้อมูลลงในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์รายเดือนเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการนำข้อมูลที่จดไว้มาป้อนลงในแบบบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ในรูปแบบ excel ที่ผู้ศึกษาได้ออกแบบไว้แล้ว สำหรับการป้อนข้อมูลในรูปแบบ excel ใน spreadsheet รายเดือน ให้ป้อนข้อมูลเฉพาะในเซลล์สีขาวเท่านั้น

หลังจากเกษตรกรจดบันทึกข้อมูลและป้อนข้อมูลรายละเอียดรายได้ - รายจ่ายในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ครบทั้ง 12 เดือนเรียบร้อยแล้ว spreadsheet Y : จะทำการประมวลผลรายได้-รายจ่ายในรอบปี โดยอัตโนมัติ สำหรับ spreadsheet Y ไม่ต้องป้อนข้อมูลใด ๆ ลงไป เนื่องจากผู้ศึกษาได้ทำการเชื่อมโยงข้อมูลมาจาก spreadsheet รายได้ - รายจ่ายทั้ง 12 เดือน ไว้เรียบร้อยแล้ว

เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ ผู้ศึกษาจึงได้ยกตัวอย่างในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์แต่ละชนิด โดยเริ่มตั้งแต่ การจดบันทึกข้อมูลรายได้ - รายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ การบันทึกข้อมูลลงใน spreadsheet รายเดือน ทั้ง 12 เดือน การประมวลผลในรอบปีใน spreadsheet Y การสรุปผลกำไร - ขาดทุนจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ในรอบปี และการบันทึกจำนวนสัตว์ในฟาร์ม ซึ่งตัวอย่างดังกล่าวผู้ศึกษาได้สมมติขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลและการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ

นายคล้าย ใจดี เลี้ยงกระบือเฉลี่ยทั้งปีจำนวน 16 ตัว แบ่งเป็น เลี้ยงแบบ intensive ใช้แรงงานในครอบครัวช่วยกันเลี้ยงจำนวน 1 คน มีแปลงหญ้าเนเปียร์ จำนวน 3 ไร่ ทั้งนี้ นายคล้ายใช้เวลาในการเลี้ยงกระบือประมาณ 2 ชั่วโมงต่อวัน โดยให้อัตราค่าจ้าง 300 บาท/วัน หรือชั่วโมงละ 37.50 บาท

นายคล้าย ใจดี มีรายได้ - รายจ่ายเงินจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ในปี 2562 ดังนี้

มกราคม 2562	เครื่องตัดหญ้าแบบเหยียง 1 ตัว	5,000 บาท
สัปดาห์ที่ 2	ค่าแร่ธาตุก้อน	50 บาท
	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200 บาท
สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325 บาท
	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200 บาท

วิธีการคิดรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ย

ทรัพย์สินถาวรที่เกษตรกรซื้อ หรือสร้างขึ้น ซึ่งบันทึกไว้ในช่อง ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ตามอายุการใช้งาน เพื่อนำไปรวมเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

$$\text{วิธีการคิดรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายซื้อทรัพย์สินถาวร}}{\text{อายุการใช้งานของทรัพย์สินถาวร}}$$

จากตัวอย่าง

เกษตรกรซื้อเครื่องตัดหญ้าแบบเหยียง จำนวน 1 ตัว เป็นเงิน 5,000 บาท คาดว่าเครื่องตัดหญ้าแบบเหยียงมีอายุการใช้งาน 5 ปี

$$\begin{aligned} \text{ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} &= \frac{5,000}{5} \text{ บาท} \\ &= 1,000 \text{ บาทต่อปี} \end{aligned}$$

ดังนั้น เกษตรกรต้องนำรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี จำนวน 1,000 บาท ไปบันทึกในบัญชีต้นทุน

ภาพที่ 16 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน มกราคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน...มกราคม..											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									1,000.00		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
เครื่องตัดหญ้าแบบเหยียง									1,000.00		
รายจ่าย		-		250.00		-		2,525.00			2,775.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารรยخاب											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ				50.00							50.00
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									1,000.00		2,775.00

* เครื่องตัดหญ้าแบบเหยียง 1 ตัว

ค่าแร่ธาตุก้อน

ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ

ค่าแรงงานในครอบครัว

เพิ่มในรายการทรัพย์สินถาวร และบันทึกจำนวนเงินในช่องค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร โดยบันทึกค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณไว้แล้วคือ จำนวน 1,000 บาท บันทึกจ่ายในข้อ 10 ค่าแร่ธาตุ บันทึกจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง บันทึกจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

กุมภาพันธ์ 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าจ้างพ่อพันธุ์จากนอกฟาร์มมาผสมแม่พันธุ์	1,000	บาท
		ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,100	บาท
		ขายมูลสัตว์	300	บาท

ภาพที่ 17 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในรูปแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน กุมภาพันธ์

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน.....กุมภาพันธ์.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		1,200.00		-		200.00		2,100.00			3,500.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์		1,000.00									1,000.00
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,100.00			2,100.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยاب											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00				200.00					400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		300.00			300.00
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								300.00			300.00
รวมทั้งหมด									-	300.00	3,500.00

* ค่าจ้างพ่อพันธุ์จากนอกฟาร์มมาผสมแม่พันธุ์
ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ
ค่าแรงงานในครอบครัว
ขายมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 2 ค่าจ้างผสมพันธุ์
บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

มีนาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าซื้อฟางแห้ง	500	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าจ้างสัตวแพทย์มาดูอาการกระป๋องไม่สบาย	500	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าจ้าง นายผัน เลี้ยงกระป๋อง 1 วัน	300	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250	บาท
		ค่าซื้อปุ๋ยยูเรียใส่แปลงหญ้า	300	บาท

ภาพที่ 18 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระป๋อง ประจำเดือน มีนาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระป๋อง ประจำเดือน...มีนาคม....											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		500.00		500.00		300.00		2,550.00			3,850.00
1.ค่าซื้อกระป๋อง											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน						300.00					300.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ		500.00									500.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล				500.00							500.00
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระป๋อง)											-
17.ค่าอื่นๆ								300.00			300.00
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายกระป๋องสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระป๋องมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-		3,850.00

* ค่าซื้อฟางแห้ง

ค่าจ้างสัตวแพทย์มาดูอาการกระป๋องป่วย

ค่าจ้าง นายผัน เลี้ยงกระป๋อง 1 วัน

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าซื้อปุ๋ยยูเรียใส่แปลงหญ้า

บันทึกการจ่ายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ

บันทึกการจ่ายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

บันทึกการจ่ายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน

บันทึกการจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการจ่ายในข้อ 17 ค่าอื่นๆ

เมษายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
		ค่าน้ำมันเครื่องใส่เครื่องตัดหญ้า	100	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250	บาท

ภาพที่ 19 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน เมษายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือนเมษายน....											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		300.00		-		200.00		2,250.00			2,750.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		300.00				200.00					500.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-		2,750.00

* ค่าน้ำมันเครื่องใส่เครื่องตัดหญ้า
ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

พฤษภาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325	บาท
		ค่าปุ๋ยใส่แปลงหญ้า	300	บาท
		ขายกระบืออายุมากกว่า 2 ปี	40,000	บาท

ภาพที่ 20 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในรูปแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน พฤษภาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน.....พฤษภาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		-		200.00		2,625.00			3,025.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00				200.00					400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ								300.00			300.00
รายได้	-		-		-		40,000.00			40,000.00	
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป							40,000.00			40,000.00	
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	40,000.00	3,025.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าปุ๋ยใส่แปลงหญ้า

ขายกระบืออายุมากกว่า 2 ปี

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 17 ค่าอื่นๆ

บันทึกการขายได้ในข้อ 2 ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป

มิถุนายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250	บาท
		ขายมูลสัตว์	500	บาท

ภาพที่ 21 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน มิถุนายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน...มิถุนายน...											
ชื่อเกษตรกร...นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		-		200.00		2,250.00			2,650.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาก											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00				200.00					400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		500.00		500.00	
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								500.00		500.00	
รวมทั้งหมด									-	500.00	2,650.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ
ค่าแรงงานในครอบครัว
ขายมูลสัตว์

บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

กรกฎาคม 2562	สัปดาห์ที่ 2	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
		ค่าน้ำมันเครื่องใส่ตัดหญ้า	100	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าซื้อไม้กวาดก้านมะพร้าว	150	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325	บาท
		ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท

ภาพที่ 22 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน กรกฎาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน...กรกฎาคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		-		300.00		150.00		2,525.00			2,975.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม						150.00					150.00
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				300.00				200.00			500.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		-			-	
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	-	2,975.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ
ค่าน้ำมันเครื่องใส่เครื่องตัดหญ้า
ค่าซื้อไม้กวาดก้านมะพร้าว
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 8 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

สิงหาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325	บาท

ภาพที่ 23 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน สิงหาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน.....สิงหาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		-		200.00		2,325.00			2,725.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาก											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00				200.00					400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-		2,725.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

กันยายน 2562	สัปดาห์ที่ 2	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าจ้าง นายแดง เลี้ยงกระบือ 1 วัน	300	บาท
		ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250	บาท
		ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
		ขายกระบือสายพันธุ์ อายุ 1-2 ปี	30,000	บาท

ภาพที่ 24 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในรูปแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน กันยายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน...กันยายน.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		-		200.00		-		2,750.00			2,950.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน								300.00			300.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-				30,000.00			30,000.00
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์								30,000.00			30,000.00
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	30,000.00	2,950.00

* ค่าซื้อฟางแห้ง

ค่าจ้างนายแดงเลี้ยงกระบือ 1 วัน

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ

ขายกระบือสายพันธุ์ อายุ 1-2 ปี

บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกการขายได้ในข้อ 1 -ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์

ตุลาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค้ายาแก้อักเสบ ยาลดไข้ ยาฆ่าเชื้อ	500	บาท
		ค่าสัตวบาลเข้ามาดูอาการกระบือป่วย	500	บาท
		ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325	บาท

ภาพที่ 25 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในรูปแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน ตุลาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน.....ตุลาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		-		1,200.00		2,325.00			3,725.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน						500.00					500.00
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล						500.00					500.00
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00				200.00					400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		-			-	
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	-	3,725.00

* ค่าน้ำมันเครื่องใส่เครื่องตัดหญ้า
ค้ายาแก้อักเสบ ยาลดไข้ ยาฆ่าเชื้อ
ค่าสัตวบาลเข้ามาดูอาการกระบือป่วย
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 9 ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

พฤศจิกายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250	บาท
		ค่าแร่ธาตุก้อน	150	บาท
		ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
		ขายมูลสัตว์	500	บาท

ภาพที่ 26 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในรูปแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือประจำเดือน พฤศจิกายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน...พฤศจิกายน...											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		-		200.00		2,400.00			2,800.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาง											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ								150.00			150.00
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00				200.00					400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการกระบือ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		500.00			500.00
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								500.00			500.00
รวมทั้งหมด									-		500.00
											2,800.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ
ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าแร่ธาตุก้อน
ขายมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าแร่ธาตุ
บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

ธันวาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ขายมูลสัตว์	500	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325	บาท
		ค่าจ้างสัตวบาลมาทำคลอด	500	บาท
		ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ	200	บาท
		ค่าดอกเบี้ยยเงินกู้สำหรับเงินที่กู้มาใช้ในการเลี้ยงกระบือ	5,000	บาท

ภาพที่ 27 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน ธันวาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำเดือน...ธันวาคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....											
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		-		200.00		7,825.00			8,225.00
1.ค่าซื้อกระบือ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ											-
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								500.00			500.00
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00				200.00					400.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการเลี้ยงกระบือ)								5,000.00			5,000.00
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		500.00		-			500.00
1.ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์						500.00					500.00
รวมทั้งหมด									-	500.00	8,225.00

* ค่าดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับเงินที่กู้มาใช้ในการเลี้ยงกระบือ วันที่กรายจ่ายในข้อ 16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้
(สำหรับการกิจการกระบือ)

ค่าจ้างสัตวบาลมาทำคลอด

วันที่กรายจ่ายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้กระบือ

วันที่กรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

ค่าแรงงานในครอบครัว

วันที่กรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

ขายมูลสัตว์

วันที่กรายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

ภาพที่ 28 ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ ประจำปี 2562

รายการ	ม.ค.		ก.พ.		มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		มิ.ย.		ก.ค.		ส.ค.		ก.ย.		ต.ค.		พ.ย.		ธ.ค.		รวมทั้งปี																	
	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/รายได้อื่นๆ													
ต้นทุนค่าใช้สอย	1,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000.00	-	-										
ต้นทุนค่าใช้สอย	1,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000.00	-	-										
รายจ่าย	-	-	2,775.00	-	-	3,500.00	-	-	3,850.00	-	-	2,750.00	-	-	3,025.00	-	-	2,650.00	-	-	2,975.00	-	-	2,725.00	-	-	2,875.00	-	-	3,725.00	-	-	2,800.00	-	-	8,225.00	-	-	41,875.00			
1 ค่าอาหารกระบือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
2 ค่าจ้างรถบรรทุก	-	-	-	-	-	1,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000.00			
3 ค่าจ้างแรงงาน	-	-	-	-	-	-	-	300.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300.00			
4 ค่าพลังงานในครัวเรือน	-	-	2,325.00	-	-	2,100.00	-	-	2,250.00	-	-	2,250.00	-	-	2,325.00	-	-	2,325.00	-	-	2,325.00	-	-	2,175.00	-	-	2,325.00	-	-	2,325.00	-	-	2,250.00	-	-	2,325.00	-	-	27,225.00			
8 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150.00				
9 ค่าเช่าไปรษณีย์/ค่าโทรศัพท์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500.00				
10 ค่าขนส่ง	-	-	50.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200.00					
12 ค่าซื้ออาหาร/ค่าซ่อมแซม/ค่าสัตวบาล	-	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500.00	1,500.00			
13 ค่าขนส่ง/ค่าซ่อมแซม	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	500.00	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	400.00	-	-	4,600.00			
14 ค่าค้ำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
15 ค่าไฟฟ้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
16 ค่าดอกเบี้ยเงินกู้/ค่าดอกเบี้ยเงินฝาก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,000.00			
17 ค่าเชื้อเพลิง	-	-	-	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	300.00	-	-	600.00			
รายได้อื่นๆ	-	-	-	300.00	-	-	-	-	-	40,000.00	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71,800.00			
1 ขายกระบือ/ค่าซากกระบือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,000.00				
2 ขายกระบือ/ค่าซากกระบือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,000.00				
3 รัฐบาล	-	-	-	300.00	-	-	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500.00	-	-	500.00	-	-	500.00	-	-	500.00	-	-	1,800.00			
รวมทั้งหมด	1,000.00	-	2,775.00	-	300.00	3,500.00	-	-	3,850.00	-	-	2,750.00	-	-	40,000.00	3,025.00	-	500.00	2,650.00	-	-	2,975.00	-	-	2,725.00	-	-	30,000.00	2,875.00	-	-	3,725.00	-	-	500.00	2,800.00	-	500.00	8,225.00	1,000.00	71,800.00	41,875.00

จากตัวอย่าง สรุปได้ว่า ในปี 2562 นายคล้าย ใจดี มีกำไรจากการเลี้ยงกระบือจำนวน 28,925 บาท

รายได้

-ขายกระบือสำหรับทำพันธุ์	30,000.00	บาท	
-ขายกระบือมีชีวิตทั่วไป	40,000.00	บาท	
-มูลสัตว์	1,800.00	บาท	
รวมรายได้			71,800.00 บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

-ทรัพย์สินถาวร	1,000	บาท	
-ค่าจ้างผสมพันธุ์	1,000	บาท	
-ค่าจ้างแรงงาน	600	บาท	
-ค่าแรงงานในครอบครัว	27,225	บาท	
-ค่าอาหารหยาบ	500	บาท	
-ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม	150	บาท	
-ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	500	บาท	
-ค่าแร่ธาตุ	200	บาท	
-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	1,500	บาท	
-ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	4,600	บาท	
-ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (สำหรับกิจการกระบือ)	5,000	บาท	
-ค่าอื่นๆ	600	บาท	
รวม ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			42,875.00 บาท

กำไรจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงกระบือ **28,925.00** บาท

ภาพที่ 29 ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนกระบือในฟาร์มรายเดือนปี 2562

แบบบันทึกจำนวนกระบือในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....นายคล้าย ใจดี.....อายุ.....55.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 1232345.....													
ที่อยู่.....66 หมู่ที่ 8 ตำบล นางรอง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนกระบือ เฉลี่ยทั้งปี
รวมกระบือทั้งหมด	16	16	16	16	15	15	17	17	16	17	17	17	16
กระบือแรกเกิด - 6 เดือน	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3
กระบืออายุ 6 เดือน - 1 ปี	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
กระบืออายุ 1 ปี - 2 ปี	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
กระบืออายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป	2	2	2	2	1	1	3	3	2	3	3	3	2
กระบือพ่อพันธุ์	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
กระบือแม่พันธุ์	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

5.2 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ

นายสมบุรณ์ กล้าหาญ เลี้ยงโคเนื้อเฉลี่ยทั้งปีจำนวน 19 ตัว เลี้ยงแบบ intensive ใช้แรงงานในครอบครัวเลี้ยงจำนวน 1 คน มีแปลงหญ้าเนเปียร์ จำนวน 2 ไร่ นายสมบุรณ์ ใช้เวลาในการเลี้ยงโคเนื้อประมาณ 2 ชั่วโมงต่อวัน โดยให้อัตราค่าจ้าง 300 บาท/วัน หรือชั่วโมงละ 37.50 บาท

นายสมบุรณ์ กล้าหาญ มีรายได้ - รายจ่ายเงินจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ในปี 2562 ดังนี้

มกราคม 2562	ค่าซื้อปั้มน้ำไว้ใช้ในแปลงหญ้า 1 ตัว	4,000	บาท
	สัปดาห์ที่ 1 ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2 ค่าจ้างผสมแม่พันธุ์โคเนื้อ	800.00	บาท
	ค่าฟางแห้ง	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
	ค่าต้นข้าวโพดสับ	300.00	บาท
	ขายมูลสัตว์	300.00	บาท

วิธีการคิดรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ย

ทรัพย์สินถาวรที่เกษตรกรซื้อ หรือสร้างขึ้น ซึ่งบันทึกไว้ในช่อง ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ตามอายุการใช้งาน เพื่อนำไปรวมเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

$$\text{วิธีการคิดรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายซื้อทรัพย์สินถาวร}}{\text{อายุการใช้งานของทรัพย์สินถาวร}}$$

จากตัวอย่าง

เกษตรกรซื้อเครื่องปั้มน้ำไว้ใช้ในแปลงหญ้า จำนวน 1 ตัว เป็นเงิน 4,000 บาท คาดว่าเครื่องปั้มน้ำมีอายุการใช้งาน 5 ปี

$$\begin{aligned} \text{ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} &= \frac{4,000}{5} \text{ บาท} \\ &= 800 \text{ บาทต่อปี} \end{aligned}$$

ดังนั้น เกษตรกรต้องนำรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี จำนวน 800 บาท ไปบันทึกในบัญชีต้นทุน

ภาพที่ 30 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน มกราคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน...มกราคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ ก่อหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่...37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									800.00		
โรงเรือน/คอก											
เครื่องปั้มน้ำ									800.00		
รายจ่าย		200.00		1,000.00		-		2,625.00			3,825.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์				800.00							800.00
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ				200.00				300.00			500.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการโคเนื้อ											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		300.00		300.00	
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								300.00		300.00	
รวมทั้งหมด									800.00	300.00	3,825.00

* เครื่องปั้มน้ำใช้ในแปลงหญ้า 1 ตัว

ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
 ค่าจ้างผสมแม่พันธุ์โคเนื้อ
 ค่าฟางแห้ง
 ค่าต้นข้าวโพดสับ
 ค่าแรงงานในครอบครัว

เพิ่มในรายการทรัพย์สินถาวร และบันทึกจำนวนเงินในช่อง
 ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร โดยบันทึกค่าลงทุนในทรัพย์สิน
 ถาวรเฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณไว้แล้วคือ จำนวน 800 บาท
 บันทึกการจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 บันทึกการจ่ายในข้อ 2 ค่าจ้างผสมพันธุ์
 บันทึกการจ่ายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ
 บันทึกการจ่ายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ
 บันทึกการจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

กุมภาพันธ์ 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าฟางแห้ง	500.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,100.00	บาท

ภาพที่ 31 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน กุมภาพันธ์

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน.....กุมภาพันธ์.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ ก่ออายุ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		-		500.00		2,100.00			2,800.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,100.00			2,100.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ						500.00					500.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการโคเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	-	2,800.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
ค่าฟางแห้ง
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

มีนาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าซื้อโคเนื้อเพศผู้สำหรับขุน 1 ตัว	25,000.00	บาท
		ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าแร่ธาตุก้อน	150.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		ขายแม่โคเนื้อปลดระวาง 1 ตัว	35,000.00	บาท

ภาพที่ 32 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน มีนาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน...มีนาคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบูรณ์ กล้าหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		25,200.00		300.00		150.00		2,325.00			27,975.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ		25,000.00									25,000.00
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ				300.00							300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ						150.00					150.00
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการโคเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		35,000.00			35,000.00
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป								35,000.00			35,000.00
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	35,000.00	27,975.00

* ค่าซื้อโคเนื้อเพศผู้สำหรับขุน 1 ตัว
 ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
 ค่าหญ้าสด
 ค่าแร่ธาตุก้อน
 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ขายแม่โคเนื้อปลดระวาง 1 ตัว

บันทึกการขายในข้อ 1 ค่าซื้อโคเนื้อ
 บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ
 บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าแร่ธาตุ
 บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
 บันทึกการขายในข้อ 2 ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป

เมษายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าปุ๋ยยูเรียใส่แปลงหญ้า	100.00	บาท
		ค่าซื้อต้นข้าวโพดสับ	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ขายมูลสัตว์	500.00	บาท
		ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท

ภาพที่ 33 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน เมษายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน...เมษายน...											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ ก่อหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่าช้าง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		400.00		-		2,250.00			2,850.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ				300.00							300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการโคเนื้อ											-
17.ค่าอื่นๆ				100.00							100.00
รายได้		-		-		-		500.00			500.00
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								500.00			500.00
รวมทั้งหมด									-	500.00	2,850.00

* ค่าปุ๋ยยูเรียใส่แปลงหญ้า
ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
ค่าต้นข้าวโพดสับ
ค่าแรงงานในครอบครัว
ขายมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 17 ค่าอื่นๆ
บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
บันทึกการขายในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

พฤษภาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค้ายาแก้อักเสบ	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท

ภาพที่ 34 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน พฤษภาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน....พฤษภาคม....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ กสิบาล.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		300.00		300.00		2,325.00			3,125.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ				300.00							300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน						300.00					300.00
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับกิจการโคเนื้อ											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	-	3,125.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
ค่าหญ้าสด
ค้ายาแก้อักเสบ
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ
บันทึกรายจ่ายในข้อ 8 ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

มิถุนายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท

ภาพที่ 35 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน มิถุนายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน...มิถุนายน....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ กุลหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		300.00		200.00		-		2,250.00			2,750.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ		300.00									300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00							200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการโคเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	-	2,750.00

* ค่าหญ้าสด

ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน

ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการจ่ายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ

บันทึกการจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกการจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

กรกฎาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		ขายมูลสัตว์	300.00	บาท

ภาพที่ 36 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน กรกฎาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน.....กรกฎาคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ ก่อหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่าช้าง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		300.00		-		2,325.00			2,825.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ				300.00							300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับกิจการโคเนื้อ											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		300.00		300.00	
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อที่มีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								300.00			300.00
รวมทั้งหมด									-	300.00	2,825.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
ค่าหญ้าสด
ค่าแรงงานในครอบครัว
ขายมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

สิงหาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าจ้างผสมเทียม	500.00	บาท
		ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าแร่ธาตุก้อน	150.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท

ภาพที่ 37 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน สิงหาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน...สิงหาคม....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ ก่อหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่...37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		800.00		150.00		2,325.00			3,475.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์				500.00							500.00
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาก				300.00							300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ควักชัน											-
10.ค่าแร่ธาตุ						150.00					150.00
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการโคเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	-	3,475.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
ค่าจ้างผสมเทียม
ค่าแร่ธาตุก้อน
ค่าหญ้าสด
ค่าแร่ธาตุก้อน
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 2 ค่าจ้างผสมพันธุ์
บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าแร่ธาตุ
บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาก
บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าแร่ธาตุ
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

กันยายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าสัตวบาลมาดูโคป่วย	500.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
		ค่าซ่อมหลังคาโรงเรือนโคเนื้อ	1,000.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250	บาท

ภาพที่ 38 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน กันยายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน...กันยายน....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุรณ์ กล้าหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่าช้าง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		500.00		200.00		1,300.00		2,250.00			4,250.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ						300.00					300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแรงธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล		500.00									500.00
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00							200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการโคเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ						1,000.00					1,000.00
รายได้	-		-		-		-			-	-
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	-	4,250.00

* ค่าสัตวบาลมาดูโคป่วย
ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
ค่าหญ้าสด
ค่าซ่อมหลังคาโรงเรือนโคเนื้อ
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกจ่ายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
บันทึกจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกจ่ายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ
บันทึกจ่ายในข้อ 17 ค่าอื่นๆ
บันทึกจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

ตุลาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท

ภาพที่ 39 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน ตุลาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน...ตุลาคม....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ ก่อหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		300.00		-		2,325.00			2,825.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาก				300.00							300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการโคเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		-			-	
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	-	2,825.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
ค่าหญ้าสด
ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกจ่ายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาก
บันทึกจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

พฤศจิกายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
		ขายมูลสัตว์	500.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		ขายโคเนื้อสายพันธุ์ 1 ตัว	40,000.00	บาท

ภาพที่ 40 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในรูปแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน พฤศจิกายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน...พฤศจิกายน....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ ก่อหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่าช้าง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		300.00		-		2,250.00			2,750.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
5.ค่าอาหารชั้น											-
6.ค่าอาหารหยาก				300.00							300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ควักชัน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับกิจการโคเนื้อ											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-	500.00		40,000.00			40,500.00	
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์							40,000.00			40,000.00	
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป										-	
3.ขายมูลสัตว์					500.00					500.00	
รวมทั้งหมด									-	40,500.00	2,750.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน
ค่าหญ้าสด
ค่าแรงงานในครอบครัว
ขายมูลสัตว์
ขายโคเนื้อสายพันธุ์ 1 ตัว

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาก
บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์
บันทึกการขายรายได้ข้อ 1 ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์

ธันวาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	ค่าหญ้าสด	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่กู้มาใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ	3,000.00	บาท

ภาพที่ 41 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน ธันวาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำเดือน.....ธันวาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ ก่อหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....											
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รั้วไฟฟ้า											
รายจ่าย		200.00		300.00		-		5,325.00			5,825.00
1.ค่าซื้อโคเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
5.ค่าอาหารข้น											-
6.ค่าอาหารหยาบ				300.00							300.00
7.ค่าอาหาร TMR											-
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00									200.00
14.ค่าน้ำ											-
15.ค่าไฟฟ้า											-
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับกิจการโคเนื้อ								3,000.00			3,000.00
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		-			-
1.ขายโคเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-		5,825.00

* ค่าน้ำมันตัดหญ้าให้โคกิน

ค่าหญ้าสด

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่กู้มาใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอาหารหยาบ

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายรายได้ข้อ 16 ค่าดอกเบี้ยเงินกู้

ภาพที่ 42 ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อประจำปี 2562

บัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ประจำปี 2562
 ชื่อเกษตรกร.....นายสมบุญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....
 หมู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่าช้าง อำเภอโนนสูงบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์.....

รายการ	ม.ค.		ก.พ.		มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		มิ.ย.		ก.ค.		ส.ค.		ก.ย.		ต.ค.		พ.ย.		ธ.ค.		รวมทั้งปี						
	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร	รายได้	ต้นทุน/สิ้นทรัพย์ถาวร				
ค่าซื้อสัตว์ถาวร	800.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	800.00	-			
โรงเรือนคอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
ค่าซื้อคอก	800.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	800.00	-			
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
รายจ่าย	-	-	3,825.00	-	2,800.00	-	27,975.00	-	2,850.00	-	3,125.00	-	2,750.00	-	2,825.00	-	3,475.00	-	4,250.00	-	2,825.00	-	2,750.00	-	5,825.00	-	-	65,275.00			
1 ค่าซื้อคอก	-	-	-	-	-	-	25,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25,000.00				
2 ค่าจ้างรถบรรทุก	-	-	800.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,300.00			
3 ค่าจ้างแรงงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
4 ค่าแรงจูงในคอกสัตว์	-	-	2,325.00	-	2,100.00	-	2,325.00	-	2,250.00	-	2,325.00	-	2,250.00	-	2,325.00	-	2,325.00	-	2,250.00	-	2,325.00	-	2,250.00	-	2,325.00	-	-	27,975.00			
5 ค่าอาหารขี้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
6 ค่าอาหารหยาบ	-	-	500.00	-	500.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	-	4,000.00			
7 ค่าอาหาร TMR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
8 ค่าอุปกรณ์วัสดุอื่นที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
9 ค่าของขี้สัตว์ที่ขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300.00			
10 ค่าพันธุ์สัตว์	-	-	-	-	-	-	150.00	-	-	-	-	-	-	-	-	150.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300.00			
11 ค่าขนส่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500.00			
13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	-	2,400.00			
14 ค่าน้ำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
15 ค่าไฟฟ้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
16 ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการนี้)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,000.00			
17 ค่าอื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,100.00			
รายได้	-	300.00	-	-	-	-	35,000.00	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76,600.00				
1 ขายโคเนื้อสัตว์ที่พันธุ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,000.00			
2 ขายโคเนื้อสัตว์ที่พันธุ์	-	-	-	-	-	-	35,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,000.00			
3 ขายโคเนื้อสัตว์ที่พันธุ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35,000.00			
3 ขายโคเนื้อสัตว์ที่พันธุ์	-	300.00	-	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,600.00			
รวมผล	800.00	300.00	3,825.00	-	2,800.00	-	35,000.00	27,975.00	500.00	2,850.00	-	3,125.00	-	2,750.00	-	300.00	2,825.00	-	3,475.00	-	4,250.00	-	2,825.00	-	40,500.00	2,750.00	-	5,825.00	800.00	76,600.00	65,275.00

จากตัวอย่าง สรุปได้ว่า นายสมบุรณ์ กล้าหาญ มีกำไรจากการเลี้ยง โคเนื้อในปี 2562 จำนวน 11,523 บาท

รายได้

-ขายโคเนื้อมีชีวิตทั่วไป	75,000.00	บาท
-ขายมูลสัตว์	1,600.00	บาท
รวมรายได้	76,600.00	บาท

หัก บัญชี/ค่าใช้จ่าย

-ค่าทรัพย์สินถาวร	800.00	บาท
-ค่าซื้อเนื้อ	25,000.00	บาท
-ค่าจ้างผสมพันธุ์	1,300.00	บาท
-ค่าแรงงานในครอบครัว	27,375.00	บาท
-ค่าอาหารหยาบ	4,000.00	บาท
-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	300.00	บาท
-ค่าแร่ธาตุ	300.00	บาท
-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	500.00	บาท
-ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2,400.00	บาท
-ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการโคเนื้อ)	3,000.00	บาท
-ค่าอื่นๆ	1,100.00	บาท
รวม ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	67,275.00	บาท

กำไรจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ 11,325.00 บาท

ภาพที่ 43 ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนโคเนื้อในฟาร์มรายเดือนปี 2562

แบบบันทึกจำนวนโคเนื้อในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบูรณ์ กล้าหาญ.....อายุ.....45.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....087 1324679.....													
ที่อยู่.....37 หมู่ที่ 11 ตำบลท่ายาง อำเภอโนนสมบูรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนโคเนื้อ เฉลี่ยทั้งปี
รวมโคเนื้อทั้งหมด	18	18	18	18	18	18	20	20	20	20	19	19	19
โคเนื้อแรกเกิด - 6 เดือน	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
โคเนื้ออายุ 6 เดือน - 1 ปี	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3
โคเนื้ออายุ 1 ปี - 2 ปี	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4
โคเนื้ออายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป	4	4	3	3	3	3	5	5	5	5	4	4	4
โคเนื้อพ่อพันธุ์	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
โคเนื้อแม่พันธุ์	4	4	5	5	5	5	7	7	7	7	7	7	6

5.3 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร

นายรักงาน การดี เลี้ยงสุกรขุนจำนวน 800 ตัวต่อปี เลี้ยงปีละ 2 รอบๆ ละ 400 ตัว โดยซื้อลูกสุกรที่น้ำหนัก 20 กิโลกรัม ราคาตัวละ 1,800 บาท ใช้เวลาเลี้ยง 4.5 เดือน/รอบ ขายสุกรที่น้ำหนัก 100 กิโลกรัม ราคาขายตัวละ 7,000 บาท เลี้ยงโดยใช้อาหารสำเร็จรูป จ้างแรงงานจำนวน 2 คน ค่าจ้างเดือนละ 10,000 บาทต่อคน ใช้แรงงานในครอบครัวเลี้ยงจำนวน 1 คน ใน 1 ปี เลี้ยง 2 รอบ (รอบที่ 1 ม.ค.-พ.ค. พักแล้ว มิ.ย. พัก/ รอบที่ 2 ก.ค.-พ.ย. พักแล้ว ธ.ค.)

นายรักงาน การดี มีรายได้ - รายจ่ายเงินจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ในปี 2562 ดังนี้

มกราคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ค่าซื้อลูกสุกร น้ำหนัก 20 กก. 400 ตัว	720,000.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,300.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	134,400.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	5,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	5,000.00	บาท

ภาพที่ 44 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน มกราคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน..มกราคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายกรังงาน การดี.....อายุ.....40..ปี เบอร์โทรศัพท์.....085 1467823.....											
ที่อยู่.....39 หมู่ที่ 10 ตำบลพนมวัง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		720,000.00		-		-		174,000.00			894,000.00
1.ค่าซื้อสุกร		720,000.00									720,000.00
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน								20,000.00			20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								9,300.00			9,300.00
5.ค่าอาหาร								134,400.00			134,400.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน								5,000.00			5,000.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								4,000.00			4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ								1,000.00			1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		5,000.00			5,000.00
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมัธยมทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								5,000.00			5,000.00
รวมทั้งหมด									-		5,000.00
											894,000.00

* ค่าซื้อลูกสุกร น้ำหนัก 20 กก. 400 ตัว
 ค่าจ้างแรงงาน 2 คน
 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าอาหารสำเร็จรูป
 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า
 ขายมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 1 ค่าซื้อสุกร
 บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน
 บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
 บันทึกการขายในข้อ 5 ค่าอาหาร
 บันทึกการขายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
 บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
 บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าน้ำ
 บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า
 บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

กุมภาพันธ์ 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	8,400.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	168,000.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	5,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	5,000.00	บาท

ภาพที่ 45 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน กุมภาพันธ์

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน.....กุมภาพันธ์.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายจักรงาน การดี.....อายุ.....40..ปี เบอร์โทรศัพท์.....085 1467823.....											
ที่อยู่.....39 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองวัง อำเภอกวนชน จังหวัดพิจิตร.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ต้นทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		206,700.00			206,700.00
1.ค่าซื้อสุกร											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน								20,000.00			20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								8,400.00			8,400.00
5.ค่าอาหาร								168,000.00			168,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน								5,000.00			5,000.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								4,000.00			4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ								1,000.00			1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		5,000.00			5,000.00
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								5,000.00			5,000.00
รวมทั้งหมด									-		5,000.00
											206,700.00

* ค่าจ้างแรงงาน 2 คน

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าอาหารสำเร็จรูป

ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 5 ค่าอาหาร

บันทึกการขายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าน้ำ

บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า

บันทึกการขายในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

มีนาคม 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,300.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	201,600.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	5,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขायมูลสัตว์	5,000.00	บาท

ภาพที่ 46 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน มีนาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่า ใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่า ใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรียน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		241,200.00			241,200.00
1.ค่าซื้อสุกร											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน								20,000.00			20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								9,300.00			9,300.00
5.ค่าอาหาร								201,600.00			201,600.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน								5,000.00			5,000.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								4,000.00			4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ								1,000.00			1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		5,000.00			5,000.00
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								5,000.00			5,000.00
รวมทั้งหมด									-		5,000.00
											241,200.00

* ค่าจ้างแรงงาน 2 คน

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าอาหารสำเร็จรูป

ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขायมูลสัตว์

บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหาร

บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

บันทึกรายจ่ายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าน้ำ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขायมูลสัตว์

เมษายน 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,000.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	235,200.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	5,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขायมูลสัตว์	5,000.00	บาท

ภาพที่ 47 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน เมษายน

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		274,500.00			274,500.00
1.ค่าซื้อสุกร											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน								20,000.00			20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								9,000.00			9,000.00
5.ค่าอาหาร								235,200.00			235,200.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน								5,000.00			5,000.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								4,000.00			4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ								1,000.00			1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		5,000.00			5,000.00	
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมัธยมหัวไป											-
3.ขายมูลสัตว์							5,000.00			5,000.00	
รวมทั้งหมด									-	5,000.00	274,500.00

* ค่าจ้างแรงงาน 2 คน

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าอาหารสำเร็จรูป

ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขायมูลสัตว์

บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหาร

บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

บันทึกรายจ่ายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าน้ำ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขायมูลสัตว์

พฤษภาคม 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	126,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	2,500.00	บาท
		-ขายสุกร 380 ตัว	2,660,000.00	บาท
		-ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	2,500.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,300.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท

ภาพที่ 48 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน พฤษภาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		128,500.00		-		34,600.00			163,100.00
1.ค่าซื้อสุกร											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน								20,000.00			20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								9,300.00			9,300.00
5.ค่าอาหาร				126,000.00							126,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน				2,500.00							2,500.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								4,000.00			4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ								1,000.00			1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		2,662,500		-		-			2,662,500.00
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป				2,660,000							2,660,000.00
3.ขายมูลสัตว์				2,500							2,500.00
รวมทั้งหมด									-		2,662,500.00
											163,100.00

- * ค่าจ้างแรงงาน 2 คน
- ค่าแรงงานในครอบครัว
- ค่าอาหารสำเร็จรูป
- ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
- ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
- ค่าน้ำ
- ค่าไฟฟ้า
- ขายมูลสัตว์
- ขายสุกรจำนวน 380 ตัว

- บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน
- บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
- บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหาร
- บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
- บันทึกรายจ่ายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
- บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าน้ำ
- บันทึกรายจ่ายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า
- บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์
- บันทึกรายได้ในข้อ 2 ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป

มิถุนายน พักเล่า

กรกฎาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ค่าซื้อลูกสุกร น้ำหนัก 20 กก. 400 ตัว	720,000.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,300.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	134,400.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	5,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	5,000.00	บาท

ภาพที่ 49 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน กรกฎาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน.....กรกฎาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายรักงาน การดี.....อายุ.....40...ปี เบอร์โทรศัพท์.....085 1467823.....											
ที่อยู่.....39 หมู่ที่ 10 ตำบลพนมวัง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		720,000.00		-		-		174,000.00			894,000.00
1.ค่าซื้อสุกร		720,000.00									720,000.00
2.ค่าจ้างสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน							20,000.00				20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว							9,300.00				9,300.00
5.ค่าอาหาร							134,400.00				134,400.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน							5,000.00				5,000.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล							4,000.00				4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ							1,000.00				1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า							300.00				300.00
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		5,000.00			5,000.00	
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมัธยมตัวไป											-
3.ขายมูลสัตว์							5,000.00			5,000.00	
รวมทั้งยอด									-	5,000.00	894,000.00

* ค่าซื้อลูกสุกร น้ำหนัก 20 กก. 400 ตัว
 ค่าจ้างแรงงาน 2 คน
 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าอาหารสำเร็จรูป
 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า
 ขายมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 1 ค่าซื้อสุกร
 บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน
 บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
 บันทึกการขายในข้อ 5 ค่าอาหาร
 บันทึกการขายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
 บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
 บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าน้ำ
 บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า
 บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

สิงหาคม 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,300.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	168,000.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	5,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขायมูลสัตว์	5,000.00	บาท

ภาพที่ 50 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน สิงหาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน.....สิงหาคม....											
ชื่อกษัตริย์.....นายจ้างงาน การดี.....อายุ.....40..ปี เบอร์โทรศัพท์.....085 1467823.....											
ที่อยู่.....39 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองวัง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		207,600.00			207,600.00
1.ค่าซื้อสุกร											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน							20,000.00				20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว							9,300.00				9,300.00
5.ค่าอาหาร							168,000.00				168,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน							5,000.00				5,000.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล							4,000.00				4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ							1,000.00				1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า							300.00				300.00
13.ค่าคอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-	5,000.00			5,000.00	
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมัธยมหัวไป											-
3.ขายมูลสัตว์							5,000.00			5,000.00	
รวมทั้งหมด									-	5,000.00	207,600.00

* ค่าจ้างแรงงาน 2 คน

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าอาหารสำเร็จรูป

ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขायมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 5 ค่าอาหาร

บันทึกการขายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าน้ำ

บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า

บันทึกการขายในข้อ 3 ขायมูลสัตว์

กันยายน 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,000.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	201,600.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	5,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขायมูลสัตว์	5,000.00	บาท

ภาพที่ 51 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน กันยายน

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		240,900.00			240,900.00
1.ค่าซื้อสุกร											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน								20,000.00			20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								9,000.00			9,000.00
5.ค่าอาหาร								201,600.00			201,600.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน								5,000.00			5,000.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								4,000.00			4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ								1,000.00			1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		5,000.00			5,000.00	
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมัธยมทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์							5,000.00			5,000.00	
รวมทั้งหมด									-	5,000.00	240,900.00

* ค่าจ้างแรงงาน 2 คน

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าอาหารสำเร็จรูป

ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขायมูลสัตว์

บันทึกการจ่ายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน

บันทึกการจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหาร

บันทึกการจ่ายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

บันทึกการจ่ายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

บันทึกการจ่ายในข้อ 11 ค่าน้ำ

บันทึกการจ่ายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า

บันทึกการจ่ายได้ในข้อ 3 ขायมูลสัตว์

ตุลาคม 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,300.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	235,200.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	5,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขायมูลสัตว์	5,000.00	บาท

ภาพที่ 52 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน ตุลาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน.....ตุลาคม.....											
ชื่อกษัตริย์.....นายจ้างงาน การดี.....อายุ.....40..ปี เบอร์โทรศัพท์.....085 1467823.....											
ที่อยู่.....39 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองวัง อำเภอกวนชนุน จังหวัดพิจิตร.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		274,800.00			274,800.00
1.ค่าซื้อสุกร											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน								20,000.00			20,000.00
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								9,300.00			9,300.00
5.ค่าอาหาร								235,200.00			235,200.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน								5,000.00			5,000.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								4,000.00			4,000.00
10.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11.ค่าน้ำ								1,000.00			1,000.00
12.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)											-
14.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		5,000.00			5,000.00	
1.ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายสุกรมัธยมหัวไป											-
3.ขายมูลสัตว์							5,000.00			5,000.00	
รวมทั้งหมด									-	5,000.00	274,800.00

* ค่าจ้างแรงงาน 2 คน

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าอาหารสำเร็จรูป

ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขायมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 5 ค่าอาหาร

บันทึกการขายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน

บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล

บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าน้ำ

บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า

บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขायมูลสัตว์

พุดศจิกายน 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	126,000.00	บาท
		-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	2,500.00	บาท
		-ขายสุกร 380 ตัว	2,660,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	2,500.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าจ้างแรงงาน 2 คน	20,000.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	9,000.00	บาท
		-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำ	1,000.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ค่าดอกเบี้ยเงินกู้	800,000.00	บาท

ภาพที่ 53 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำเดือน พุดศจิกายน

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่างลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		128,500		-		834,300			962,800
1. ค่าซื้อสุกร											-
2. ค่าจ้างสมทบพันธุ์											-
3. ค่าจ้างแรงงาน								20,000			20,000
4. ค่าแรงงานในครอบครัว								9,000			9,000
5. ค่าอาหาร				126,000							126,000
6. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน				2,500							2,500
8. ค่าขนส่ง											-
9. ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล								4,000			4,000
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง											-
11. ค่าน้ำ								1,000			1,000
12. ค่าไฟฟ้า								300			300
13. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการสุกร)								800,000			800,000
14. ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		2,662,500		-		-			2,662,500
1. ขายสุกรสำหรับทำพันธุ์											-
2. ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป				2,660,000							2,660,000
3. ขายมูลสัตว์				2,500							2,500
รวมทั้งหมด									-		2,662,500
											962,800

* ค่าจ้างแรงงาน 2 คน
 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าอาหารสำเร็จรูป
 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า
 ขายมูลสัตว์
 ขายสุกรจำนวน 380 ตัว
 ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่กู้มาใช้ในการเลี้ยงสุกร
 เดือนธันวาคม พักแล้ว

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าจ้างแรงงาน
 บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
 บันทึกการขายในข้อ 5 ค่าอาหาร
 บันทึกการขายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน
 บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล
 บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าน้ำ
 บันทึกการขายในข้อ 12 ค่าไฟฟ้า
 บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์
 บันทึกการขายได้ในข้อ 2 ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป
 บันทึกการขายรายได้ข้อ 16 ค่าดอกเบี้ยเงินกู้

ภาพที่ 54 ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำปี 2562

แบบบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร ประจำปี 2562.
 ชื่อเกษตรกร...นางชัชวาล กาลดี.....อายุ...๕๐.ปี เบอร์โทรศัพท์...085 1467823....
 ที่อยู่...39 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองบัว อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง.....

รายการ	ม.ล.		ก.พ.		มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		พ.ย.		ก.ค.		ธ.ค.		ก.ย.		อ.ส.		พ.บ.		อ.ร.		รวมทั้งปี												
	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	รายได้	ต้นทุน/เงินที่จ่าย	ต้นทุน/เงินที่จ่าย										
พื้นที่เลี้ยงสุกร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
โรงเรือนสุกร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
โรงไฟฟ้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
7.ค่าจ้าง	-	-	894,000.00	-	206,700.00	-	241,200.00	-	274,500.00	-	163,100.00	-	-	894,000.00	-	207,600.00	-	240,900.00	-	274,800.00	-	-	962,800.00	-	-	-	-	4,359,600.00									
1.ค่าซื้อสุกร	-	-	720,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	720,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,440,000.00									
2.ค่าจ้างแม่พันธุ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
3.ค่าจ้างแรงงาน	-	-	20,000.00	-	20,000.00	-	20,000.00	-	20,000.00	-	20,000.00	-	-	20,000.00	-	20,000.00	-	20,000.00	-	20,000.00	-	-	20,000.00	-	-	-	-	200,000.00									
4.ค่าพลังงานในครอบครัว	-	-	9,300.00	-	8,400.00	-	9,300.00	-	9,000.00	-	9,300.00	-	-	9,300.00	-	9,300.00	-	9,000.00	-	9,300.00	-	-	9,000.00	-	-	-	-	91,200.00									
5.ค่าอาหาร	-	-	134,400.00	-	168,000.00	-	201,600.00	-	235,200.00	-	126,000.00	-	-	134,400.00	-	168,000.00	-	201,600.00	-	235,200.00	-	-	126,000.00	-	-	-	-	1,730,400.00									
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองไม่ถาวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
7.ค่าของเงินฝาก/ค่าใช้	-	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	2,500.00	-	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	-	2,500.00	-	-	-	-	45,000.00									
8.ค่าขนส่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
9.ค่าบริการทางการแพทย์/สัตวบาล	-	-	4,000.00	-	4,000.00	-	4,000.00	-	4,000.00	-	4,000.00	-	-	4,000.00	-	4,000.00	-	4,000.00	-	4,000.00	-	-	4,000.00	-	-	-	-	40,000.00									
10.ค่าฉนวนกันความร้อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
11.ค่าน้ำ	-	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	-	1,000.00	-	-	-	-	10,000.00									
12.ค่าไฟฟ้า	-	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	-	300.00	-	-	-	-	3,000.00									
13.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการสุกร)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	800,000.00									
14.ค่าอื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
รวมได้	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	2,662,500.00	-	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	2,662,500.00	-	-	-	-	5,365,000.00									
1.ขายสุกรชำแหละ/ชำแหละ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
2.ขายสุกรมีชีวิต/ชำแหละ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,660,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,660,000.00	-	-	-	-	5,320,000.00									
3.เงินสด	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	2,500.00	-	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	-	2,500.00	-	-	-	-	-	45,000.00									
รวมผลขาด	-	5,000.00	894,000.00	-	5,000.00	206,700.00	-	5,000.00	241,200.00	-	5,000.00	274,500.00	-	2,662,500.00	163,100.00	-	-	-	5,000.00	894,000.00	-	5,000.00	207,600.00	-	5,000.00	240,900.00	-	5,000.00	274,800.00	-	2,662,500.00	962,800.00	-	-	-	5,365,000.00	4,359,600.00

จากตัวอย่าง สรุปได้ว่า นายรักงาน การดี มีกำไรจากการเลี้ยงสุกรในปี 2562 จำนวน 1,005,400 บาท
รายได้

-ขายสุกรมีชีวิตทั่วไป	5,320,000.00	บาท	
-ขายมูลสัตว์	45,000.00	บาท	
รวมรายได้			5,365,000.00 บาท
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
-ค่าซื้อสุกร-	1,440,000.00	บาท	
-ค่าจ้างแรงงาน	200,000.00	บาท	
-ค่าแรงงานในครอบครัว	91,200.00	บาท	
-ค่าอาหารชั้น	1,730,400.00	บาท	
-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน	45,000.00	บาท	
-ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล	40,000.00	บาท	
-ค่าน้ำ	10,000.00	บาท	
-ค่าไฟฟ้า	3,000.00	บาท	
-ค่าดอกเบี้ยเงินกู้	800,000.00	บาท	
รวม ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			4,359,600.00 บาท
กำไรจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกร			<u>1,005,400.00</u> บาท

ภาพที่ 55 ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนสุกรในฟาร์มรายเดือนปี 2562

แบบบันทึกจำนวนสุกรในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....นายรังกาน การดี.....อายุ.....40...ปี เบอร์โทรศัพท์.....085 1467823.....													
ที่อยู่.....39 หมู่ที่ 10 ตำบลพนมวัง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนสุกร เฉลี่ยทั้งปี
รวมสุกรทั้งหมด	400	390	385	380	380	-	400	390	385	380	380	-	387
ลูกสุกร													
สุกรเล็ก	400						400						
สุกรรุ่น		390	385					390	385				
สุกรขุน				380	380					380	380		
สุกรสาวทดแทน													
สุกรแม่พันธุ์													
สุกรพ่อพันธุ์													

5.4 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ

นายสมใจ รักชาติ เลี้ยงแพะเนื้อทุกช่วงอายุเฉลี่ยทั้งปีจำนวน 101 ตัว จำหน่ายทั้งแพะสายพันธุ์และแพะทั่วไป ใช้แรงงานในครอบครัวเลี้ยงจำนวน 1 คน เลี้ยงแบบ intensive มีแปลงหญ้าผสม จำนวน 3 ไร่ นายสมใจ ใช้เวลาในการเลี้ยงแพะเนื้อวันละ 4 ชั่วโมง โดยให้อัตราค่าจ้าง 300 บาท/วัน หรือชั่วโมงละ 37.50 บาท

นายสมใจ รักชาติ มีรายได้ – รายจ่ายเงินจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ในปี 2562 ดังนี้

มกราคม 2562	-ซื้อเครื่องสับหญ้ามือ 2	10,000.00	บาท
สัปดาห์ที่ 2	-ค่าเมล็ดถั่วเหลืองบด	1,000.00	บาท
	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
	-ค่าแร่ธาตุก้อน	1,500.00	บาท
สัปดาห์ที่ 3	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
	-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
	-ค่าน้ำ	200.00	บาท
	-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,650.00	บาท
	-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท
	-ขายแพะเนื้อทำพันธุ์ 3 ตัว	20,000.00	บาท
	-ขายแพะเนื้อทั่วไป 4 ตัว	12,000.00	บาท

วิธีการคิดรายจ่ายทรัพย์สินถาวรเฉลี่ย

ทรัพย์สินถาวรที่เกษตรกรซื้อ หรือสร้างขึ้น ซึ่งบันทึกไว้ในช่อง ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ตามอายุการใช้งาน เพื่อนำไปรวมเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

$$\text{วิธีการคิดรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายซื้อทรัพย์สินถาวร}}{\text{อายุการใช้งานของทรัพย์สินถาวร}}$$

จากตัวอย่าง

เกษตรกรซื้อเครื่องสับหญ้า จำนวน 1 ตัว เป็นเงิน 10,000 บาท คาดว่าเครื่องสับหญ้ามียอายุการใช้งาน 10 ปี

$$\begin{aligned} \text{ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} &= \frac{10,000}{10} \text{ บาท} \\ &= 1,000 \text{ บาทต่อปี} \end{aligned}$$

ดังนั้น เกษตรกรต้องนำรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี จำนวน 1,000 บาท ไปบันทึกในบัญชีต้นทุน

ภาพที่ 56 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน มกราคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน.....มกราคม....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ รักชาติ.....อายุ.....35.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....092 5467893...											
ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									1,000.00		
โรงเรือน/คอก											
เครื่องสับหญ้า									1,000.00		
รายจ่าย		-		3,500.00		1,400.00		5,650.00			10,550.00
1. ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2. ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3. ค่าจ้างแรงงาน											-
4. ค่าแรงงานในครอบครัว								4,650.00			4,650.00
5. ค่าอาหารชั้น				2,000.00							2,000.00
6. ค่าอาหารหยาย						500.00					500.00
7. ค่าอาหาร TMR								1,000.00			1,000.00
8. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10. ค่าแร่ธาตุ				1,500.00							1,500.00
11. ค่าขนส่ง											-
12. ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง						400.00					400.00
14. ค่าน้ำ						200.00					200.00
15. ค่าไฟฟ้า						300.00					300.00
16. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการเลี้ยงแพะเนื้อ)											-
17. ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		32,000.00			32,000.00
1. ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์								20,000.00			20,000.00
2. ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป								12,000.00			12,000.00
3. ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									1,000.00		32,000.00
											10,550.00

* ซื้อเครื่องสับหญ้ามือ 2

เพิ่มในรายการทรัพย์สินถาวร และบันทึกจำนวนเงินในช่อง
ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร โดยบันทึกค่าลงทุนในทรัพย์สิน
ถาวรเฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณไว้แล้วคือ จำนวน 1,000 บาท

ค่าเมล็ดถั่วเหลืองบด

ค่าอาหารสำเร็จรูป

ค่าแร่ธาตุก้อน

ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง

ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ค่าแรงงานในครอบครัว

ขายแพะเนื้อทำพันธุ์ 3 ตัว

ขายแพะเนื้อทั่วไป 4 ตัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น

บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น

บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าแร่ธาตุ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาย

บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกรายจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์

บันทึกรายได้ในข้อ 2 ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป

กฎหมายพันธุ์ 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าซื้อแม่แพะ 5 ตัว	50,000.00	บาท
		-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,200.00	บาท
		-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท
		-ขายแพะเมื่อมีชีวิตทั่วไป	30,000.00	บาท

วิธีการคิดรายจ่ายค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปี

ค่าพันธุ์สัตว์ที่เกษตรกรซื้อมาใช้สำหรับการเป็นพ่อแม่พันธุ์ เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นค่าพันธุ์สัตว์เฉลี่ยต่อปี ตามอายุการใช้งาน เพื่อนำไปรวมเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ สำหรับอายุการใช้งานแม่แพะคิดเฉลี่ย 6 ปีต่อแม่

$$\text{วิธีการคิดรายจ่ายค่าแม่พันธุ์เฉลี่ยต่อปี} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายซื้อแม่พันธุ์}}{\text{อายุการใช้งานของแม่พันธุ์}}$$

จากตัวอย่าง

เกษตรกรซื้อแม่แพะ จำนวน 5 ตัว เป็นเงิน 50,000 บาท คาดว่าแม่แพะแต่ละตัวมีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปี

$$\begin{aligned} \text{ค่าแม่พันธุ์เฉลี่ยต่อปี} &= \frac{50,000}{5} \text{ บาท} \\ &= 10,000 \text{ บาทต่อปี} \end{aligned}$$

ภาพที่ 57 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน กุมภาพันธ์

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน...กุมภาพันธ์....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ รัชชาติ.....อายุ.....35.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....092 5467893...											
ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-	12,000.00		1,400.00		5,200.00				18,600.00
1.ค่าซื้อแพะเนื้อ			10,000.00								10,000.00
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว							4,200.00				4,200.00
5.ค่าอาหารข้น			2,000.00								2,000.00
6.ค่าอาหารหยาบ					500.00						500.00
7.ค่าอาหาร TMR							1,000.00				1,000.00
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแร่ธาตุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง						400.00					400.00
14.ค่าน้ำ						200.00					200.00
15.ค่าไฟฟ้า						300.00					300.00
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการแพะเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-					30,000.00				30,000.00
1.ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป							30,000.00				30,000.00
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	30,000.00	18,600.00

* ค่าซื้อแม่แพะ 5 ตัว

บันทึกการขายในข้อ 1 ค่าซื้อแพะเนื้อ โดยบันทึกค่ารายจ่ายค่าแม่พันธุ์เฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณไว้แล้วคือ 10,000 บาท

ค่าอาหารสำเร็จรูป

บันทึกการขายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด

บันทึกการขายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น

ค่าแร่ธาตุก้อน

บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าแร่ธาตุ

ค่าหญ้าแห้งโกล่าแห้ง

บันทึกการขายในข้อ 6 อาหารหยาบ

ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ

บันทึกการขายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

ค่าน้ำ

บันทึกการขายในข้อ 14 ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

บันทึกการขายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า

ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าอาหาร TMR

บันทึกการขายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR

ขายแพะเนื้อทั่วไป

บันทึกการขายในข้อ 2 ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป

มีนาคม 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
สัปดาห์ที่ 3	-	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
สัปดาห์ที่ 4	-	-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,650.00	บาท
		-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท

ภาพที่ 58 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน มีนาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน...มีนาคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ รักชาติ.....อายุ.....35.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....092 5467893...											
ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลรัตนพิบูลย์ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-	2,000.00		1,400.00		5,650.00				9,050.00
1.ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว							4,650.00				4,650.00
5.ค่าอาหารชั้น			2,000.00								2,000.00
6.ค่าอาหารหยาก					500.00						500.00
7.ค่าอาหาร TMR							1,000.00				1,000.00
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแรงาคู											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					400.00						400.00
14.ค่าน้ำ					200.00						200.00
15.ค่าไฟฟ้า					300.00						300.00
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการเลี้ยงแพะเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-									-
1.ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด											9,050.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาก
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกรายจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR

เมษายน 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,500.00	บาท
		-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	3,000.00	บาท

ภาพที่ 59 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน เมษายน

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,000.00		1,400.00		5,500.00			8,900.00
1.ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2.ค่าจ้างสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว							4,500.00				4,500.00
5.ค่าอาหารข้น			2,000.00								2,000.00
6.ค่าอาหารหยาบ					500.00						500.00
7.ค่าอาหาร TMR							1,000.00				1,000.00
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/วัคซีน											-
10.ค่าวัสดุ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง						400.00					400.00
14.ค่าน้ำ						200.00					200.00
15.ค่าไฟฟ้า						300.00					300.00
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการแพะเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		3,000.00			3,000.00	
1.ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์							3,000.00			3,000.00	
รวมทั้งหมด									-	3,000.00	8,900.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาบ
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกรายจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR
ขายมูลแพะ	บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

พฤษภาคม 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า		400.00	บาท	
-ค่าน้ำ		200.00	บาท	
-ค่าไฟฟ้า		300.00	บาท	
สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,650.00	บาท	
	-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท	
	-ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์	30,000.00	บาท	
	-ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป	60,000.00	บาท	

ภาพที่ 60 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในรูปแบบบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน พฤษภาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายได้											
รายจ่าย		-		2,000.00		1,400.00		5,650.00			9,050.00
1. ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2. ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3. ค่าจ้างแรงงาน											-
4. ค่าแรงงานในครอบครัว							4,650.00				4,650.00
5. ค่าอาหารชั้น				2,000.00							2,000.00
6. ค่าอาหารหยาง						500.00					500.00
7. ค่าอาหาร TMR							1,000.00				1,000.00
8. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10. ค่าแร่ธาตุ											-
11. ค่าขนส่ง											-
12. ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง						400.00					400.00
14. ค่าน้ำ						200.00					200.00
15. ค่าไฟฟ้า						300.00					300.00
16. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการแพะเนื้อ)											-
17. ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		90,000.00			90,000.00	
1. ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์							30,000.00			30,000.00	
2. ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป							60,000.00			60,000.00	
3. ขายมูลสัตว์										-	
รวมทั้งเดือน									-	90,000.00	9,050.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาง
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกรายจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR
ขายแพะเนื้อทำพันธุ์	บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์
ขายมูลแพะ	บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

มิถุนายน 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
สัปดาห์ที่ 3	-	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
สัปดาห์ที่ 4	-	-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,500.00	บาท
		-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท

ภาพที่ 61 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงพะเนื่อ ประจำเดือน มิถุนายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงพะเนื่อ ประจำเดือน...มิถุนายน....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ รักชาติ.....อายุ.....35.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....092 5467893....											
ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลรัตนพิบูลย์ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-	2,000.00		1,400.00		5,500.00				8,900.00
1.ค่าซื้อพะเนื่อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว							4,500.00				4,500.00
5.ค่าอาหารชั้น			2,000.00								2,000.00
6.ค่าอาหารหยาก					500.00						500.00
7.ค่าอาหาร TMR							1,000.00				1,000.00
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแรงรถ											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					400.00						400.00
14.ค่าน้ำ					200.00						200.00
15.ค่าไฟฟ้า					300.00						300.00
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการเลี้ยงพะเนื่อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-									-
1.ขายพะเนื่อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายพะเนื่อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด											8,900.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาก
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้พะเนื่อ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกรายจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR

กรกฎาคม 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
สัปดาห์ที่ 3	สัปดาห์ที่ 3	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,650.00	บาท
สัปดาห์ที่ 4	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท
		-ค่าแร่ธาตุก้อน	1,500.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	3,000.00	บาท

ภาพที่ 62 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน กรกฎาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่างทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
รวมเดือน/ออก											
รายจ่าย		-		2,000.00		1,400.00		7,150.00			10,550.00
1.ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2.ค่าจ้างสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								4,650.00			4,650.00
5.ค่าอาหารข้น				2,000.00							2,000.00
6.ค่าอาหารหยาก						500.00					500.00
7.ค่าอาหาร TMR								1,000.00			1,000.00
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ควักชัน											-
10.ค่าแร่ธาตุ								1,500.00			1,500.00
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง						400.00					400.00
14.ค่าน้ำ						200.00					200.00
15.ค่าไฟฟ้า						300.00					300.00
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการแพะเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		3,000.00			3,000.00
1.ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์							3,000.00				3,000.00
รวมทั้งงวด										-	3,000.00
											10,550.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาก
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกรายจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR
ค่าแร่ธาตุก้อน	บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าแร่ธาตุ
ขายมูลแพะ	บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

สิงหาคม 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
สัปดาห์ที่ 3	-	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
สัปดาห์ที่ 4	-	-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,650.00	บาท
		-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท
		-ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป	6,000.00	บาท

ภาพที่ 63 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน สิงหาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,000.00		1,400.00		5,650.00			9,050.00
1. ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2. ค่าจ้างสมพันธ์											-
3. ค่าจ้างแรงงาน											-
4. ค่าแรงงานในครอบครัว							4,650.00				4,650.00
5. ค่าอาหารชั้น				2,000.00							2,000.00
6. ค่าอาหารหยาก						500.00					500.00
7. ค่าอาหาร TMR							1,000.00				1,000.00
8. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10. ค่าเช่าคอก											-
11. ค่าขนส่ง											-
12. ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง						400.00					400.00
14. ค่าน้ำ						200.00					200.00
15. ค่าไฟฟ้า						300.00					300.00
16. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการแพะเนื้อ)											-
17. ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		6,000.00			6,000.00
1. ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2. ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป							6,000.00				6,000.00
3. ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งยอด									-	6,000.00	9,050.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาก
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ	บันทึกจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR
ขายแพะเนื้อทั่วไป	บันทึกรายได้ในข้อ 2 ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป

กันยายน 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
สัปดาห์ที่ 3	-	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
สัปดาห์ที่ 4	-	-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,500.00	บาท
		-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท

ภาพที่ 64 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน กันยายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน.....กันยายน.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ รักชาติ.....อายุ.....35.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....092 5467893.....											
ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลรัตนพิบูลย์ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-	2,000.00		1,400.00		5,500.00				8,900.00
1.ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว							4,500.00				4,500.00
5.ค่าอาหารข้น			2,000.00								2,000.00
6.ค่าอาหารหยาบ					500.00						500.00
7.ค่าอาหาร TMR							1,000.00				1,000.00
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแรงภาค											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					400.00						400.00
14.ค่าน้ำ					200.00						200.00
15.ค่าไฟฟ้า					300.00						300.00
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการเลี้ยงแพะเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-									-
1.ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด											8,900.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาบ
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกรายจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR

ตุลาคม 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท
สัปดาห์ที่ 3	-	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,650.00	บาท
สัปดาห์ที่ 4	-	-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	3,000.00	บาท

ภาพที่ 65 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน ตุลาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน.....ตุลาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ รักชาติ.....อายุ.....35.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....092 5467893.....											
ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลรอบพิบูลย์ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดนครราชสีมา.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,000.00		1,400.00		5,650.00			9,050.00
1.ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2.ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3.ค่าจ้างแรงงาน											-
4.ค่าแรงงานในครอบครัว								4,650.00			4,650.00
5.ค่าอาหารข้น				2,000.00							2,000.00
6.ค่าอาหารหยาบ						500.00					500.00
7.ค่าอาหาร TMR								1,000.00			1,000.00
8.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน											-
10.ค่าแควตัด											-
11.ค่าขนส่ง											-
12.ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง						400.00					400.00
14.ค่าน้ำ						200.00					200.00
15.ค่าไฟฟ้า						300.00					300.00
16.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับการเลี้ยงแพะเนื้อ)											-
17.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-			-		3,000.00			3,000.00
1.ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3.ขายมูลสัตว์								3,000.00			3,000.00
รวมทั้งหมด									-		3,000.00
											9,050.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารข้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาบ
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ	บันทึกจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR
ขายมูลแพะ	บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายมูลสัตว์

พฤษจิกายน 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ค่าอาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท	
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	1,000.00	บาท	
	สัปดาห์ที่ 3	-ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	500.00	บาท	
		-ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้า	400.00	บาท	
		-ค่าน้ำ	200.00	บาท	
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท	
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	4,500.00	บาท	
		-ค่าอาหาร TMR	1,000.00	บาท	
			-ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์	40,000.00	บาท

ภาพที่ 66 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในรูปแบบบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน พฤษจิกายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำเดือน.....พฤษจิกายน.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ รักชาติ.....อายุ.....35.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....092 5467893..											
ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลรอบพิบูลย์ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดนครราชสีมา.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,000.00		1,400.00		5,500.00			8,900.00
1 ค่าซื้อแพะเนื้อ											-
2 ค่าจ้างผสมพันธุ์											-
3 ค่าจ้างแรงงาน											-
4 ค่าแรงงานในครอบครัว							4,500.00				4,500.00
5 ค่าอาหารชั้น			2,000.00								2,000.00
6 ค่าอาหารหยาก					500.00						500.00
7 ค่าอาหาร TMR							1,000.00				1,000.00
8 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
9 ค่ายา/เวชภัณฑ์/วัคซีน											-
10 ค่าเช่าคอก											-
11 ค่าขนส่ง											-
12 ค่าบริการทางสัตวแพทย์/สัตวบาล											-
13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					400.00						400.00
14 ค่าน้ำ					200.00						200.00
15 ค่าไฟฟ้า						300.00					300.00
16 ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการแพะเนื้อ)											-
17 ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		40,000.00			40,000.00
1 ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์							40,000.00				40,000.00
2 ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป											-
3 ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งงวด									-	40,000.00	8,900.00

* ค่าอาหารสำเร็จรูป	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด	บันทึกรายจ่ายในข้อ 5 ค่าอาหารชั้น
ค่าหญ้าแพงโกล่าแห้ง	บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 อาหารหยาก
ค่าน้ำมันตัด/สับหญ้าให้แพะ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 13 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกรายจ่ายในข้อ 14 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกรายจ่ายในข้อ 15 ค่าไฟฟ้า
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าอาหาร TMR	บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่าอาหาร TMR
ขายแพะเนื้อทำพันธุ์	บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์

ภาพที่ 68 ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำปี 2562

แบบบัญชีต้นทุนประกอบการอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ ประจำปี 2562...
 ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ วิชาดี.....อายุ.....35...ปี และที่รหัส.....092 5467893...
 ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลหนองไช้ อำเภอหนองไช้ จังหวัดนครราชสีมา.....

รายการ	ม.ร.		ก.พ.		มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		มิ.ย.		ก.ค.		ส.ค.		ก.ย.		ต.ล.		พ.ย.		ธ.ค.		รวมปี											
	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า	รายได้	ต้นทุน/สินค้า									
ต้นทุนการ	1,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000.00	-	-							
วัตถุดิบ/ค่า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-								
ค่าจ้าง	1,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000.00	-	-							
ค่าเช่า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-								
ค่าขนส่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-								
ค่าจ้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-								
รวม	-	-	10,550.00	-	18,600.00	-	9,050.00	-	8,900.00	-	9,050.00	-	8,900.00	-	10,550.00	-	9,050.00	-	8,900.00	-	9,050.00	-	8,900.00	-	9,050.00	-	8,900.00	-	9,050.00	-	120,550.00					
ค่าขนส่ง	-	-	-	-	10,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,000.00							
ค่าจ้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
ค่าเช่า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
ค่าขนส่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
ค่าจ้าง	-	-	4,650.00	-	4,200.00	-	4,650.00	-	4,500.00	-	4,650.00	-	4,500.00	-	4,650.00	-	4,650.00	-	4,500.00	-	4,650.00	-	4,500.00	-	4,650.00	-	4,500.00	-	4,650.00	-	54,750.00					
ค่าเช่า	-	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	2,000.00	-	24,000.00					
ค่าจ้าง	-	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	500.00	-	6,000.00					
ค่าเช่า	-	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	1,000.00	-	12,000.00					
ค่าขนส่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
ค่าจ้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
ค่าเช่า	-	-	1,500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,000.00						
ค่าขนส่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
ค่าจ้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
ค่าเช่า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
ค่าขนส่ง	-	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	4,800.00					
ค่าจ้าง	-	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	2,400.00					
ค่าเช่า	-	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	300.00	-	3,600.00					
ค่าขนส่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
ค่าจ้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
รวม	-	32,000.00	-	30,000.00	-	-	-	3,000.00	-	90,000.00	-	-	-	-	3,000.00	-	6,000.00	-	-	-	-	3,000.00	-	-	40,000.00	-	3,000.00	-	210,000.00	-						
ค่าขนส่ง	-	20,000.00	-	-	-	-	-	-	-	30,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,000.00	-	-	-	90,000.00	-						
ค่าจ้าง	-	12,000.00	-	30,000.00	-	-	-	-	-	60,000.00	-	-	-	-	-	6,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	108,000.00	-						
ค่าเช่า	-	-	-	-	-	-	-	3,000.00	-	-	-	-	-	3,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,000.00	-	12,000.00	-						
รวม	1,000.00	32,000.00	10,550.00	-	30,000.00	18,600.00	-	9,050.00	-	3,000.00	8,900.00	-	90,000.00	9,050.00	-	8,900.00	-	3,000.00	10,550.00	-	6,000.00	9,050.00	-	8,900.00	-	3,000.00	9,050.00	-	40,000.00	8,900.00	-	3,000.00	9,050.00	1,000.00	210,000.00	120,550.00

จากตัวอย่าง สรุปได้ว่า นายสมใจ รักชาติ มีกำไรจากการเลี้ยงแพะเนื้อ ในปี 2562 จำนวน 88,450 บาท

รายได้

-ขายแพะเนื้อสำหรับทำพันธุ์	90,000.00	บาท	
-ขายแพะเนื้อมีชีวิตทั่วไป	108,000.00	บาท	
-ขายมูลสัตว์	12,000.00	บาท	
รวมรายได้			210,000.00 บาท

หัก ต้นทุน/จ่ายใช้จ่าย

-ค่าลงในทรัพย์สินถาวร	1,000.00	บาท	
-ค่าซื้อแพะเนื้อ	10,000.00	บาท	
-ค่าแรงงานในครอบครัว	54,750.00	บาท	
-ค่าอาหารชั้น	24,000.00	บาท	
-ค่าอาหารหยาบ	6,000.00	บาท	
-ค่าอาหาร TMR	12,000.00	บาท	
-ค่าแร่ธาตุ	3,000.00	บาท	
-ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	4,800.00	บาท	
-ค่าน้ำ	2,400.00	บาท	
-ค่าไฟฟ้า	3,600.00	บาท	
รวม ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			121,550.00 บาท

กำไรจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ **88,450.00** **บาท**

ภาพที่ 69 ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนแพะเนื้อในฟาร์มรายเดือนปี 2562

แบบบันทึกจำนวนแพะเนื้อในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....นายสมใจ รักษาดี.....อายุ.....35.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....092 5467893...													
ที่อยู่.....277 หมู่ที่ ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนแพะเนื้อ เฉลี่ยทั้งปี
รวมแพะเนื้อทั้งหมด	78	73	73	93	93	78	105	112	110	132	132	122	101
แพะเนื้อแรกเกิด - 3 เดือน	15	15	15	20	20	20	25	25	25	22	22	22	21
แพะเนื้ออายุ 3 เดือน - 6 เดือน	15	15	15	15	15	15	20	20	20	25	25	25	19
แพะเนื้ออายุมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป	20	10	10	25	25	10	25	30	30	50	50	40	27
แพะเนื้อพ่อพันธุ์	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
แพะเนื้อแม่พันธุ์	25	30	30	30	30	30	32	34	32	32	32	32	31

5.5 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

นายสมบัติ รักไทย เลี้ยงไก่พื้นเมืองทุกช่วงอายุเฉลี่ยทั้งปีจำนวน 518 ตัว เลี้ยงในโรงเรือน มีพื้นที่ให้ไก่ได้เดินเล่นออกกำลังกาย จำหน่ายทั้งไก่พื้นเมืองสายพันธุ์และไก่พื้นเมืองทั่วไปขนาดทุกช่วงอายุ รวมทั้งไข่ไก่เพื่อนำไปฟัก ใช้แรงงานในครอบครัว 1 คน ใช้เวลาในการเลี้ยงไก่พื้นเมืองวันละ 2 ชั่วโมง โดยให้อัตราค่าจ้าง 300 บาท/วัน หรือชั่วโมงละ 37.50 บาท

นายสมบัติ รักไทย มีรายได้ - รายจ่ายเงินจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ในปี 2562 ดังนี้

มกราคม 2562	สัปดาห์ที่ 3	-ค่าแร่ธาตุผง	150.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าแกลบ	700.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป	10,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท

ภาพที่ 70 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน มกราคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประจำเดือน.....มกราคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบัติ รักไทย.....อายุ.....47.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....083 1354697.....											
ที่อยู่.....534 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านหว้า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		150.00		4,625.00			4,775.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม								700.00			700.00
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ						150.00					150.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		10,500.00			10,500.00
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป								10,000.00			10,000.00
3.ขายไข่ไก่											-
4.ขายมูลสัตว์								500.00			500.00
รวมทั้งหมด									-		10,500.00
											4,775.00

* ค่าแร่ธาตุผสม

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยป่น ข้าวเปลือก

รำ อาหารสำเร็จรูป

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าแกลบ

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป

ขายไข่ไก่

บันทึกการขายในข้อ 7 ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/แร่ธาตุ

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกการขายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม

บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกการขายได้ในข้อ 2 ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป

บันทึกการขายได้ในข้อ 3 ขายไข่ไก่

กุมภาพันธ์ 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์	3,000.00	บาท
		-ขายไข่ไก่นำไปฟัก	500.00	บาท

ภาพที่ 71 ตัวอย่างการจัดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน กุมภาพันธ์

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		3,850.00			3,850.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		3,500.00			3,500.00	
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์							3,000.00			3,000.00	
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป										-	
3.ขายไข่ไก่							500.00			500.00	
4.ขายมูลสัตว์										-	
รวมทั้งหมด									-	3,500.00	3,850.00

* ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน ข้าวเปลือก

รำ อาหารสำเร็จรูป

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

ขายไข่ไก่

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายไข่ไก่

มีนาคม 2562	สัปดาห์ที่ 2	-ไม้กวาดก้านมะพร้าว รังน้ำพลาสติก	500.00	บาท
		-ค้ายาและวัคซีน	500.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยป่น รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป	10,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท

ภาพที่ 72 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน มีนาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร โรงเรือน/คอก										-
รายจ่าย		-		1,000.00		-		3,925.00			4,925.00
1. ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2. ค่าจ้างแรงงาน											-
3. ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4. ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6. ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม				500.00							500.00
7. ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ				500.00							500.00
8. ค่าขนส่ง											-
9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง									200.00		200.00
10. ค่าน้ำ									100.00		100.00
11. ค่าไฟฟ้า									300.00		300.00
12. ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13. ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		10,500.00			10,500.00
1. ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์											-
2. ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป								10,000.00			10,000.00
3. ขายไข่ไก่											-
4. ขายมูลสัตว์								500.00			500.00
รวมทั้งหมด									-		10,500.00
											4,925.00

* ไม้กวาดก้านมะพร้าว รังน้ำพลาสติก
 ค้ายาและวัคซีน
 ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยป่น ข้าวเปลือก
 รำ อาหารสำเร็จรูป
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร
 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า
 ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป
 ขายไข่ไก่

บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม
 บันทึกการขายในข้อ 7 ค้ายา/เวชภัณฑ์/ฯ
 บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 บันทึกการขายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 บันทึกการขายในข้อ 2 ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป
 บันทึกการขายในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

เมษายน 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน	1,000.00	บาท
		รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป		
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์	3,000.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	500.00	บาท

ภาพที่ 73 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน เมษายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประจำเดือนเมษายน.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบัติ รักไทย.....อายุ.....47.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....083 1354697.....											
ที่อยู่.....534 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านหว้า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		3,850.00			3,850.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		3,500.00			3,500.00
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์								3,000.00			3,000.00
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป											-
3.ขายไข่ไก่								500.00			500.00
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-		3,500.00
											3,850.00

* ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน ข้าวเปลือก

รำ อาหารสำเร็จรูป

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

ขายไข่ไก่

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกการขายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกการขายได้ในข้อ 1 ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

บันทึกการขายได้ในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

พฤษภาคม 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน	1,000.00	บาท
		รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป		
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	500.00	บาท

ภาพที่ 74 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน พฤษภาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		3,925.00			3,925.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		500.00			500.00
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป											-
3.ขายไข่ไก่								500.00			500.00
4.ขายเมล็ดสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	500.00	3,925.00

* ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน ข้าวเปลือก
รำ อาหารสำเร็จรูป
ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร
ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า
ขายไข่ไก่

บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายไข่ไก่

มิถุนายน 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแกลบ	500.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป	10,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท

ภาพที่ 75 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน มิถุนายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประจำเดือน.....มิถุนายน.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบัติ รักไทย.....อายุ.....47.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....083 1354697.....											
ที่อยู่.....534 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านหว้า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		4,350.00			4,350.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม								500.00			500.00
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		10,500.00			10,500.00
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป								10,000.00			10,000.00
3.ขายไข่ไก่											-
4.ขายมูลสัตว์								500.00			500.00
รวมทั้งหมด									-		10,500.00
											4,350.00

* ค่าแกลบ

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน ข้าวเปลือก

รำ อาหารสำเร็จรูป

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป

ขายไข่ไก่

บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม

บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายได้ในข้อ 2 ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป

บันทึกรายได้ในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

กรกฎาคม 2562	-ตาข่าย	2,000.00	บาท
สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
	-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
	-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	-ค่าน้ำ	100.00	บาท
	-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
	-ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์	2,000.00	บาท
	-ขายไข่ไก่	500.00	บาท

วิธีการคิดรายจ่ายค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี

ทรัพย์สินถาวรที่เกษตรกรซื้อ หรือสร้างขึ้น ซึ่งบันทึกไว้ในช่อง ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายเป็นทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี ตามอายุการใช้งาน เพื่อนำไปรวมเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

$$\text{วิธีการคิดรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายซื้อทรัพย์สินถาวร}}{\text{อายุการใช้งานของทรัพย์สินถาวร}}$$

จากตัวอย่าง เกษตรกรซื้อตาข่ายสำหรับล้อมโรงเรือน เป็นเงิน 2,000 บาท คาดว่าตาข่ายมีอายุการใช้งาน 2 ปี

$$\begin{aligned} \text{ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี} &= \frac{2,000}{2} \text{ บาท} \\ &= 1,000 \text{ บาทต่อปี} \end{aligned}$$

ดังนั้น เกษตรกรต้องนำรายจ่ายค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยต่อปี จำนวน 1,000 บาท ไปบันทึกในปีบัญชีต้นทุน

ภาพที่ 76 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน กรกฎาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประจำเดือน.....กรกฎาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสมมติ รักไทย.....อายุ.....47.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....083 1354697.....											
ที่อยู่.....534 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านหว้า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									1,000.00		
โรงเรือน/คอก											
ตาข่าย									1,000.00		
รายจ่าย		-		-		-		3,925.00			3,925.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว									2,325.00		2,325.00
4.ค่าอาหาร									1,000.00		1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง									200.00		200.00
10.ค่าน้ำ									100.00		100.00
11.ค่าไฟฟ้า									300.00		300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		2,500.00		2,500.00	
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์								2,000.00		2,000.00	
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป											-
3.ขายไข่ไก่								500.00		500.00	
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									1,000.00	2,500.00	3,925.00

* ซื้อมาขาย

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยป่น ข้าวเปลือก

รำ อาหารสำเร็จรูป

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

ขายไข่ไก่

เพิ่มในรายการทรัพย์สินถาวร และบันทึกจำนวนเงินในช่อง
ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร โดยบันทึกค่าลงทุนในทรัพย์สิน
ถาวรเฉลี่ยต่อปี ที่ได้คำนวณไว้แล้วคือ จำนวน 1,000 บาท
บันทึกการจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกการจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกการจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกการจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายไข่ไก่

สิงหาคม 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์	2,000.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	500.00	บาท

ภาพที่ 77 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน สิงหาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		3,925.00			3,925.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		2,500.00			2,500.00	
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์							2,000.00			2,000.00	
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป										-	
3.ขายไข่ไก่							500.00			500.00	
4.ขายมูลสัตว์										-	
รวมทั้งหมด									-	2,500.00	3,925.00

* ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน ข้าวเปลือก

รำ อาหารสำเร็จรูป

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

ขายไข่ไก่

บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายไข่ไก่

กันยายน2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแกลบ	500.00	บาท
		-ค้ายาและวัคซีน	500.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป	10,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท

ภาพที่ 78 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน กันยายน

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร โรงเรือน/คอก										-
รายจ่าย		-		-		-		4,850.00			4,850.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม								500.00			500.00
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ								500.00			500.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		10,500.00			10,500.00
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป								10,000.00			10,000.00
3.ขายไข่ไก่											-
4.ขายมูลสัตว์								500.00			500.00
รวมทั้งหมด									-		4,850.00

* ค่าแกลบ	บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม
ค้ายาและวัคซีน	บันทึกการขายในข้อ 7 ค้ายา/เวชภัณฑ์/ฯ
ค่าแรงงานในครอบครัว	บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน ข้าวเปลือก
รำ อาหารสำเร็จรูป	บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าอาหาร
ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	บันทึกการขายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าน้ำ	บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า	บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป	บันทึกการขายในข้อ 2 ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป
ขายไข่ไก่	บันทึกการขายในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

ตุลาคม 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	500.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์	3,000.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	500.00	บาท

ภาพที่ 79 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน ตุลาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		3,925.00			3,925.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	-		-		-		3,500.00			3,500.00	
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์							3,000.00			3,000.00	
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป											-
3.ขายไข่ไก่							500.00			500.00	
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	3,500.00	3,925.00

* ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน ข้าวเปลือก

รำ อาหารสำเร็จรูป

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

ขายไข่ไก่

บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายไข่ไก่

พฤศจิกายน 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์	2,000.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	500.00	บาท

ภาพที่ 80 ตัวอย่างการจัดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน พฤศจิกายน

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		3,850.00			3,850.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว							2,250.00				2,250.00
4.ค่าอาหาร							1,000.00				1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		2,500.00			2,500.00
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์							2,000.00				2,000.00
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป											-
3.ขายไข่ไก่							500.00				500.00
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	2,500.00	3,850.00

* ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน ข้าวเปลือก

รำ อาหารสำเร็จรูป

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

ขายไข่ไก่

บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์

บันทึกรายได้ในข้อ 3 ขายไข่ไก่

ธันวาคม 2562	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน รำ ข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป	1,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	300.00	บาท
		-ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป	10,000.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท

ภาพที่ 81 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองประจำเดือน ธันวาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ประจำเดือน.....ธันวาคม.....										
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบัติ รักไทย.....อายุ.....47.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....083 1354697.....											
ที่อยู่.....534 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านหว้า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.....											
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		-		-		3,925.00			3,925.00
1.ค่าซื้อไก่พื้นเมือง											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร								1,000.00			1,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง								200.00			200.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								300.00			300.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่พื้นเมือง)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		-		10,500.00			10,500.00
1.ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์											-
2.ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป								10,000.00			10,000.00
3.ขายไข่ไก่											-
4.ขายมูลสัตว์								500.00			500.00
รวมทั้งหมด									-		10,500.00
											3,925.00

* ค่าแรงงานในครอบครัว

ค่าเมล็ดข้าวโพดบด เปลือกหอยปูน
ข้าวเปลือก รำ อาหารสำเร็จรูป
ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร
ค่าน้ำ
ค่าไฟฟ้า
ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป
ขายไข่ไก่

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าอาหาร
บันทึกการขายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าน้ำ
บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
บันทึกการขายในข้อ 2 ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป
บันทึกการขายในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

จากตัวอย่าง สรุปลงได้ว่า นายสมบัติ รักไทย มีกำไรจากการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในปี 2562 จำนวน 19,925 บาท

รายได้

-ขายไก่พื้นเมืองสำหรับทำพันธุ์	15,000.00	บาท	
-ขายไก่พื้นเมืองทั่วไป	50,000.00	บาท	
-ขายไข่ไก่	3,500.00	บาท	
-มูลสัตว์	<u>2,500.00</u>	บาท	
รวมรายได้			71,000.00 บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

-ทรัพย์สินถาวร	1,000.00	บาท	
-ค่าแรงงานในครอบครัว	27,525	บาท	
-ค่าอาหาร	12,000	บาท	
-ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม	2,200.00	บาท	
-ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/ วิตามิน/แร่ธาตุ	1,150	บาท	
-ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2,400	บาท	
-ค่าน้ำ	1,200.00	บาท	
-ค่าไฟฟ้า	3,600	บาท	
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			<u>51,075.00</u> บาท

กำไรจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง 19,925.00 บาท

ภาพที่ 83 ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนไก่พื้นเมืองในฟาร์มรายเดือนปี 2562

แบบบันทึกจำนวนไก่พื้นเมืองในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....นายสมบัติ รักไทย.....อายุ.....47.....ปี เบอร์โทรศัพท์.....083 1354697.....													
ที่อยู่.....534 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านห้วย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนไก่พื้นเมือง เฉลี่ยทั้งปี
รวมไก่พื้นเมืองทั้งหมด	500	540	473	503	563	495	515	560	493	523	560	495	518
ลูกไก่พื้นเมืองแรกเกิด - 1 เดือน	110	95	80	70	95	80	60	75	70	65	70	70	78
ไก่พื้นเมืองอายุ 2 เดือน	120	115	105	93	81	88	84	72	74	72	68	69	87
ไก่พื้นเมืองอายุ 3 - 4 เดือน	80	100	108	106	99	90	89	87	79	76	74	71	88
ไก่พื้นเมืองอายุ > 4 เดือน	120	160	110	164	217	167	212	256	200	239	278	215	195
ไก่พื้นเมืองพ่อแม่พันธุ์	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70

5.6 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่

นายสำราญ ชาติไทย เลี้ยงไก่ไข่จำนวน 1,000 ตัว ซื้อไก่ไข่สาวอายุ 16 สัปดาห์ ราคาตัวละ 140 บาท เลี้ยงด้วยข้าวเปลือกเป็นหลัก และเสริมด้วยอาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว และเมล็ดข้าวโพดบด ใช้แรงงานในครอบครัว 1 คน ใช้เวลาในการเลี้ยงไก่ไข่วันละ 2 ชั่วโมง โดยให้อัตราค่าจ้าง 300 บาท/วัน หรือชั่วโมงละ 37.50 บาท ขายไข่ไก่หน้าฟาร์มและมีลูกค้าประจำมารับไข่ไก่ทุกวัน ราคาขายไข่ไก่ฟองละ 3.00 บาท

นายสำราญ ชาติไทย มีรายได้ – รายจ่าย จากการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ในปี 2562 ดังนี้

มกราคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ค่าซื้อไก่ไข่สาว 1,000 ตัว	140,000.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	4,000.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าแกลบ	500.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	14,700.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค้ายา/แร่ธาตุผง	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
-ขายไข่ไก่		16,800.00	บาท	
	-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท	

ภาพที่ 84 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน มกราคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน.....มกราคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาติไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่...35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		144,700.00		-		-		5,825.00			150,525.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่		140,000.00									140,000.00
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร		4,000.00						2,500.00			6,500.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม		500.00									500.00
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ								500.00			500.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง		200.00						200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้		-		-		14,700.00		17,300.00			32,000.00
1.ขายไข่ไก่						14,700.00		16,800.00			31,500.00
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดระหว่าง											
4.ขายมูลสัตว์								500.00			500.00
รวมทั้งหมด									-		32,000.00
											150,525.00

* ค่าซื้อไก่ไข่สาว 1,000 ตัว

ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด

ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร

ค่าแกลบ

ค่าแรงงานในครอบครัว

ค้ายา/แร่ธาตุผง

ค่าน้ำ

ค่าไฟฟ้า

ขายไข่ไก่

ขายมูลสัตว์

บันทึกการขายในข้อ 1 ค่าซื้อไก่ไข่

บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าอาหาร

บันทึกการขายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

บันทึกการขายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม

บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว

บันทึกการขายในข้อ 7 ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/แร่ธาตุ

บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าน้ำ

บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า

บันทึกการขายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่

บันทึกการขายได้ในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

กุ่มภาพันธ์ 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,100.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท

ภาพที่ 85 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน กุมภาพันธ์

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน กุมภาพันธ์.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาติไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่...35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,700.00		-		5,100.00			7,800.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,100.00			2,100.00
4.ค่าอาหาร				2,500.00				2,500.00			5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	17,430.00		17,430.00		17,430.00		17,430.00			69,720.00	
1.ขายไข่ไก่	17,430.00		17,430.00		17,430.00		17,430.00			69,720.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไก่ไข่วาง											-
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	69,720.00	7,800.00

* ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่

มีนาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว		
		เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว		
		เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท	

ภาพที่ 86 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน มีนาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน...มีนาคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาตไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่...35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-	2,700.00		-	5,325.00					8,025.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว							2,325.00				2,325.00
4.ค่าอาหาร			2,500.00			2,500.00					5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง			200.00				200.00				400.00
10.ค่าน้ำ							100.00				100.00
11.ค่าไฟฟ้า							200.00				200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	17,430.00		17,430.00		17,430.00		17,430.00			69,720.00	
1.ขายไข่ไก่	17,430.00		17,430.00		17,430.00		17,430.00			69,720.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดตรง											
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	69,720.00	8,025.00

- * ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่

เมษายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าแกลบ	500.00	บาท
		-ค้ายา/แร่ธาตุผสม	500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	17,430.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท

ภาพที่ 87 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน เมษายน

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,700.00		-		6,250.00			8,950.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
4.ค่าอาหาร				2,500.00				2,500.00			5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม								500.00			500.00
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ								500.00			500.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	17,430.00		17,430.00		17,430.00		17,930.00			70,220.00	
1.ขายไข่ไก่	17,430.00		17,430.00		17,430.00		17,430.00			69,720.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดระหว่าง											
4.ขายมูลสัตว์							500.00			500.00	
รวมทั้งหมด									-	70,220.00	8,950.00

- * ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าแกลบ บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม
 ค่ายา/แร่ธาตุผง บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/แร่ธาตุ
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่
 ขายมูลสัตว์ บันทึกรายได้ในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

พฤษภาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท

ภาพที่ 88 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน พฤษภาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน.....พฤษภาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาตไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่...35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,700.00		-		5,325.00			8,025.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร				2,500.00				2,500.00			5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
1.ขายไข่ไก่	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดตรงวาง											
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	67,200.00	8,025.00

- * ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าแกลบ บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม
 ค่ายา/แร่ธาตุผง บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/แร่ธาตุ
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่

มิถุนายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท

ภาพที่ 89 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน มิถุนายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน...มิถุนายน...											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาตไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่...35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,700.00		-		5,250.00			7,950.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
4.ค่าอาหาร				2,500.00				2,500.00			5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/ค่าน้ำ/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
1.ขายไข่ไก่	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
2.ขายไข่ไก่											-
3.ขายไข่ไก่ปลดครวาง											
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	67,200.00	7,950.00

- * ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าแกลบ บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม
 ค่ายา/แร่ธาตุผง บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/แร่ธาตุ
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่

กรกฎาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าแกลบ	500.00	บาท
		-ค้ายา/แร่ธาตุผสม	500.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท

ภาพที่ 90 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน กรกฎาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-	2,700.00		-	6,325.00					9,025.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว							2,325.00				2,325.00
4.ค่าอาหาร			2,500.00				2,500.00				5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม							500.00				500.00
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ							500.00				500.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง			200.00				200.00				400.00
10.ค่าน้ำ							100.00				100.00
11.ค่าไฟฟ้า							200.00				200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับกิจการไก่ไข่											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	16,800.00		16,800.00		16,800.00		17,300.00			67,700.00	
1.ขายไข่ไก่	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
2.ขายไข่ไข่										-	
3.ขายไข่ไข่ลดกระวาง											
4.ขายมูลสัตว์							500.00			500.00	
รวมทั้งหมด									-	67,700.00	9,025.00

- * ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าแกลบ บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม
 ค่ายา/แร่ธาตุผง บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/แร่ธาตุ
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่
 ขายมูลสัตว์ บันทึกรายได้ในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

สิงหาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท

ภาพที่ 91 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน สิงหาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน...สิงหาคม...											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาตไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่...35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,700.00		-		5,325.00			8,025.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร				2,500.00				2,500.00			5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
1.ขายไข่ไก่	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดระวาง											
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	67,200.00	8,025.00

* ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกการขายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าน้ำ บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกการขายในข้อ 1 ขายไข่ไก่

กันยายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท

ภาพที่ 92 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน กันยายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน.....กันยายน.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาตไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่.....35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-	2,700.00		-	5,250.00					7,950.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว							2,250.00				2,250.00
4.ค่าอาหาร			2,500.00			2,500.00					5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง			200.00				200.00				400.00
10.ค่าน้ำ							100.00				100.00
11.ค่าไฟฟ้า							200.00				200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
1.ขายไข่ไก่	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดระหว่าง											
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	67,200.00	7,950.00

- * ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกการขายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกการขายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกการขายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าน้ำ บันทึกการขายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกการขายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกการขายในข้อ 1 ขายไข่ไก่

ตุลาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าแกลบ	500.00	บาท
		-ค้ายา/แร่ธาตุผสม	500.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ขายมูลสัตว์	500.00	บาท

ภาพที่ 93 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน ตุลาคม

รายการ	สัปดาห์ที่ 1 (1-7)		สัปดาห์ที่ 2 (8-14)		สัปดาห์ที่ 3 (15-21)		สัปดาห์ที่ 4 (22-31)		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย		รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	ทรัพย์สินถาวร										-
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,700.00		-		6,325.00			9,025.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร				2,500.00				2,500.00			5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม								500.00			500.00
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ								500.00			500.00
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	16,800.00		16,800.00		16,800.00		17,300.00			67,700.00	
1.ขายไข่ไก่	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดระหว่าง											
4.ขายมูลสัตว์							500.00			500.00	
รวมทั้งหมด									-	67,700.00	9,025.00

- * ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าแกลบ บันทึกรายจ่ายในข้อ 6 ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม
 ค่ายา/แร่ธาตุผง บันทึกรายจ่ายในข้อ 7 ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/แร่ธาตุ
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่
 ขายมูลสัตว์ บันทึกรายได้ในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

พฤศจิกายน 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,250.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท

ภาพที่ 94 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน พฤศจิกายน

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน.....พฤศจิกายน.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาตไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่.....35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนในทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,700.00		-		5,250.00			7,950.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,250.00			2,250.00
4.ค่าอาหาร				2,500.00				2,500.00			5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)											-
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
1.ขายไข่ไก่	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดระหว่าง											
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	67,200.00	7,950.00

* ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่

ธันวาคม 2562	สัปดาห์ที่ 1	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 2	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 3	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท
	สัปดาห์ที่ 4	-ค่าแรงงานในครอบครัว	2,325.00	บาท
		-ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ		
		ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด	2,500.00	บาท
		-ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร	200.00	บาท
		-ค่าน้ำ	100.00	บาท
		-ค่าไฟฟ้า	200.00	บาท
		-ค่าดอกเบียเงินกู้ธนาคาร	70,000	บาท
	-ขายไข่ไก่	16,800.00	บาท	

ภาพที่ 95 ตัวอย่างการจดบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน ธันวาคม

แบบบันทึกบัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำเดือน.....ธันวาคม.....											
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาติไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....											
ที่อยู่...35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....											
รายการ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		ค่าลงทุนใน ทรัพย์สินถาวร	รวมทั้งเดือน	
	(1-7)		(8-14)		(15-21)		(22-31)			รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย
	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย	รายได้	ต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย			
ทรัพย์สินถาวร									-		
โรงเรือน/คอก											
รายจ่าย		-		2,700.00		-		75,325.00			78,025.00
1.ค่าซื้อไก่ไข่											-
2.ค่าจ้างแรงงาน											-
3.ค่าแรงงานในครอบครัว								2,325.00			2,325.00
4.ค่าอาหาร				2,500.00				2,500.00			5,000.00
6.ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม											-
7.ค้ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ											-
8.ค่าขนส่ง											-
9.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				200.00				200.00			400.00
10.ค่าน้ำ								100.00			100.00
11.ค่าไฟฟ้า								200.00			200.00
12.ค่าดอกเบี้ยเงินกู้(สำหรับกิจการไก่ไข่)								70,000.00			70,000.00
13.ค่าอื่นๆ											-
รายได้	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
1.ขายไข่ไก่	16,800.00		16,800.00		16,800.00		16,800.00			67,200.00	
2.ขายไข่ไข่											-
3.ขายไข่ไข่ปลดระวาง											
4.ขายมูลสัตว์											-
รวมทั้งหมด									-	67,200.00	78,025.00

* ค่าข้าวเปลือก อาหารสำเร็จรูป รำ ปลายข้าว เมล็ดข้าวโพดบด บันทึกรายจ่ายในข้อ 4 ค่าอาหาร
 ค่าน้ำมันไปซื้ออาหาร บันทึกรายจ่ายในข้อ 9 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
 ค่าแรงงานในครอบครัว บันทึกรายจ่ายในข้อ 3 ค่าแรงงานในครอบครัว
 ค่าน้ำ บันทึกรายจ่ายในข้อ 10 ค่าน้ำ
 ค่าไฟฟ้า บันทึกรายจ่ายในข้อ 11 ค่าไฟฟ้า
 ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ บันทึกรายจ่ายในข้อ 12 ค่าดอกเบี้ยเงินกู้
 ขายไข่ไก่ บันทึกรายได้ในข้อ 1 ขายไข่ไก่
 ขายมูลสัตว์ บันทึกรายได้ในข้อ 4 ขายมูลสัตว์

ภาพที่ 96 ตัวอย่างการสรุปประมวลผลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำปี 2562

บัญชีต้นทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ประจำปี 2562																						รวมปี						
รายการ	ม.ค.		ก.พ.		มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		มิ.ย.		ก.ค.		ส.ค.		พ.ย.		ธ.ค.		ต้นทุน/หน่วยผลิต	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย					
	ต้นทุน/หน่วยผลิต	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	รายได้อื่นๆ								
ค่าที่ดิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
ค่าจ้าง	-	150,525.00	-	7,800.00	-	8,025.00	-	8,950.00	-	8,025.00	-	7,950.00	-	9,025.00	-	8,025.00	-	7,950.00	-	9,025.00	-	7,950.00	-	78,025.00	-	311,275.00		
ค่าเช่าที่ดิน	-	140,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140,000.00		
ค่าจ้างแรงงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ค่าพลังงานในครัวเรือน	-	2,325.00	-	2,100.00	-	2,325.00	-	2,250.00	-	2,325.00	-	2,250.00	-	2,325.00	-	2,325.00	-	2,250.00	-	2,325.00	-	2,250.00	-	2,325.00	-	27,375.00		
ค่าอาหาร	-	6,500.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	5,000.00	-	61,500.00		
ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม	-	500.00	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	2,000.00		
ค่าเบี้ยประกันภัย/ค่าขนส่ง/ค่าเงิน/อื่นๆ	-	500.00	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	2,000.00		
ค่าขนส่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ค่าจ้างซ่อมแซม	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	400.00	-	4,800.00		
ค่าไฟฟ้า	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	100.00	-	1,200.00		
ค่าโทรศัพท์	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	200.00	-	2,400.00		
ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ยืม/ค่าประกันอื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70,000.00	-	70,000.00		
ค่าอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
รายได้อื่นๆ	-	32,000.00	-	69,720.00	-	69,720.00	-	70,220.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,700.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,700.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	780,260.00
รายได้อื่นๆ	-	31,500.00	-	69,720.00	-	69,720.00	-	69,720.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	67,200.00	-	778,260.00
รายได้อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
รายได้อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
รายได้อื่นๆ	-	500.00	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	500.00	-	-	-	-	-	-	-	2,000.00		
รวมทั้งหมด	-	32,000.00	150,525.00	69,720.00	7,800.00	69,720.00	8,025.00	70,220.00	8,950.00	67,200.00	8,025.00	67,200.00	7,950.00	67,700.00	9,025.00	67,200.00	8,025.00	67,200.00	7,950.00	9,025.00	67,700.00	9,025.00	67,200.00	78,025.00	78,025.00	-	780,260.00	311,275.00

จากตัวอย่าง สรุปลงได้ว่า นายสำราญ ชชาติไทย มีกำไรจากการเลี้ยงไก่ไข่ในปี 2562 จำนวน 468,985 บาท

รายได้

-ขายไข่ไก่	778,260.00	บาท
-ขายมูลสัตว์	2,000.00	บาท
รวมรายได้		780,260.00 บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

-ค่าซื้อไก่ไข่สาว	140,000.00	บาท
-ค่าแรงงานในครอบครัว	27,375.00	บาท
-ค่าอาหาร	61,500.00	บาท
-ค่าอุปกรณ์/วัสดุสิ้นเปลืองในฟาร์ม	2,000.00	บาท
-ค่ายา/เวชภัณฑ์/ค่าวัคซีน/วิตามิน/แร่ธาตุ	2,000.00	บาท
-ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	4,800.00	บาท
-ค่าน้ำ	1,200.00	บาท
-ค่าไฟฟ้า	2,400.00	บาท
-ค่าดอกเบี้ยเงินกู้	70,000.00	บาท

รวม ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย 311,275.00 บาท

กำไรจากการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ 468,985.00 บาท

ภาพที่ 97 ตัวอย่างการจดบันทึกจำนวนไก่ไข่ในฟาร์มรายเดือนปี 2562

แบบบันทึกจำนวนไก่ไข่ในฟาร์ม													
ชื่อเกษตรกร.....นายสำราญ ชาติไทย.....อายุ...50...ปี เบอร์โทรศัพท์.....081 4568247.....													
ที่อยู่...35 หมู่ที่ 2 ตำบลในยาง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี.....													
รายการ	วันที่ 1 มกราคม	วันที่ 1 กุมภาพันธ์	วันที่ 1 มีนาคม	วันที่ 1 เมษายน	วันที่ 1 พฤษภาคม	วันที่ 1 มิถุนายน	วันที่ 1 กรกฎาคม	วันที่ 1 สิงหาคม	วันที่ 1 กันยายน	วันที่ 1 ตุลาคม	วันที่ 1 พฤศจิกายน	วันที่ 1 ธันวาคม	จำนวนไก่ไข่ เฉลี่ยทั้งปี
รวมไก่ไข่ทั้งหมด	1,000	995	990	985	980	975	970	966	961	956	951	946	973
ไก่ไข่ระยะก่อนให้ไข่													-
ไก่ไข่ระยะให้ไข่	1,000	995	990	985	980	975	970	966	961	956	951	946	973

บทที่ 6

การนำไปใช้ประโยชน์

การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นคู่มือสำหรับเกษตรกรในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์จะเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เกษตรกรมีข้อมูลสำหรับใช้วางแผนและตัดสินใจในการดำเนินงานของฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ และเกษตรกรยังสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปวางแผนเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของฟาร์มเพื่อให้ฟาร์มมีผลกำไรที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในระดับภูมิภาคโดยเฉพาะส่วนส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกร สามารถนำข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์มาใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผน กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์เพื่อให้เกษตรกรได้รับผลประโยชน์สูงสุด

ในการจัดบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรพึงระลึกอยู่เสมอว่าต้องจัดบันทึกรายการรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง ๆ จากการประกอบกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์เท่านั้น ไม่เอารายได้และรายจ่ายที่เกิดจากกิจกรรมอย่างอื่นมารวมด้วย จึงจะทำให้ได้ข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้องและแท้จริง เพราะข้อมูลบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์นั้นเป็นข้อมูลที่จะนำมาใช้สำหรับการคำนวณวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตสินค้าปศุสัตว์ต่อไป ดังนั้นถ้าเกษตรกรมีการจัดบันทึกข้อมูลบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและต่อเนื่องตลอดการทำกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์แล้ว เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็จะมีฐานข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับการนำมาคำนวณวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตสินค้าปศุสัตว์แต่ละชนิดได้อย่างแม่นยำต่อไป อย่างไรก็ตามข้อมูลบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงแพะเนื้อ สุกร และไก่พื้นเมือง ซึ่งเป็นสินค้าปศุสัตว์ที่มีรอบการผลิตไม่เกิน 1 ปี เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาคิดคำนวณวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตตามหลักการคิดต้นทุนสินค้าปศุสัตว์แต่ละชนิดได้เมื่อเกษตรกรจัดบันทึกข้อมูลไว้ครบ 1 ปี ส่วนสินค้าปศุสัตว์ที่มีรอบการผลิตมากกว่า 1 ปี เช่น โคเนื้อ กระบือ และไก่ไข่ เกษตรกรต้องมีการบันทึกบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์อย่างต่อเนื่องให้ครบรอบการผลิตของสัตว์แต่ละชนิดจึงจะสามารถนำมาคิดคำนวณวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตตามหลักการคิดต้นทุนสินค้าปศุสัตว์แต่ละชนิดต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. การจัดทำบัญชีต้นทุนสำหรับการประกอบอาชีพ. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก https://www.cad.go.th/ewt_dl_link.php?nid=30024 วันที่ 24 ตุลาคม 2562
- กรมปศุสัตว์. 2548ก. เอกสารแนะนำการเลี้ยงโคเนื้อ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก http://breeding.dld.go.th/th/images/document/beef/beef_meat_book.pdf วันที่ 27 ตุลาคม 2562
- กรมปศุสัตว์. 2548ข. เอกสารแนะนำการเลี้ยงแพะ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก <http://pvlo-cmi.dld.go.th/Doc/เอกสารเผยแพร่/พันธุ์สัตว์/พันธุ์และการเลี้ยงแพะ.pdf> วันที่ 27 ตุลาคม 2562
- กรมปศุสัตว์. 2555. การเลี้ยงไก่พื้นเมือง. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก <http://pvlo-cmi.dld.go.th/Doc/เอกสารเผยแพร่/เอกสารเผยแพร่เดือนกุมภาพันธ์%2062/การเลี้ยงไก่พื้นเมือง.PDF> วันที่ 27 ตุลาคม 2562
- กรมปศุสัตว์. 2556. คู่มือการเลี้ยงกระบือ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก <http://breeding.dld.go.th/buffalo/images/stories/pdf/buffalo%20book.pdf> วันที่ 27 ตุลาคม 2562
- ชยุต ดงปาลีธรรม และคณะ, 2560. สภาพการเลี้ยงและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพในจังหวัดพะเยาและแพร่. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก https://ag2.kku.ac.th/kaj/PDF.cfm?filename=9_11.pdf&id=4156&keeptrack=4 วันที่ 11 เมษายน 2563
- ภัทรภร ทศพงษ์, 2556 เอกสารประกอบการสอนการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้อง. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก <http://www.agi.nu.ac.th/science/121113>) วันที่ 11 เมษายน 2563
- นิกร สางห้วยไพร และคณะ, 2556 คู่มือการเลี้ยงกระบือไทย. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก <http://breeding.dld.go.th/buffalo/images/stories/pdf/buffalo%20book.pdf> วันที่ 10 เมษายน 2563
- ประภากร ดาราฉาย. 2560. การผลิตสัตว์ปีก. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก http://www.as.mju.ac.th/E-Book/t_prapakorn สศ241/บทที่%208%20การเลี้ยงไก่%20ปรับปรุง%202560.pdf/ วันที่ 27 ตุลาคม 2562
- สันติยา เอกอัคร. 2553 วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวิช บุญโปร่ง. 2558. คู่มือการเลี้ยงโคเนื้อสำหรับเกษตรกรไทย. กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์. กรมปศุสัตว์.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- ไสว นามคุณ. 2546 การเลี้ยงไก่ไข่ กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 สัมฤทธิ์ แสนบัว และคณะ. 2548. การเลี้ยงสุกร. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก
<http://www.pigbreed.net/board43/attach/7685.pdf> วันที่ 11 เมษายน 2563
- สุชาติ สงวนพันธุ์ และคณะ. 2552. การเลี้ยงดูไก่ไข่. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก
<https://www.ku.ac.th/e-magazine/july47/agri/hen.html> วันที่ 11 เมษายน 2563
- สุทัศน์ ศิริ. 2540. วิชาการจัดการฟาร์มสุกร. สาขาวิชาสัตวศาสตร์. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ [ออนไลน์] เข้าถึงจาก
http://www.as.mju.ac.th/E-Book/t_sutus//การจัดการฟาร์มสุกร/FARM1.pd วันที่ 13
 เมษายน 2563
- อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์. 2558. การบัญชีต้นทุน. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก
<https://home.kku.ac.th/anuton/cost%20accounting/mean%20and%20objective%20of%20cost.htm> วันที่ 27 ตุลาคม 2562